

VESILAHDEN KUNTA

Talousarvio ja talousarviosuunnitelma

2011 - 2013

Valkohäntäpeuran nimi on muuttunut valkohäntäkauriiksi.

Kunnan toiminta-ajatus:

Vesilahden kunta on Tampereen seutukuntaan kuuluva maaseutumainen, viihtyisä ja turvallinen asuinkunta, joka arvostaa nykyajan hengessä perinteitä ja kulttuuria. Kunta tarjoaa asukkailleen arjen sujumista edistävät peruspalvelut.

1.	VESILAHDEN KUNNAN STRATEGISET PAINOPISTEALUEET JA KEHITTÄMISEN SUUNTA	1
2.	TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHTIA.....	3
3.	TALOUSARVIO JA TALOUSARVIOSUUNNITELMA 2011-2013	4
3.1	JOHDANTO	4
3.2	TALOUSARVION 2011 TAUSTATIEDOT	5
3.3	HENKILÖSTÖMUUTOKSET 2011-2013.....	8
3.4	TALOUSARVION 2011 TUNNUSLUVUT.....	10
3.5	TULOSLASKELMA VUOSILLE 2011-2013	11
3.6	KÄYTTÖTALOUSOSA VUOSILLE 2011 - 2013	15
3.6.1	KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	15
3.6.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	16
3.6.3	KUNNANHALLITUS.....	17
3.6.4	SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA.....	40
3.6.5	KOULUTUSLAUTAKUNTA	65
3.6.6	LIIKUNTA- JA NUORISOLAUTAKUNTA.....	75
3.6.7	TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	78
3.6.8	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	87
3.7	INVESTOINTIOSA VUOSILLE 2011 – 2013	94
3.8	RAHOITUSLASKELMA VUOSILLE 2011 – 2013.....	95

1. VESILAHDEN KUNNAN STRATEGISET PAINOPISTEALUEET JA KEHITTÄMISEN SUUNTA

1. ITSENÄISTÄ, turvallista ja maaseutumaista Vesilahtea kehitetään siten, että kunnan väkiluku lisääntyy 85 asukkaalla (noin 2,0 %) vuodessa.

Strategiset painopistealueet:

- tasapainoinen ja hallittu kasvu
- laadukkaat peruspalvelut
- viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön säilyttäminen mm. tasokkailla maankäytöllisillä toimenpiteillä
- vakaa kuntatalous
- elinkeinorakenteen kehittäminen, työpaikkaomavaraisuuden lisääminen ja uusien käytäntöjen hakeminen (esim. palveluyrittäjyys)
- tuloksellinen seutuyhteistyö
- aktiivinen henkilöstöpolitiikka
- monipuolinen ja eheyttävä maanhankinta

Mottona on

”kunnan tasapainoinen kehittäminen on vesilahtelaisten omissa käsissä”

Väestöennusteet: 2011 2020 2030

Kunta 4450 5540 6500

Tilastokeskus 2009 5759 6628

2. Vesilahtelaisten elinoloja ja palveluja kehitetään laajalla yhteistyöllä niin kunnan sisällä kuin kunnasta ulospäin. Seutukunnalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti ja panostetaan hallitusti.
3. Kunnan perusilme säilytetään maaseutumaisena, luonnonläheisenä ja vetovoimaisena. Kokonaisvaltainen ja tasapuolinen kehittäminen perustuu kolmen kaavoitetun taajaman ja niitä sopivasti täydentävien kylien kehittämiseen. Tämä toteutetaan Vesilahden kunnan kestävän kehityksen toimintaohjelman (kunnanvaltuusto hyväksynyt 16.12.2002) ja Tampereen seutukunnan valtuustojen hyväksymän ilmastostrategian periaatteisiin nojautuen.

Kunnan maaseutumaista kehittämistä tuetaan mm. laajakaistan ulottamisella lähes koko kuntaan vuosien 2011-2013 aikana.

Tulevaisuudessa kuntakehityskuvan mukaisesti Kirkonkylä, Koskenkylä ja Narva kasvavat tiiviimmin kiinni toisiinsa. Tämä Vesilahden kunnan kannalta tärkeä tavoite on myös sisällytetty Tampereen seutukunnan rakennemalliin.

Lempäälän ja Vesilahden yhteistä maaseudun kehittämisohjelmaa hyödynnetään siltä osin kuin se taloudellisesti, toiminnallisesti ja kunnallispoliittisesti mahdollista. Kunta on yhteistyökumppani kylien ja muiden toimijoiden kanssa erikseen sovittavilla tavoilla.

4. Talous

- Taloussuunnitelmavuosien kunnallisverot on laskettu 20,50 tuloveroprosentin mukaan.

- Kiinteistöveroja ja maksuja tarkistetaan tarpeen mukaan. Kiinteistöveroihin tehtiin iso korotus vuodelle 2009 ja myös maksut on tarkistettu kautta linjan. Vuonna 2011 kiinteistöveroprosentit pysyvät ennallaan (tällä hetkellä 0,35, 0,70 ja 0,90), mutta korottamiseen varaudutaan suunnitelmavuosina 2012-2013.
- Vuosikatteen keskimääräinen minimimitavoite pitkällä aikavälillä on 300 euroa / asukas / vuosi. Tähän ei yllätä vuonna 2011 ja 2012, mutta kylläkin vuonna 2013. Vuonna 2011 vuosikate on 244 €/as, 2012 294 €/as ja 2013 406 €/as (edellyttää tiukkaa menokuria ja vastaavasti suotuisaa verotulojen ja valtionosuuksien kehittymistä).
- Vuonna 2011 otetaan uutta lainaa enintään 1,5 miljoonaa euroa. Talousarviolainojen määrä 31.12.2011 on 13.033.143 euroa, joka on 2.928 euroa/ asukas (31.12.2010 lainamäärä on 13.389.356 euroa, joka 3.078 euroa/asukas). Vuonna 2011 kunta maksaa lainanlyhennyksiä noin 1,9 miljoonaa euroa ja arvioidut korkomenot ovat noin 370.000 euroa.

Vuonna 2011 kunnan lainamäärä kääntyy laskuun.

- Kunnalla ei ole suhdannevaihteluita varten puskurirahastoja eikä juurikaan realisoitavaa omaisuutta, joten kuntatalous on erittäin haavoittuva.
- Tilikauden alijäämä vuodelta 2011 on 232.341 euroa.

Huomioiden yleisen tiukan taloudellisen tilanteen, toimintamenojen kasvun, suuret velat, investoinnit ja jo korkean tulovero -%:n, taloudellista liikkumavaraa ei kunnalla ole.

5. Toiminnalliset muutokset

Talouden suunnan pysyvä muuttaminen tasapainoisemmaksi edellyttää jatkuvaa muutosherkkyttä koskien toimintojen ja rakenteiden tarkistuksia. Kuntien välisellä yhteistyöllä ja kunnan omilla oikea-aikaisilla sopeuttamistoimenpiteillä kyetään turvaamaan kuntalaisten peruspalvelut ja esim. välttämään henkilöstön lomauttamiset. Näiden tavoitteiden täyttämiseen tähtäsi valtuuston 23.6.2008 hyväksymä ja onnistuneeksi osoittautunut talouden tasapainottamisohjelma, jonka reunaehdot on huomioitu tässä asiakirjassa.

6. Investoinnit

Taloussuunnitelmavuosien rakentamisohjelma / investointiosa on talousarvion / talousarviosuunnitelman sivulla 94. Kunnan suuren velkamäärän ja tiukan taloudellisen tilanteen takia osa investoinneista on siirretty myöhemmin toteutettavaksi.

7. Kunta- ja palvelurakennemuutos

Vesilahden kunnan perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvät sosiaalipalvelut päivähoitoa lukuun ottamatta hoitaa vastuukuntana 2013 alkaen Pirkkalan kunta. Pirkkalan ja Vesilahden valtuustot tekevät päätöksen yhteistoiminta-alueesta joulukuun 2010 kokouksissaan.

8. Itsenäisenä kuntana

Vesilahden kunnan tulevaisuuden toimintojen suunnittelu ja kehittäminen lähtee itsenäisen kunnan ja syvenevän seutu- ja kuntayhteistyön pohjalta. Toki "tutkaimet" ja valmiudet pidetään yllä muihinkin ratkaisuihin.

TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHTIA

1. Kunnan palvelutarjonta ja -taso säilytetään nykyisellään. Palvelut lisääntyvät ainoastaan kasvun edellyttämällä tavalla. Kunnan on löydettävä "tasoittumisen vaihe".
2. Luottamushenkilöorganisaatio ja muu päätöksentekojärjestelmä ovat päälinjoiltaan toimivia. Suunnitelmakaudella ei ole suunnitteilla muutoksia luottamushenkilöorganisaatioon. Tavoitteena on hyvä päätöksentekokulttuuri ja ilmapiiri .
3. Henkilöstöön panostetaan ja varaudutaan kuntasektorilta poistuvan suuren ikäluokan aiheuttamaan muutokseen tasa-arvo- ja työhyvinvointiohjelman, vuonna 2011 laadittavan varhaisen välittämisen mallin ja vuonna 2012 laadittavan henkilöstöstrategian avulla. Tasa-arvo- ja työhyvinvointiohjelmaan liittyen tehdään mm. vuosittain työilmapiirikysely jollekin kunnan toimialueelle. Vuoden 2011 talousarvion laatimisen lähtökohtana on, että lomautuksista pidättäydytään ja suositaan vapaaehtoisia palkattomia vapaita ja lomarahavapaita, mikäli toiminta sen mahdollistaa.
4. Jatketaan aktiivista maanhankintaa ja tonttipolitiikkaa talousresurssien asettamisraameissa sekä panostetaan tasokkaisiin maankäytöllisiin ja kaavoituksellisiin toimenpiteisiin. Valmisteilla on mm. maapoliittinen ohjelma. Koskenkylän osayleiskaavan laatiminen on aloitettu ja valmistuu 2012. Lisäksi varaudutaan Narvan osayleiskaavan laajentamiseen.
5. Kunnan alueella olevaa asuntokantaa lisätään, parannetaan ja monipuolistetaan. Mahdollisena nähdään myös pienkerrostalojen rakentaminen. Suunnitelmavuosina 2011-2013 ei ole mahdollista kunnan toimesta rakentaa vuokra-asuntoja.
6. Joukkoliikennettä pyritään kehittämään vuonna 2011 toimintansa aloittavan Tampereen kaupungin alaisuudessa toimivan joukkoliikenneviranomaisen kautta. Uhkana on valtion tukeman ns. ostopalveluliikenteen väheneminen.
7. Tieolojen parantamiseen vaikutetaan. Ensisijaisena kohteena on Kirkonkylä-Narva-maantien nro 301 puuttuvan osuuden kunnostaminen.
8. Vesilahden rikasta historiaa hyödyntäen kehitetään kulttuuria ja matkailua.
9. Teemana on
" viihtyisä Vesilahti Tampereen keskusseudulla "

3. TALOUSARVIO JA TALOUSARVIOSUUNNITELMA 2011-2013

3.1 JOHDANTO

Kuntalain 65 §:ssä on säädökset talousarviosta ja –suunnitelmasta:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.”

Talousarvion määrärahat ja tuloarviot ovat bruttomääräisiä.

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on sama kuin talousarviovuosi.

Määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuus

1. Käyttötalousosan määrärahoista ja tuloarvioista päättää tulosalue-tasolla valtuusto.

Määrärahoista ja tuloarvioista tulosyksikötasolla päättää ao. toimielin ottaen huomioon valtuuston talousarvioon hyväksymät sitovat meno- tai tuloperusteet, joilla poiketaan sitovuuden yleissäännöistä.

2. Rahoituslaskelmassa valtuusto päättää sitovasti pitkäaikaisten lainojen lisäyksen. Kaikki muut rahoituslaskelman erät ovat joko kunnanhallituksen tekemiä arvioita tai käyttötalousosasta ja investointiosasta siirtyviä eriä.

3.2 TALOUSARVION 2011 TAUSTATIEDOT

Vuoden 2011 talousarvion laatimisen lähtökohta on, että Vesilahden kunnan palvelut ja toiminnot ylläpidetään vähintään nykytasoisena.

Talousarvion laatimisen pohjatietoja:

henkilökunnan palkkojen arvioidaan kohoavan 2,5 % jokaisena suunnitelmavuotena.

Käyttötalousmenot kasvavat:

2,5 %:n palkankorotusvarauksen lisäksi käyttötalousmenojen kasvupaineita vuoden 2010 talousarvioon verrattuna aiheuttavat mm. päivähoitoon kohdistuvat lisäpanostukset.

uudet virat tai toimet (ks. myöhemmin erillinen luettelo)

Alla vertaillaan vuoden 2011 talousarviota vuoden 2010 tarkistettuun talousarvioon:

toimintakulut kasvavat	1.001.329 euroa eli 4,6 %
toimintatuotot lisääntyvät	196.054 euroa eli 7,3 %
toimintakate/ jäämä heikkenee	805.275 euroa eli 4,2 %

Toimintamenojen kasvuprosentti on selvästi alhaisempi kuin 2000-luvulla keskimäärin, mutta edelleenkin korkeahko.

TULOS

Vuoden 2011 talousarvio on 232.341 euroa alijäämäinen. Vuonna 2013 talous kääntyy ylijäämäiseksi.

Vuosikate +1.085.359 € (vrt. ta 2010/+780.275 € ja tp 2009/ +1.312.795 €)

TULOT

Vuoden 2011 vuosikate ovat selkeästi parempi kuin edellisessä talousarviossa. Suuret poistot kääntävät tuloksen edellisvuotta heikommaksi. Suunta on myönteinen, mutta positiivinen kehitys on vielä riittämätön isojen lainanhoitovelvoitteiden hoitamiseen

Verotulot:

- tuloveroprosentti 20.50 (valtuusto 8.11.2010)
- kiinteistöveroprosentit 0,35 / 0,70 / 0,90 (valtuusto 8.11.2010)
- verotulojen on arvioitu muuttuvan vuoden 2010 talousarvioon verrattuna seuraavasti:
- ansiotuloista kertyvä kunnallisvero, kasvu 662.000 €
- yhteisöverot kasvu 100.000 €
- kiinteistöverot ennallaan €
- verotulojen kokonaiskasvuksi muodostuu 762.000 € eli 6,5 %

Valtionosuudet:

- sosiaali- ja terveystoimi	+ 3,6 %	(+ 175.010 €)
- opetus- ja kulttuuritoimi	+ 3,6 %	(+ 53.255 €)
- yleinen	+ 3,7 %	(+ 12.196 €)
- verotulojen tasaus	+ 7,7 %	(+ 147.698 €)

Valtionosuudet lisääntyvät yhteensä 388.159 € eli 4,5 %.

Maksutulot ja vuokrat:

Tarkistetaan kustannustasoa vastaavaksi erillisillä valtuuston tai muun toimielimen päätöksillä.

Metsänmyyntitulot:

- Metsänmyyntituloihin on merkitty 40.000 €.

Kiinteistöjen osto ja myynti:

- Kiinteistöjen, lähinnä maa-alueiden ostoon on varattu 50.000 €. Kunnanhallituksella on oikeus tehdä maakauppoja, joiden summa ei ylitä 75.000 €. Mikäli maakauppojen yhteissumma kuitenkin ylittää vuonna 2011 50.000 €, edellyttää se valtuuston erillistä lisämäärärahapäätöstä.
- Kiinteistöjen myyntivoitoksi on merkitty 350.000 €, joka arvioidaan saatavan asuinrakennustonttien ja muiden kiinteistöjen myynneistä.

Talousarviolainat:

- uusia lainoja otetaan 1.500.000 €
- vanhoja lainoja lyhennetään 1.856.200 €

- talousarviolainojen korkomenot ovat 370.000 €
- pitkäaikaisten lainojen nettovähennys -356.171 € = -80 €/asukas

Lainamäärä 31.12.2011 on 13.033.100 € eli 2.929 €/asukas.

3.3 HENKILÖSTÖMUUTOKSET 2011-2013

KUNNANVALTUUSTO PÄÄTTÄÄ ERIKSEEN KAIKKIEN UUSIEN VIRKOJEN JA TOIMIEN PERUSTAMISESTA. VIRKOJA / TOIMIA PERUSTETAAN MIKÄLI TALOUDELLISET RESURSSIT SEN MAHDOLLISTAVAT.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

PÄIVÄHOITO

2011

Ahtialan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi 1.8.2011 alkaen; edellyttää, että

- ryhmäperhepäivähoitajan toimi muutetaan lastentarhanopettajan toimeksi 1.8.2011 alkaen
- ryhmäperhepäivähoitajan toimi muutetaan lastenhoitajan toimeksi 1.8.2011 alkaen
- laitoshuoltajan palvelut päiväkotiryhmälle hankitaan kunnan tukipalveluyksiköltä 1.8.2011 alkaen

Lastenhoitajan toimi 1.8.2011 alkaen (kiertävä sijainen; tavoitteena lähiesiemiestyön parantamisen mahdollistaminen ja ulkopuolisten sijaisten käytön vähentäminen)

Peiponpellon neljäs päivähoitoryhmä otetaan käyttöön 1.8.2011 alkaen. Edellyttää, että perustetaan

- lastentarhanopettajan toimi Peiponpellon päiväkotiin 1.8.2011 alkaen
- kaksi lastenhoitajan tointa Peiponpellon päiväkotiin 1.8.2011 alkaen

2012

- lastentarhanopettajan toimi Tuulikallion päiväkotiin
- Päiväkodin johtajan viran muuttaminen hallinnolliseksi viraksi Narvan alueella

2013

- Päiväkotiryhmän perustaminen ja sen edellyttämä henkilöstölisäys Narvan alueelle

Päivähoidon henkilöstölisäykset on tehty ilman, että on otettu huomioon päivähoiton siirtymistä koulutoimen alaisuuteen. Tällöin saattaisi olla mahdollista löytää päivähoidon ja koulutoimen synergiaetuja.

KOTIPALVELU

2011

- Lähihoitajan toimi Anttilanhovin tehostetun palveluasumisen yksikköön 1.4.2011 alkaen. Kyseessä on määräaikaisen lähihoitajan toimen vakinaistaminen

2012

- Vanhusten kotihoidon tarpeen kasvu edellyttää lähihoitajan toimen perustamista vuonna 2012 siten, että työaika kohdennetaan sekä tehostettuun palveluasumiseen että kotihoitoon

PERUSTERVEYDENHUOLTO

- Hoidon porrastuksen kehittämiseksi hammashuoltoon perustetaan 1.8.2011 alkaen suuhygienistin toimi

KOULUTOIMI**2011****Määräaikaisesti voimassa olevien työsuhteiden muuttaminen toistaiseksi voimassa oleviksi työsuhteiksi**

1. Ylämäen koulu / koulunkäyntiavustaja/ Laitinen
2. Vesilahden yläaste/ koulunkäyntiavustaja/ Virtanen
3. Narvan koulu/ koulunkäyntiavustaja/ Karukka-Karo
4. Kirkonkylän koulu/ koulunkäyntiavustaja/ Länsivaara

Uusi työsuhde

1. Narvan koulu/ esikoulunopettaja/ kustannus elo- joulukuu 9800 euroa
2. Ylämäen koulu / määräaikainen tuntiopettaja 16h lukuvuodeksi 2011-2012. Perusteena oppilasmäärän kasvu ja isot yhdysluokat. Lukuvuonna 2010-2011 koululla ollut käytettävissään 7 tuntiopetusta. Lisäys elo- joulukuu 4800 euroa

Uusi virka

Kielen opettajan viran perustaminen/ mahdollisesti englannin ja ruotsin kielen virkana, opetustunnit ovat olemassa, eikä viran perustaminen aiheuta lisäkustannuksia vrt. vuosi 2010 (valmistelua)

KIRJASTO

Kirjaston osa-aikaisen kirjastovirkailijan toimen (60%) täysipäiväiseksi toimeksi muuttamisen osalta odotetaan seutukirjastohankkeen valmistumista ja sen mahdollista vaikutusta Vesilahden kunnan kirjastotoimeen. Vuonna 2010 kulttuuritoimen tehtävät siirtyivät kirjastonjohtajalta matkailu-neuvojalle.

3.4 TALOUSARVION 2011 TUNNUSLUVUT

Asukasluku 31.12.2011	4450
Veroprosentti	20,50
Verotulot	12.550.000 €
Toimintamenot	23.509.538 €
Nettoinvestoinnit	1.039.100 €
Lainat	13.033.143 €
Lainat/as	2 929 €
Lainojen vähennys	356.171 €
Vuosikate	1.085.359 €
Vuosikate/as	244 €
Tulos	- 271.541 €
Talousarvion loppusumma	26.224.434 €

3.5 TULOSLASKELMA VUOSILLE 2011-2013

1 000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Varsinainen toiminta					
Toimintatulot	2 696	2 675	2 871	2 994	3 139
Toimintamenot	-21 164	-21 968	-22 969	-23 282	-23 510
Toimintakate	-18 468	-19 293	-20 098	-20 288	-20 370
Verotulot	11 939	11 788	12 550	12 850	13 150
Valtionosuudet	8 135	8 584	8 972	9 085	9 408
Käyttökate	1 606	1 079	1 424	1 647	2 188
Rahoitustulot ja -kulut					
Korkotulot	12				
Muut rahoitustulot	36	31	31	31	31
Korkomenot	-341	-330	-370	-370	-370
Muut rahoitusmenot	0				
Vuosikate	1 313	780	1 085	1 308	1 849
Suunnitelmapoistot	-1 111	-1 190	-1 357	-1 415	-1 433
Lisäpoistot					
Satunnaiset tuotot					
Tilikauden tulos	202	-409	-272	-107	416
Poistoeron muutos	39	39	39	39	39
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
Tilikauden yli-/alijäämä	241	-370	-233	-67	455

Seuraavalla sivulla on selostettu, mitä yllä olevan taulukon numerot selittävät.

Tuloslaskelma

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja –suunnitelman tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohta on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo- ja menojen riittävyyteen eri suunnitelmavuosina.

Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista eli pyrkimystä nollatulokseen ei kuntalaki edellytä vuositason tasolla, vaan tuloslaskelmaosan rivi Tilikauden ylijäämä (alijäämä) voi talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelmavuotena olla yli- tai alijäämäinen.

Vuoden 2001 alusta on voimaantullut kuntalainmuutos, joka koskee alijäämän kattamisvelvollisuutta ja talouden tasapainottamista. Lain 65 §:n 1 mom. mukaan määritellään suunnittelukausi, joka tarkoittaa taloussuunnitelmaan otettuja vuosia. Saman pykälän 2.momenttiin on otettu lisäsäännös, jonka mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulo- ja menojen riittävyys palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Edellisellä sivulla olevassa taulukossa on esitetty vuoden 2011 talousarvion ja vuosien 2011 - 2013 taloussuunnitelman tuloslaskelma. Historiatietoina siinä on esitetty vuoden 2009 tilinpäätösluvut (TP2009), vuoden 2010 talousarvioluvut mukaan lukien muutostalousarvio (TA2010) ja TA 2011 on kunnanhallituksen talousarvioehdotus. Taloussuunnitelmavuosien 2012 ja 2013 luvut ovat TS 2012 ja TS 2013–sarakkeissa.

Ohessa tuloslaskelman kaavan mukaisessa järjestyksessä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan sisältyvien erien perustelut.

Toimintatulot

Toimintatulot sisältävät käyttötalouden tulot. Maksujen ja taksojen tarkistuksista päätetään tarpeen mukaan erikseen.

Toimintamenot

Toimintamenot sisältävät käyttötalouden menot. Menot koostuvat seuraavista menolajeista:

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot sisältävät ennakonpidätyksen alaiset palkat, palkkiot ja korvaukset sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilösivukulut. Palkoissa on arvioitu vuodelle 2011 ennusteiden mukaan tuleva 2,5 %:n palkankorotus henkilöstösivukuluineen.

Palvelujen ostot

Suurimpana eränä palvelujen ostoissa ovat kuntayhtymien maksuosuudet / Pirkanmaan sairaanhoitopiiri. Näihin on varattu määrärahat kuntayhtymiltä saatujen ilmoitusten perusteella tai viranhaltijoiden arvioihin perustuen. Tähän ryhmään kuuluvat lisäksi esim. posti- ja puhelinkulut, vakuutusmaksut, atk-palvelut, vakuutusmaksut, leasing-vuokrat, matkakulut ym.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Ryhmä sisältää kaikki aine- ja tarvikemenot kuten lämmitys- ja sähkötulot, kaluston hankintamenot ja rakennusmateriaalin hankintamenot, opetusvälineet ja oppikirjat jne.

Avustukset

Avustuksiin sisältyy eri hallintokuntien myöntämät avustukset kuten lautakuntien ja kunnanhallituksen myöntämät yleisavustukset, toimeentulotuki ja lasten kotihoidontuki.

Muut menot

Muut menot koostuvat lukuisista pienistä menoeristä kuten vuokramenot, kunnan maksamat verot, käyttöomaisuuden myyntitappio, ulosottomiehen tilityspalkkio, jäsenmaksut jne.

Toimintakate

Toimintakate muodostuu varsinaisen toiminnan toimintatulojen ja toimintamenojen erotuksesta. Toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotulot

Verotulot 1000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	muutos €	
ansiotuloista	11 079	10 938	11 600	662	6,1 %
yhteisötuloista	286	250	350	100	40,0 %
kiinteistöveroista	575	600	600	0	0,0 %
Yhteensä	11 940	11 788	12 550	762	6,5 %

Valtionosuudet

Valtionosuudet on arvioitu seuraavasti:

Valtionosuudet 1000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	muutos €	
sosiaali- ja terveystoimi	5 773	4 845	5 020	175	3,6 %
opetus- ja kulttuuritoimi	2 016	1 489	1 542	53	3,6 %
yleinen valtionosuus	346	334	346	12	3,6 %
verotulojen täydennys	0	1 916	2 064	148	7,7 %
Yhteensä	8 135	8 584	8 972	388	4,5 %

Käyttökate

Käyttökate osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet ovat kunnan toimintamenojen kattamiseen tarkoitettua säännöllistä tulorahoitusta, jonka jälkeen käyttökateen tulee olla ylijäämäinen.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Vuonna 2011 korkotuottoja ja muita rahoitustuloja on arvioitu kertyvän 31.000 €.

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Korkomenot yhteensä vuonna 2011 ovat 370.000 €.

Vuosikate

Vuoden 2011 talousarviossa vuosikate on 1.085.359 € eli 244 €/asukas.

Suunnitelmapoistot

Pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden eli käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisiin poistoihin on varattu talousarviovuonna 1.356.900 €. Poistosuunnitelma perustuu valtuuston päätökseen.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseen päästään vähentämällä vuosikatteesta suunnitelman mukaiset poistot ja yli/alijäämään huomioiden mahdolliset poistorojen + 39.200 €, varausten ja rahastojen muutokset.

Tilikauden alijäämä on talousarviossa 232.341 €

3.6 KÄYTTÖTALOUSOSA VUOSILLE 2011 - 2013**3.6.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA****VAALIT**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	6	0	6	6	6	12	6
Toimintakulut	-4	0	-4	-4	-4	-7	-4
Toimintakate	2	0	2	2	2	5	2

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä Vesilahdessa. Sen tehtävänä on järjestää ennakoäänestys, suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet sekä kunnallisvaaleissa valmistaa ehdokaslistojen yhdistelmä, suorittaa vaalien tuloslaskenta ja vahvistaa vaalien tulos.

Suunnitelmakaudella äänestysaluejako ja vaalilautakuntien määrä säilyy ennallaan eli kolmena (Kirkonkylä, Narva ja Ylämäki).

Vuonna 2011 järjestetään eduskuntavaalit ja vuonna 2012 presidentin- ja kunnallisvaalit.

3.6.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA**TILINTARKASTUS**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-10	-8	-12	-12	-12	-12	-12
Toimintakate	-10	-8	-12	-12	-12	-12	-12

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 71§:n mukaan arvioida ovatko kunnan talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tehtäväalueen ympäristössä ei ole suunniteltu tehtäväksi oleellisia muutoksia taloussuunnittelukaudella.

Keinot ja panostukset

Tarkastuslautakunta tekee tarkastuskäyntejä kunnan eri toimipisteisiin, kuulee säännöllisesti viranhaltijoita sekä teettää mielipidekyselyitä. Myös kunnan eri hallintokuntien teettämiä asiakaskyselyjä, itsearviointeja ja tilastointeja käytetään hyödyksi.

3.6.3 KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen vastuulla ovat seuraavat tulosalueet: luottamushenkilöhallinto, yleishallinto, tukipalvelut, elinkeinotoimi, kaavoitus sekä maa- ja metsätilat.

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-196	-197	-198	-198	-198	-200	-202
Toimintakate	-196	-197	-198	-198	-198	-200	-202

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Taloudellinen taantuma, entisestään kiristynvä kuntatalous ja viime vuosina tehtyjen suurien investointien aiheuttama velkataakka tuovat lisähaasteita myös vuodelle 2011. Vuoden 2011 lopussa velkaa on yhteensä 13 miljoonaa euroa eli noin 2.929 euroa / asukas.

Tavoitteet

Tavoitteet	Tavoitetaso / seurantatapa	Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi	Toteutuminen 2011
Hillitty väkiluvun kasvu	Väkiluvun lisäys keskimäärin 85 asukasta / vuosi (enintään 2,0%) suunnitelmakaudella 2011-2013	Tarkoituksenmukainen kaavoitus ja tonttipolitiikka Saavutetun kuntakuvan säilyttäminen ja parantaminen rakentavalla päätöksentekoilmapiirillä ja yhteistyöllä	
Vakaa ja hallittu kuntatalous	Talousarviosuunnitelmavuosien 2011-2013 tulos on ylijäämäinen	1. Suuren velkamäärän vuoksi investointeja siirretään 2. Luottamushenkilöt sitoutuvat yhdessä kunnan johdon ja henkilöstön kanssa etsimään tuottavuutta parantavia ja kustannuksia vähentäviä keinoja 3. Talouden tasapainon tavoittelemisen on ensisijaista palvelujen parantamiseen ja/tai laajentamiseen nähden	
Kunnan strategisten painopistealueiden tarkistaminen	Luottamushenkilöiden sitoutuminen strategiatyöskentelyyn	Vuonna 2011 järjestetään yksi yhden päivän strategiaseminaari	
Tavoitteellisuuden lisääminen kunnan kehittämisessä	Luottamushenkilöiden sitoutuminen tehtyihin päätöksiin ja kunnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen	1. Asioiden kokonaisvaltainen tarkastelu koko kunnan näkökulmasta 2. Osallistuminen kokouksiin, tilaisuuksiin ja kuntien monipuoliseen yhteistoimintaan.	

		3. Johtajasopimuksen (kunnanjohtaja ja kunnanhallitus) laatiminen vuonna 2011	
--	--	--	--

KUNNANHALLITUS**YLEISHALLINTO**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	105	103	111	111	111	111	111
Toimintakulut	-882	-877	-942	-942	-942	-949	-956
Toimintakate	-777	-774	-831	-831	-831	-838	-845

Vastuhenkilö

Hallintojohtaja Minna Hutko-Peltoniemi

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Yleishallinto sisältää hallinto- ja talouspalvelut sekä muun yleishallinnon (keskitetty atk, työllisyistyöt, joukkoliikenne, kuntakuva, kansainvälinen toiminta ja muu yleishallinto). Yleishallinto vastaa kunnan laskentatoimesta, rahoituksesta, tiedottamisesta, arkistoinnista, henkilöstöhallinnosta, tietohallinnosta, asumisasioista sekä valvoo kunnan etua verotuksessa ja edistää muiden toimielinten tavoitteiden toteutumista tuottamalla niille palveluja. Yleishallinnosta käsin hoidetaan myös kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, useimpien toimikuntien ja osin tarkastuslautakunnan valmistelu-, täytäntöönpano- ja sihteeritehtävät.

Yleishallinnossa työskentelevät talouspäällikkö, kirjanpitäjä-tietoliikenne-asiantuntija, palkanlaskija, kaksi kanslistia ja hallintojohtaja. Talousarviovuonna 2011 yleishallinnossa jatketaan entisillä henkilöstöresursseilla.

Vuoden 2011 haasteita ovat yhteistyön tekeminen uusien perustietotekniikkapalvelujen toimittajan ja puhepalvelujen toimittajan kanssa. Myös talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiin tulee laaja päivitys (ns. Kuntamalli-hanke on käynnistynyt jo vuonna 2010), jonka myötä mm. laskujen sähköinen kierrätysjärjestelmä muuttuu.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennesuunnitelman toimeenpano alkaa vuonna 2011.

Kunnan toimintaympäristön voimakas muuttuminen ja talouden kiristyminen ovat viime vuosina luoneet entistä enemmän haasteita systemaattiselle ja pitkäjänteiselle suunnittelulle. Talouden seurantaa sekä kokonaisvaltaista talous-, toiminta- ja rahoitussuunnittelua kehitetään jatkuvasti.

Tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Sisäisen valvonnan kehittäminen	- Arviointikehikon luominen hallintokunnille - Raportointi vuosittain osana tilinpäätöstä	
Talous- ja henkilöstöhallinnon ajan tasalla olevat tietojärjestelmät	- Kuntamallin taloudenohjauksen tietojärjestelmien käyttöönotto vuonna 2011 - Kuntamallin vaatimien muutosten tekeminen henkilöstöhallinnon tietojärjestelmään	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Tietoliikenneyhteyksien parantaminen	Nykyisten sdsi-yhteyksien muuttaminen datanet-liittymiksi	
Kunnan henkilöstön kouluttaminen tehokkaampaan tietotekniikan hyödyntämiseen	- Atk-koulutustilan perustaminen henkilöstön koulutus-tarpeisiin - Koulutustarjonnan lisääminen	
Tiedottamisen kehittäminen	- Intran kehittäminen - Kunnanhallituksen esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen myös sähköiseen muotoon / asiakirjojen vieminen sähköiseen työryhmätilaan ja käyttäjien koulutus	
Joukkoliikenteen kehittäminen	Vesilahden etujen valvominen seudullisen joukkoliikenteen järjestämisessä / aktiivinen osallistuminen Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennesuunnitelman toimeenpanoon	
Yleishallinnon henkilöstön ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen	- Henkilöstön tarkoituksenmukainen kouluttautuminen - Kehityskeskustelut kerran vuodessa - Tehtävänkuvien tarkistaminen vuonna 2011	

Merkittävät TA-muutokset

Vuonna 2011 merkittäviä talousarviomuutoksia ovat perustietotekniikkapalvelun toimittajan vaihtuminen (ns. käyttöönottoprojektin kustannukset) sekä taloudenohjauksen ja henkilöstöhallinnon järjestelmien Kuntamalli-päivitys. Myös kunnan osuus verotuskustannuksiin sekä erilaiset maksusuudet (mm., Kuntaliitolle ja Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle) ovat kasvaneet.

Kuntakuva

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Monipuolisen ja myönteisen kuntakuvan luominen kuntalaisille ja kunnan ulkopuolelle.	Yleismarkkinoinnin kehittäminen ja tapahtumamarkkinointiin osallistuminen.	
Kuntatietouden aktivointi.	Kunta/kyläkerrokset, uusien asukkaiden ilta.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Tapahtumamarkkinointi	1	1	1
Uusien asukkaiden ilta	1	-	1

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kuntaan/kyliin tutustumiskierrokset	-	1	1

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kustannukset €/asukas	1,9	2,3	1,4

Keinot ja panostukset

Monipuolista ja myönteistä kuntakuvaa luodaan yleismarkkinoinnin kautta, kunnan nettisivuja ja esitteitä kehittämällä, esimerkiksi Yrittäjien Palveluhakemistoon osallistumalla.

Tapahtumamarkkinoinnissa osallistutaan kylien tapahtumien tukemiseen avustamalla mm. lehti-ilmoittelua (Rämsöön 2011 moottorimusiikkitapahtuma ym.)

Uusien ja vanhojen asukkaiden kuntatietoutta aktivoidaan järjestämällä uusien asukkaiden ilta ja opastettuja kävely/bussikierroksia kylille.

Kansainvälinen toiminta

Vastuhenkilö

Kunnanjohtaja Erkki Paloniemi

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Vesilahden ja sen kuntalaisten kansainvälisten toimintojen mahdollistaminen ja konkreettisten yhteistyömuotojen luominen etenkin ystävyyskuntien / kuntalaisten kanssa.	Vuonna 2011 kunnanhallitus hyväksyy kansainvälisen toiminnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.	
Hyödynnetään EU:n tai muiden ulkopuolisten instanssien rahoitus.	EU-rahoitus Town Twinning-tapaamisiin tarvittaessa.	
Osallistuminen Tampereen seutukunnan EU-yhteysjohtajan kautta seudulliseen kv- toimintaan	Seudullinen toimintasuunnitelma ja tavoitteet.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TA2010	TA2011	TA2012
Viralliset vierailut ja kanssakäymiset ystävyyskuntiin ja /tai ystävyyskunnista + muut mahdolliset kanssakäymiset	2	2	2
EU- rahoitus Town Twinning – seminaareihin	-	1	1

Taloudelliset tavoitteet	TA2010	TA2011	TA2012
Vuositasolla kunnan nettovuosikustannus on keskimäärin 10.000 euroa.	10.000	10.000	10.000

Keinot ja panostukset

Ylläpidetään ja syvennetään myönteistä kansainvälistä ilmapiiriä ja kanssakäymistä, jonka kautta myös elävöitetään ja vahvistetaan Vesilahden matkailua ja elinkeinoelämää. Yläasteen oppilaskunnan panostukset Sambiaan on osa tätä panostuskokonaisuutta, joskin omarahoitteisesti.

KUNNANHALLITUS**TUKIPALVELUT**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	1 231	1 488	1 567	1 567	1 567	1 583	1 601
Toimintakulut	-1 150	-1 449	-1 526	-1 526	-1 526	-1 543	-1 562
Toimintakate	81	39	41	41	41	40	39

Vastuhenkilö

Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Kati Lindeman

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Tukipalveluiden toimintakokonaisuus on tuottaa siivous-, ruoka- ja kuljetuspalveluita kunnan eri hallinnonaloille, henkilöstölle ja muille asiakkaille. Tulevaisuuden kehityssuuntana on laadukas, asiakaslähtöinen ja kustannustehokas tulosalue, joka toimii nettobudjetoituna yksikkönä.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut tuottavat palveluja ammattitaidolla, hygieenisesti ja tuottavasti. Tarkoituksenmukaisella siivoustoiminnalla tuetaan asiakkaan hyvinvointia ja ylläpidetään rakennusten kuntoa ja pidennetään käyttöikää. Siivouspalvelut toimivat terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Tiivis yhteistyö Tampereen seutukuntien kanssa tuo yhtenäisemmän linjauksen kuuden kunnan toiminnoille sekä hyvät yhteistyöverkostot.

Asiakaslähtöisyyttä ylläpidetään erilaisten asiakastyytyväisyyskyselyiden ja esille tulevien asioiden kautta. Nopea reagointi asiakkaan tarpeisiin ja toimiva yhteistyö tilaavien organisaatioiden kanssa on osa toimintatapaamme.

Siivottavat neliöt eivät tiettävästi nouse vuoden 2011 aikana, joten siivouspalvelun henkilöstömäärä pysyy kuluvaan vuoteen tasolla. ”Uutena” kohteena siivouspalvelujen piiriin palasi Tapolan tupa. Peiponpellon päiväkodin viivästymisen johdosta monipalvelutyöntekijämallin pilottikoikeilu siirtynee vuodelle 2011.

Siivoustyönohjaajan siirtyessä osa-aikaeläkkeeltä vanhuuseläkkeelle ei uutta siivoustyönohjaajaa ole toistaiseksi palkattu. Ohjaajan työt jaetaan mahdollisuuksien mukaan siivouspalvelujen henkilöstön sekä yhteistyökumppaneiden kesken. Onkemaen koulun siivouksesta ja ruokapalvelusta on vastannut aikaisempina vuosina yksi työntekijä joka on käynyt työpäivän aikana siivoamassa myös muita kohteita, koska Onkemaen koulun siivousta ja ruokapalvelua ei koulun toimintojen vuoksi ole saatu yhtäjaksoisesti hoidettua. Vuonna 2011 koulun siivouksesta ja ruokapalvelusta vastaavat eri henkilöt, jotta siirtymiset työpäivän aikana on saatu vähenemään. Onkemaen koulun ruokapalvelusta vastaavan henkilön palkkakustannukset on siirretty Narvan keittiön kustannuksiin, koska ruokapalvelu kokonaisuudessaan kohdistuu Narvan keittiön kustannuspaikalle. Siivoustyön ohjaajan ja Onkemaen koulun siivouksesta tulleet muutokset eivät näy kuitenkaan miinus merkkisenä siivouspalvelujen talousarviossa, koska vuoden 2011 talousarviossa on Peiponpellon päiväkodin laitoshuoltajan koko vuoden palkkakustannus. Vesilahden kunnassa on siirrytty osittain käyttämään vuokramattoja, jotka Hankintatoimisto KuHa on kilpailuttanut Tampereen seudun kehyskunnille. Osassa kunnan yksiköissä on vielä käytössä omistusmatot, jotka on tarkoituksen mukaista pesettää tulevaisuudessa mattopesulassa. Kustannus nostattaa pesulapalveluita, mutta vastaavasti mm. siivoojilta vapautuu työaikaa kiinteistöiden perussiivouksiin.

Siivouspalvelujen sijaisten palkkakulua alentaa osa-aikaeläkeläisen pois jäänti ja siitä johtuva sijaisen palkkakulu. Lyhytaikaiset sairauslomat hoidetaan sisäisin järjestelyin edellisvuosien tapaan. Pesu- ja puhdistusainekustannukset nousevat maltillisesti ottaen huomioon kasvaneet siivottavat neliöt. Uusien pesuaine- ja välinesopimuksien myötä siivous- ja ruokapalveluissa on yhteiset siivousaineet sekä tukkutoimittaja. Tämä mahdollistaa vielä tiiviimmän yhteistyön siivouksen ja ruokapalvelun henkilöstön keskuudessa.

Henkilöstö on siirtynyt käyttämään vuokravaatteita, joten 2011 työvaatekustannus on siirretty vaatteistotilistä leasingkustannuksiin.

Henkilöstöä kannustetaan kouluttautumaan sekä kehittämään omaa osaamistaan. Työntekijöiden koulutus sekä matkustuskustannuksiin on varattu edellisvuoden tapaan koulutusmäärärahaa.

Työmenetelmiä ja -käytänteitä sekä työntekijöiden tiimityöskentelyä on kehitetty mm.

monipalvelutyöntekijämallin koulutuksella joka jatkuu vuodelle 2011. Työntekijät ovat innokkaita opiskelemaan uutta ja näin myös siivoojien ammattitaito pysyy ajantasaisena ja päivitetynä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Alueellisten tiimien yhteistyön jatko kehittäminen mm. sijaistamis käytänteet.	Koulutus/ sairaustapauksissa kunnan omat työntekijät hoitavat poissaolijan tärkeimmät työtehtävät. Toteutumista seurataan erillisellä taulukolla.	
Päiväkotien siivous/ ruokapalvelun toiminnallinen tehostaminen	Monipalvelutyöntekijämallin pilotointi KK päiväkodissa	
Tehostetaan tavaran-tilauksien/ toimitusten käytänteitä	Mahdollisuuksien mukaan pienimmät yksiköt tilaavat siivous- ja ruokapalveluun tarvitsemat aineet yhdellä tilauksella.	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen, oman osaamisen ylläpito sekä kehittäminen	Kehityskeskustelut, henkilöstöpalaverit	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Siivottavat neliöt	n.10 300	n.12 000	n.12 000
kohteet (kpl)	17	20	21
Henkilöstö määrä	10	13	13

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Toimintatuotot	301 623	454 388	450 811
Toimintakulut	301 623	450 888	450 811
Toiminta kulujenkasvu %			-0,8

Keinot ja panostukset

Tunnusluvuissa olevat neliöt siivotaan siivouspalvelujen toimesta. Siivousaineet ja -välineet tulevat kaikkiin kunnan yksiköihin myös siivouspalvelujen kautta, jolloin aine-/välinekulut näkyvät

siivouspalvelujen talousarviossa. Toimintakulujen kasvua hillitsee tiimitys sekä sisäiset sijaistamiset.

Merkittävät TA-muutokset

Merkittäviä TA-muutoksia ei vuodelle 2011 ole odotettavissa. Siivouspalvelut pyrkivät kehittymään sekä kehittämään toimintaa ilman kustannusten nousua.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa asiakkailleen laadukkaita, ravitsemuksellisesti täysipainoisia ja ravitsemussuositusten mukaisia ateriapalveluja tehokkaasti sekä taloudellisesti. Vesilahti kuuluu Tampereen seutukuntien KuHa-kuntiin ja tämä tuo yhtenäisemmän linjauksen kuuden kunnan ruokapalvelutoiminnoille sekä hyvät yhteistyöverkostot.

Vesilahden kunnan ruokapalveluasiakkaiden määrä pysyy kuluvan vuoden tasolla. Vuonna 2010 voimaan tulleen uuden KuHa elintarvikehankintasopimuksen myötä ei elintarvike hintoihin ole tullut suuria muutoksia. Näin ollen ateriahinnat hallintokunnille ja muille asiakkaille pysyvät kuluvan vuoden tasolla. Arvioidut vuoden 2011 suoritemäärät perustuvat hallintokuntien ruokapalveluilta tilaamiin aterioihin. Suoritemääristä ei ole vähennetty kotiaterioiden poistumista, koska hallintokuntien tehdessä ateriatilauksia ei kotiateriatuotannon poistuminen ollut vielä tiedossa. Uusien rakennusten vuokrat korottavat yksikkötasolla aterioiden hintoja esim. koulukeskuksen uusi palvelukeittiö. Ruokapalvelun talousarvion toimintatuottojen ja toimintakulujen eroon vaikuttavat poistot rakennuksista.

Vuonna 2011 valmistuskeittiöiden määrä pysyy ennallaan eli terveyskeskuksen keittiö, joka palvelee Kirkonseudun ruokapalveluasiakkaita sekä Narvan monitoimitalon keittiö, joka palvelee Narvan seudun ruokapalveluasiakkaita. Palvelukeittiöitä on tällä hetkellä 3 kpl, Yläasteen ja Ylämäen koulun keittiöt sekä Peiponpellon päiväkodin palvelukeittiö. Palvelukeittiön toiminta käynnistetään päiväkodin valmistauduttua. Päiväkodin palvelukeittiölle perustettiin oma kustannuspaikka, jotta ruokapalvelun kustannukset saadaan tarkemmin kohdennettua koulutoimen ja päivähoidon kesken sekä erotettua tarkemmin siivous- ja ruokapalvelun kustannukset. Peiponpellon päiväkodin pääruoka toimitetaan terveyskeskuksen keittiöltä ja lämmin lisäke valmistetaan päiväkodilla samaan tapaan kuin Koulukeskuksen keittiöllä ja Ylämäen koulun keittiöllä. Kunnan muut keittiöt ovat jakelukeittiöitä, joihin kuljetetaan ruoka kokonaisuudessaan valmiina.

Sijaismäärärahaosentti on ruokapalveluissa korkeampi kuin edellisvuonna, koska mm. Narvan keittiön ruokapalvelutoimea ei vakinaistettu keittiön toiminnan vakiintumattomuuden johdosta. Onkemaen koulun ruokapalvelutyöntekijän palkkakustannus on siirretty siivouspalvelujen henkilöstö kustannuksista Narvan keittiön kustannuksiin (tarkempi selvitys siivouspalvelut osiossa). Myös ruokapalvelun henkilöstö on siirtynyt käyttämään vuokravaatteita, joten 2011 työvaate kustannus on siirretty vaatteisto tilistä leasing kustannuksiin.

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö, Pirtevan valvonta sekä tarkastuskäyntimaksut ovat uutena asiakaspalvelujen ostoissa. Aikaisempina vuosina emme ole saaneet ennakolta tietoa mahdollisista valvonta sekä näytteenottokuluista. Käynti tiheydet riippuvat lähinnä keittiön kunnosta sekä ruokapalvelun tuotantotavoista.

Tiivis seutuyhteistyö Tampereen seudun kehyskuntien kanssa on tuonut ruokapalveluun kustannus säästöjä mm. yhteisen ruokalistan ja uuden hankintasopimuksen myötä. Yhteistyötä kehitetään edelleen tiiviisti. Tällä hetkellä selvitetään mahdollisuutta hankkia kehyskuntiin yhteinen tuotekehittäjä kehittämään reseptiikkaa ravitsemuksellisen laadun sekä ruokatuotteiden kehittämiseksi. Mahdolliseen tuotekehittäjän palkkamenoihin on varauduttu, jotka nostattavat tukipalvelun hallinnon kuluja.

Ruokapalveluissa pyritään hoitamaan mahdollisuuksien mukaan lyhytaikaiset sairauslomitukset sekä lyhyet vuosilomitukset sisäisin järjestelyin yhteistyönä siivouspalveluiden henkilöstön kanssa.

Ateriatuotanto terveystalouden keittiöllä on lisääntynyt tasaisesti, mutta vastaavasti tulevien päiväkotiyksiköiden keskittäminen suurempaan yksikköön pienentää osittain myös terveystalouden keittiöllä tapahtuvaa ruokapalvelutoimintaa. Kotiaterioiden siirtäminen ulkoiselle toimijalle pienentää myös keittiön ateriatuotantoa. Terveystalouden keittiöllä on tällä hetkellä seitsemän työntekijää, viisi vakituista kokoaikaista, yksi vakituinen osa-aikainen työntekijä sekä yksi kokoaikainen vuokratyöntekijä. Vuokratyöntekijän palkkakustannus on siirretty kuukausipalkoista asiakaspalvelujen ostoihin.

Ruokatuotannon supistuessa toimenkuvat päivitetään sekä työtuntimäärät kohdennetaan vastaamaan ateriatuotannon tarpeita.

Narvan ateriatuotannon kasvu on alkanut tasaantumaan. Suoritemäärien kasvua on kuitenkin hieman lisääntynyt, koska Narvan seudun palvelutalojen viikonlopun ateriat sekä osa raaka-aineista tuotetaan Narvan keittiöstä. Viikonlopun ateria tuotettiin ennen paikallisesta ravintolasta. Haasteita tuo ahtaat tuotantotilat, mutta tiloihin on tulossa mahdollisesti helpotusta keittiö saneerauksen myötä. Keittiön pohjapiirustus suunnitelmat ovat jo lähes valmiit ja toiminta suunnitelmat on henkilöstön kanssa aloitettu. Narvan keittiössä työskentelee tällä hetkellä kaksi vakituista kokoaikaista työntekijää sekä yksi määräaikainen osa-aikainen työntekijä. Kotiaterioiden siirtäminen ulkoiselle toimijalle vaikuttaa ajallisesti paljon Narvan keittiön työtuntimääriin. Suurin osa tämän hetkisestä kunnan kotiateriatuotannosta tapahtuu Narvan keittiössä. Määräaikaisen työntekijän työsuhdetta ei ole vakinaistettu, koska keittiön toimintaan on odotettavissa muutoksia ja näin ollen toiminta ei ole vakiintunut. Muutoksen myötä myös Narvan keittiön toimenkuvat päivitetään sekä työtuntimäärät kohdennetaan vastaamaan ateriatuotannon tarpeita.

Yläasteen uusi palvelukeittiö sekä ruokasali toimivat hyvin. Toiminnan kehittäminen jatkuu vielä tulevinakin vuosina, koska ruokapalvelut muuttuvat ja kehittyvät muun kehityksen ohella. Keittiössä työskentelee yksi vakituinen kokoaikainen ja yksi vakituinen osa-aikainen työntekijä. Peiponpellon päiväkodin valmistumisen myötä siirtyvät esioppilaat päiväkotiin, joka vähentää tältä osin keittiön ruokatuotantoa. Ruokatuotannon supistuessa toimenkuvat päivitetään sekä työtuntimäärät kohdennetaan vastaamaan ateriatuotannon tarpeita myös yläasteen keittiöllä. Sijaismäärärahat on poistettu keittiön kustannuspaikalta, koska koulukeskuksen keittiöhenkilökunnan tiimityöskentely yhdessä siivoojien kanssa on toiminut erittäin hienosti. Yläasteen keittiön kustannuksia kasvattavat poistot rakennuksista, jotka ovat nousseet 42,5%.

Yläasteen keittiön ateriatuotannon määrä on pysynyt edellisvuosien tasolla. Suurempia muutoksia ei toistaiseksi ole tiedossa. Keittiö toimii palvelukeittiona ja siellä työskentelee määräaikainen osa-aikainen työntekijä. Tarkoituksen mukaista olisi muuttaa työsuhte toistaiseksi voimassa olevaksi, koska ruokapalvelu toiminta on vakiintunut. Aikaisempi työntekijä toivoi saavansa työskennellä määräaikaisessa työsuhteessa. Määräaikaisuuden muutos toistaiseksi voimassa olevaksi työsuhteeksi ei tuo talousarvioon lisäkustannuksia. Keittiön kustannuksia nostaa leasing- ja atk kustannukset.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Laadun valvonta sekä asiakkaiden kuuleminen	Asiakastytytyväisyyskyselyt, asiakastapaamiset (palaverit)	
Toiminnan tehostaminen	Toimenkuvat päivitetään sekä työtuntimäärät kohdennetaan vastaamaan ateriatuotannon tarpeita	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Ruokapalvelutoimintojen kehittäminen	Selvitys seudullisen tuotekehittäjän palkkaamisesta	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen, oman osaamisen ylläpito sekä kehittäminen	Kehityskeskustelut, Mahdollistetaan/ tuetaan työntekijän osaamisen ylläpitoa sekä uuden oppimista	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Ateriasuoritteet	331 000	405 313	419 469
Valmistuskeittiöt	2	2	2
Palvelukeittiöt	2	3	3

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Toimintatuotot	891 437	987 820	1 073 071
Toimintakulut	760 160	896 020	971 064
Toimintakulujen kasvu %			8,4

Keinot ja panostukset

Ruokapalvelutuotannon supistuessa toimenkuvat päivitetään ja työtuntimäärät kohdennetaan vastaamaan ateriatuotannon tarpeita.

Ateriatuotannon sekä tuotantomenetelmien kehittäminen/ uusien toimintatapojen kokeiluyksiköissä jatkuu. Selvitetään seudullisen tuotekehittäjän työsuhteen perustamis mahdollisuuksista esim. seudullisen kehitys hankkeen muodossa. Työntekijöitä kannustetaan opiskeluun, itsensä kehittämiseen sekä tuetaan mahdollista opiskelua. Vastuuntuntoinen, ammattitaitoinen sekä työtään arvostava henkilöstö tuo suuren panostuksen tukipalvelujen tuottamiseen. Vesilahden kunnan 2-vuotinen puheenjohtajuuskausi kehyskuntien asiantuntijaryhmässä jatkuu vielä kolmannen vuoden.

Merkittävät TA-muutokset

Toimintakulujen kasvuun vaikuttavat korottavasti atk- palvelut, leasing vuokrat (matot, työvaatteet) sekä poistot rakennuksista (yläasteen keittiö, terveyskeskuksen keittiö).

Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut tuottavat erilaisia kuljetuksia kunnan eri yksiköille. Vesilahden kunnassa kuljetuksia hoitaa kirkonseudulla kunnan oma työntekijä leasing-autolla ja Narvassa taksiyrittäjä hoitaa ateriapalvelukuljetukset sekä Narvan seudun päivähoidon ja Onkemäen koulun ateriakuljetukset . Kirkonseudun kuljetukset sisältävät sisäisen postin vientiä, ruokapalvelukuljetuksia, välinekuljetusta sekä siivousta. Lisäksi eri hallintokunnat tarvitsevat usein myös yksittäisiä kuljetuksia. Kuljettaja toimii myös satunnaisesti kiireapuna siivouksessa ja ruokapalvelussa.

Narvan seudun ostopalveluna hankitut kuljetukset tulevat pienentymään kotiateriapalvelun ulkoistuksen myötä. Taksi yrittäjän kanssa on neuvoteltu asiasta ja hän hoitaa kotiateriapalvelun poistumisen jälkeen päiväkotien, palvelutalon ja Onkemäen koulun ateriakuljetukset. Kirkonseudun kuljetukset supistuvat vain vähän koska kotiateriapalvelu on painottunut Narvan alueeseen. Kirkonseudun päiväkotien keskittäminen isompaan yksikköön vähentää lisäksi Kirkonseudun kuljettajan ajokilometrejä. Näin kuljettajan työaika vapautuu muihin tehtäviin. Kuntien

hankintatoimisto KuHa on kilpailuttanut auto leasingit ja näin ollen siirtyminen leasing hankintasopimuksen piiriin tapahtuu kuluvaan vuoteen aikana.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Laadukas palvelu	Oikea aikaisuus, asiakkaiden tarpeet huomioiden. Kuljetus aikataulun tarkennus.	
Palvelujen lisääminen	Kuljetus reittien vähentyessä, mahdollisuus lisätä hallintokunnille kuljetuspalvelua	
Henkilöstön hyvinvointi sekä kuuleminen	kehityskeskustelut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
leasingauto	1	1	1
henkilöstö määrä	1	1	1
ostopalvelun määrä	1	1	1

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Toimintatuotot	46 506	45 761	42 976
Toimintakulut	37 211	45 761	42 976
Toimintakulujen kasvu %			-6,1

Keinot ja panostukset

Kuljetusaikatauluja tarkennetaan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Kuljetus reittien vähentyessä tarjotaan kuljetuspalvelu mahdollisuutta muille hallintokunnille.

Merkittävät TA-muutokset

Merkittäviä TA-muutoksia ei vuodelle 2011 ole odotettavissa. Kuljetuspalvelut pyrkivät kehittymään sekä kehittämään toimintaa ilman kustannusten nousua.

KUNNANHALLITUS**ELINKEINOTOIMI**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	1	13	18	18	18	6	6
Toimintakulut	-161	-136	-136	-136	-136	-137	-139
Toimintakate	-160	-123	-118	-118	-118	-131	-133

TEHTÄVÄALUE

Elinkeinotoimen hoito

Vastuhenkilö

Kehittämispäällikkö Markku Männikkö

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Elinkeinoelämän toimintaympäristöjen kehittäminen ja yrittäjyyden monipuolinen edistäminen kunnassa sekä seutuyhteistyössä Tampereen kaupunkiseudun asiointi- ja työssäkäyntialueella:

1. Yritysten toimintaympäristöjen kehittäminen

- sujuvat tieyhteydet (Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto)
- toimivat sähköiset yhteydet (Pirkanmaan liitto/Vesilahden laajakaista 2015 -kehittämishanke)
- kilpailukykyiset yritysalueet ja yritystontit (selvitys/alustava suunnitelma)

2. Paikallisen omaehtoisen kehittämistoiminnan tukeminen

- yritysten investointi-, käynnistys- ja kehittämishankkeet
- yrittäjä- ja tuottajayhdistysten kehittämishankkeet
- yrittäjien iltakahvi- ym. tilaisuudet eri koulutus- ja tietoiskuosiolla. Osa tilaisuuksista yhteistyössä Lempäälän Yrittäjät ry:n ja Lempäälän kunnan kanssa
- ohjelmaperusteiset yritysten kehittämishankkeet (Tredea Oy, Oske-hankkeiden kanssa yhteistyötä yrityskäyntien muodossa. Esim. hoivapalveluyrittäjyyden kehittäminen).

3. Osallistuminen seudullisiin elinkeino- ja työllisyyspoliittisiin kehittämishankkeisiin sekä mahdollisesti myös investointihankkeisiin

- Tredea Oy/ulkoinen johtoryhmä (= kuntien elinkeinojohto) sekä Kasemary-yhteistyö:
 - hankkeita mm. Ensimetri, Viestinvaihto, yrityskummit, Osuustoimintakeskus, ulkomaisten ja kotimaisten investointien houkuttelu, kaupunkiseudun markkinointi (Brändäys) ja matkailun vienti- ja kehittämishankkeet
- Tampereen kaupunkiseudun työllisyyspoliittinen yhteistyö/seutukunnan työllisyysvastaavat:
 - Tampereen kaupunkiseudun työvoimanpalvelukeskus (TYP) –hanke/TYP-Lempäälä-Vesilahti –toimipisteen seurantaryhmä
 - seudulliset työllisyys-hankkeet: SYS –projekti (sosiaaliset yritykset) ja välityömarkkinoiden kehittäminen

4. Osallistuminen Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän puitteissa tapahtuvaan Paras – kaupunkiseutusunnittelutyöhön

- mm. kuntakohtainen rakennesuunnitelmatyö, asuntopoliittisen ohjelman toteutussuunnitelmatyö, MAL –verkostoyhteistyö (MARA- ja ASPOL –työryhmät)
- KOKO –ohjelmatyö (liittyy osin edelliseen kohtaan)

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Yritysten toimintaympäristöjen kehittäminen kunnassa	<p>Tieyhteyksien kehittäminen kunnan alueella:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seutu-/päätiestö - kokoojatiestö (ns. puuhuoltotiet Maantie n:o 301 osalta Keihonen-Kilpala välin yksityiskohtaisen tiesuunnitelman laatimisen käynnistäminen <p>Perusparannettavat puuhuoltotiet n:o 13761, 2991, 13751, 13763 ja 13719</p> <p>Sähköisten asiointiyhteyksien kehittäminen/Pirkanmaan laajakaista 2015 –hanke. Vuonna 2011 toteuttamisohjelmassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rämsöön reitti - Palho-Vakkalan reitti - Hinsalan reitti 	
Kilpailukykyiset yritysalueet ja yritystontit	Elinkeino- ja kaavatoimikunta käynnistävät yhdessä valmistelut teollisuushallipainotteisen yritysalueen syntymiseksi Kk-Narva-Ylämäki – taajamakolmioon.	
Kuntaan sijoittuvat uudet yrityshankkeet sekä työpaikkojen nettomuutos 2011	<p>Uusia yrityshankkeita 3 kpl kuntaan vuonna 2011, joihin liittyy tonttikauppa kunnan kanssa.</p> <p>Tonttimarkkinoinnissa Tredea - yhteistyö merkittävässä roolissa. Työpaikkojen nettomuutos v. 2011 positiivinen.</p>	
Paikallinen sidosryhmä –yhteistyö	<p><u>Vesilahden Yrittäjät ry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - yrittäjien iltakahvi- ja koulutustilaisuudet 6-8 kpl/v. 2011 osin yhteistyössä Lempäälän Yrittäjät ry:n ja Lempäälän kunnan kanssa. - yhteiset kehittämishankkeet v. 2011 1 kpl, Lempäälän ja Vesilahden Yrittäjä ry:t sekä Lempäälän ja Vesilahden kunnat <p><u>MTK-Vesilahti ry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lempäälän seutumaaseututoimisto - ”Talous ylös - ravinteet alas” – kehittämishanke <p><u>Kylät, yhteisöt</u></p>	

	- Lempäälä-Vesilahti maaseutuohjelman 2010-2030 toteutushankkeita käynnistynyt v. 2011 maaseudun kehittämisneuvottelukunnan esitysten ja kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti - uusia kehittämishankkeita 3 kpl	
Tampereen kaupunkiseutusuunnittelu yhteistyö (Paras)	Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä: - kuntakohtainen rakennesuunnitelma laadittu ja se omalta osaltaan ohjaa sekä kuntasuunnittelutyötä kunnassa että Mal (i) –yhteistyötä valtion kanssa - seudullisen asuntopoliittisen ohjelman toteutus on käynnistynyt v. 2010-2011 täsmennyillä toimenpiteillä	
Toimintaryhmäyhteistyö	Kantri ry:n Ykkösmaseudun kehittämisohjelma vuosille 2007-2013: - kehittämishakkeiden (5 kpl) rahoituspuoltoja v. 2011 - yritystuki (5 kpl) rahoituspuoltoja v. 2011	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP 2009	TA 2010	TA 2011
Kehittämishankkeet	4 kpl	5 kpl	5 kpl
Yritystuet	6 kpl	5 kpl	8 kpl
Yritystonttikaupat	0 kpl	3 kpl	3 kpl
Perustettuja uusia yrityksiä	31 kpl	15 kpl	20 kpl
Ensimetri –asiakkaat	14 kpl	15 kpl	15 kpl

Keinot ja panostukset

Kunnassa toimitaan vakiintuneella elinkeino-yhteistyötiimillä (kunnanjohtaja, kehittämisspäällikkö, kunnaninsinööri, kunnanrakennusmestari, aluearkkitehti, rakennustarkastaja, ympäristösuojelusihteri sekä johtavat luottamushenkilöt). Lisäksi hyödynnetään aktiivisesti Tredea Oy:n palvelu- ja yhteistyöverkosta. Tredea Oy:ssä (ensisijainen) kuntayhteyshenkilö on toimitusjohtaja Ari Tuulentie.

Merkittävät TA-muutokset

Ei merkittäviä TA-muutoksia vuonna 2011.

MATKAILUN EDISTÄMINEN

Vastuuhenkilöt

Markku Männikkö: matkailun edistämisen hallinnolliset asiat.

Satu Karvinen: matkailuneuvojan työnkuvaan sisältyvät myös kulttuuritoimen tehtävät sekä sen hallinnolliset tehtävät samoin kuin kuntakuvaan ja kansainväliseen toimintaan liittyviä tehtäviä.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Matkailun edistämiseen kuuluu matkailuneuvonta, matkailumarkkinointi, opastettujen kierrosten räätälöinti ja myynti ryhmille sekä yhteistyö matkailuun ja Vesilahden yleiseen kuntaimagoon liittyen yrittäjien ja yhdistysten kanssa, samoin kuin kehys- ja seutukuntatasolla.

Matkailutoimi ja kulttuuritoimi toimivat tarvittaessa limittäin tapahtumanjärjestämisessä. Osalla kulttuuritoimeen, kuntakuvaan ja kansainvälisen toimintaan liittyvistä tehtävistä on myös matkailullista merkitystä.

Osana matkailun edistämistä on myös syksyllä 2010 valmistuva Vesilahden ja Lempäälän kuntien yhteinen kulttuuriohjelma vuosille 2010-2015; **Kulttuurin verkkoja kokemassa**, jonka matkailuun liittyvien tavoitteiden toimeenpanosta matkailutoimi osaltaan vastaa.

Vuosien 2011-2012 aikana Vesilahden kunta työstää yhdessä Pirkkalan kunnan kanssa yhteisen **Kulttuuriympäristöohjelman**, jossa tulee olemaan mukana matkailullisia kehittämisteemoja.

Matkailullista yhteistyötä yhdessä Vesilahden seurakunnan kanssa jatketaan ja kehitetään.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Matkailuneuvonta yksittäisille matkailijoille ja ryhmille	Ajantasainen tiedottaminen kunnan matkailusta, palvelutarjonnasta ja tapahtumista. (Kunnan matkailuneuvonta on Suoma ry:n myöntämä 1 tähden palveleva matkailutoimisto.)	
Matkailumarkkinointi sisältäen esite-, lehti-, netti- ja tapahtuma- ja messumarkkinoinnin + välillinen markkinointi / Go Tampere/Tredea Oy	Markkinointimateriaalin suunnittelu ja päivittäminen ja osallistuminen markkinointitapahtumiin + välillisesti esitejakelulla Go Tampereen/Tredea Oy:n kautta (mm. KKT:n kieliversiot).	
Yhteistyö kehys- ja seutukuntatasolla	Matkailuneuvoja ja kehittämispäällikkö ovat mukana Tredean/Go Tampereen sekä kuntien välisessä yhteistyössä ideointi- ja toteutustasolla. .	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Seudulliset matkailuhankkeet	Vesilahti on mukana Visit Tampere Region – hankkeessa, KokousNet-verkkopalveluhankkeessa ja tarvittaessa Tredean kautta eri hankkeissa.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kylien opastetut raittikierrokset	1	3	4
Draamakierrokset	3	2	3
Kulttuurikierrokset	3	2	3
Yrittäjille opastettu kierros	-	-	1

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kustannukset €/asukas	8,5	13,6	13,7

Keinot ja panostukset

Matkailun edistämisen kautta edesautetaan Vesilahden elinkeinotoimintaa ja tuotetaan matkailullista ja kulttuurista tarjontaa, palveluja ja tapahtumia.

Kulttuurin verkkoja kokemassa –ohjelmasta toteutetaan matkailulliset toimenpiteet ja yhteistyössä kulttuurikoordinaattorin kanssa kulttuuritoimen alaiset toimenpiteet.

Matkailuneuvoja on mukana Pirkkalan kunnan kanssa tehtävän yhteisen Kulttuuriympäristöohjelman sisältöjen tuottamisessa matkailun osalta.

Matkailutoimi ja kulttuuritoimi toimivat tarvittaessa yhdessä tapahtumanjärjestäjänä ja palveluntarjoajana.

Matkailuneuvoja on mukana seurakunnan historyatyöryhmässä kehittämässä matkailullista tarjontaa ja kulttuuritapahtumia.

Merkittävät TA-muutokset

Vuonna 2011 ei ole merkittäviä talousarviomuutoksia.

KUNNANHALLITUS**KAAVOITUS**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	3	6	6	6	6	6	6
Toimintakulut	-45	-63	-105	-105	-105	-89	-90
Toimintakate	-42	-57	-99	-99	-99	-83	-84

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Viihtyisän, turvallisen ja maaseutumaisen asuinympäristön säilyttäminen tasokkailla maankäytöllisillä toimenpiteillä;	Valtuuston strateginen painopistealue, johon tähdätään mm. maapoliittisella ohjelmalla, jonka valtuusto hyväksyy vuonna 2011. Resurssien ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan Lempäälän ja Vesilahden maaseudun kehittämissuunnitelmassa hyväksytyjä tavoitteita. TS:n laadinnan lähtökohtien kohtaan 7. viitaten käynnistetään ulkopuolisen rahoitusosuuden toteutuessa kulttuuriympäristöohjelman laatiminen yhdessä Pirkkalan kunnan kanssa	
Riittävä tonttitarjonta	Aktiivinen maaosto- ja myyntipolitiikka sekä jatkuva asema- ja yleiskaavoitus	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Uudet asemakaavat valtuuston hyväksyttäväksi 2010: Koskenkylä / Harjulan ja koulun välinen alue.			1
Koskenkylän osayleiskaavan toteutus jatkuu selvitysten osalta, suunnittelu käynnistyy täysitehoisesti yleiskaavan alustavien rakennevaihtoehtojen valmistuessa sekä kaavaluonnoksen aloittamisen muodossa 2011; Narvan osayleiskaavan laajentaminen käynnistyy aikaisintaan 2012; Ryhdytään suunnittelemaan koko kunnan alueen käsittävää strategista yleissuunnitelmaa valtuuston hyväksymän kuntakehityskuvan pohjalta tarkentaen. Seutukunnan rakennemallin toteutusohjelmaa työstetään			

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
2010.			

Keinot ja panostukset

Ylimmästä luottamus- ja viranhaltijajohdosta koostuva kaavatoimikunta apunaan aluearkkitehti valmistelee ja koordinoi kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvät asiat. Toimikunnan kautta haetaan kokonaisvaltaista ja sitouttavaa maankäytön suunnittelua ja vaihtoehtotarkasteluja samalla mahdollistaen kuntalaisten ja muiden sidosryhmien tiiviin osallistumisen.

KUNNANHALLITUS**MAA- JA METSÄTILAT**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	320	403	393	393	393	393	393
Toimintakulut	-48	-28	-26	-26	-26	-26	-26
Toimintakate	272	375	367	367	367	367	367

Vastuhenkilö

Kunnanjohtaja Erkki Paloniemi

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet**Toiminnalliset tavoitteet**

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Valtuuston strateginen painopistealue on monipuolinen ja eheyttävä maanhankinta	Kunta panostaa maanhankintaan ja tonttipolitiikkaan taloudellisten resurssiensa puitteissa	
Tasapainoinen ja oikea-aikainen puuston myynti ja laadukas kunnan metsien hoito	Vuonna 2009 uusitun kunnan metsätaloussuunnitelman toteuttaminen	
Valtuuston strateginen painopistealue on elinkeinorakenteen kehittäminen	Yritystonttien myynti sekä valmiudet uusien yritystoimintaa palvelevien alueiden hankkimiseen.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Maa-alueiden ostojen määrää on vaikeaa arvioida, kun ei ole tiedossa maanomistajien myynti- ja vaihtohalukkuutta kuntaa kiinnostavilta alueilta.			
Asuintonttien vuotuinen myynti on vähäisempi kuin viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin. Lähivuosina ratkaistaan mahdollisuus ns. pienkerrostalojen rakentamiseen/tarvittavat ao. tontit.			
Yritystonttien myynti; vrt. elinkeinotoimen hoito			

Keinot ja panostukset

Vrt. tavoitetaso:

- kunnanhallituksen aktiiviset toimenpiteet
- metsätaloussuunnitelman toteuttaminen
- tutkaimet valmiina uusien maa-alueiden ostamiseen/vaihtamiseen

Merkittävät TA- muutokset

Suunnitelmakaudella 2011 - 2013 ei näköpiirissä suuria muutoksia..

KUNNANHALLITUS**MAASEUTUTOIMI**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-65	-70	-64	-64	-64	-64	-64
Toimintakate	-65	-70	-64	-64	-64	-64	-64

Vastuhenkilö

Kehittämispäällikkö Markku Männikkö

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

MAASEUTUVIRANOMAISTEHTÄVÄT JA SEUDULLINEN MAASEUTUTOIMISTO (ostopalveluna)
Maaseutuelinkeinoviranomaiset huolehtivat maaseutuelinkeinolain ja muiden maaseutuelinkeinoja koskevien lakien, asetusten, päätösten sekä Euroopan Unionin säädösten täytäntöönpanosta kuntatasolla. Keskeisempiä tehtäviä ovat maataloustukiasioiden hoitaminen, valvonta- ja tarkastustehtävien sekä vahinkoarvioiden suorittaminen.

Neuvoston asetus (E4) 1698/5005 artikla 74 ja komission asetus 885/2006 liite 1 sekä Maa- ja metsätalousministeriön hallinnollinen ohje 835/521/2007: ” Tehtävät kunnassa on järjestettävä siten, ettei sama viranomainen vastaa useammasta kuin yhdestä samaan tapaukseen liittyvästä tuen myöntämisestä, maksamisesta tai jatkotoimenpiteistä muodostuvasta tehtäväkokonaisuudesta. Tehtävät täytyy eriyttää hallinto- ja maksuviranomaistehtäviin.

Vesilahden kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät siirtyivät 1.9.2006 alkaen Lempäälän kuntaan perustetun seudullisen maaseututoimiston hoidettaviksi. Lempäälän seudullisessa maaseututoimistossa hoidetaan myös Nokian, Pirkkalan ja Ylöjärven kaupungin (1.1.2009 alkaen) maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät.

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) tuli voimaan 1.4.2010 lukien. Lain mukaan kunnat velvoitetaan muodostamaan **maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueita**. Yhteistoiminta-alueella pitää olla vähintään 800 tukihallinnon asiakasta ja tehtävien hoitoon osallistuu vähintään viisi henkilöä, joista yksi päätoimisesti johtaa yksikköä.

Maaseutuhallinnon laajentunut yhteistoiminta-alue, jonka isäntäkuntana toimii edelleenkin Lempäälä, on 1.1.2011 alkaen seuraava:

Kunta	Tuen hakijat v. 2009/ kpl	Maksettu tuki v. 2008 / M€
Akaa *)	69	1,6
Lempäälä	129	2,7
Nokia	132	2,4
Pirkkala	34	0,4
Valkeakoski	134	3,7
Vesilahti	168	3,6
Ylöjärvi	227	4,8
Kylmäkoski *)	126	4,2
	1.019	23,4

*) Kuntaliitos 1.1.2011

MAATILATALOUDEN KEHITTÄMISVARAT

Maatilatalouden kehittämistyössä maatiloja avustetaan erilaisten kehittämistoimenpiteiden suorittamisessa sekä maksullisen lomittaja-avun (50 %) hankinnassa enintään viiden (5) päivän ajalta yrittäjää kohden vuodessa kunnanvaltuuston hyväksymän talousarviomäärärahojen puitteissa.

LEMPÄÄLÄN JA VESILAHDEN KUNTIEN YHTEINEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMA VUOSILLE 2010-2030

Vesilahden kunnanvaltuusto hyväksyi omalta osaltaan 26.4.2010 / § 23 Lempäälän ja Vesilahden yhteisen maaseudun kehittämissuunnitelman vuosille 2010-2030 nimeltään ”Lähellä rauhallinen maaseutu”. Ohjelmavalmistelussa esiin nostetut asiat otetaan huomioon vuosittain taloussuunnitelman puitteissa. **Lempäälän ja Vesilahden yhteinen maaseudun kehittämissuunnitelma** valmistelelee syksyn 2010 aikana esityksenä maaseutuohjelman vuoden 2011 kehittämiskohteiksi, joita löytynee mm. maaseutuohjelman seuraavista toimenpidekokonaisuuksista:

- 7.3. Nuoriso vahvana osana yhteiskuntaa
- 7.4. Ympäristövastuinen toiminta
- 7.5. Kokonaisvaltainen maankäytön suunnittelu/rauhalliset asuinympäristöt ja maaseutumaisuus sekä
- 7.6. Yhteisölliset kylät ja monipuolinen virkistystoiminta

Kehittämishankkeita: ”Talous ylös – ravinteet alas”, maatilatalouden vesiensuojelun ja energia-neuvonnan edistämishanke. Toteutusaika 1.11.2010-31.12.2012, hakijana MTK-Vesilahti ry. Ks. Rakennus- ja ympäristölautakunta TA 2011. Rahoitusta on haettu Kantri ry:ltä 14.10.2010.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Toimivat maaseutuelin-keinoviranomaispalvelut Lempäälän seutumaaseutu-toimistosta vesilahtelaisille viljelijäasiakkaille	Lempäälän seutumaaseutu-toimisto käsittelee viljelijöiden maataloustuki- ja muut hakemukset aikataulujen mukaisesti. Mittari: v. 2011 tukia hakeneita tiloja 172 kpl	
Maatilatalouden kehittämisvarojen aktiivinen hyödyntäminen vesilahtelaisilla tiloilla.	Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttösuunnitelman valmistelu ja hyväksyminen 2/2011. Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttöastetavoite vuositasona vähintään 85 %.	
Lempäälän ja Vesilahden maaseudun kehittämissuunnitelman 2010-2030 kehittämistoimenpiteet v. 2011	Kuntien yhteisen maaseudun kehittämissuunnitelman esittämien vuoden 2011 kehittämiskohteiden toteutus käynnistynyt kuntien TA:ssa varattujen määrärahojen puitteissa.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Maaseutuelinkeinopalveluita Lempäälän seutumaaseututoimistosta vesilahtelaisille asiakkaille/vuosi (101B –lomakkeiden lukumäärä/vuosi)	169 kpl	172 kpl	172 kpl
Maatilatalouden kehittämisvarojen käyttöastetavoite/vuosi	92 %	85 %	85 %
Lempäälä-Vesilahti maaseudun kehittämisohjelmaan liittyvät kehittämishankkeet	valmis ohjelma	uusia kehittämi shank-keita	uusia kehittämi shank-keita 3 kpl

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Vesilahden kunnan maaseutuelinkeino- viranomaisostopalvelut Lempäälän seutu- maaseututoimistosta	46.464 €	49.600 €	44.800 €
Lempäälä-Vesilahti maaseutuohjelmabudjetti	7.500 €	7.500 €	5.000 €

Keinot ja panostukset

Maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut/ostopalvelu Lempäälän seutumaaseututoimistolta.

Maatilatalouden kehittämisvarat: Maksullisen lomittaja-avun kuntatuki vuodessa TA 2011, 2.000,- € ja maatilatalouden kehittämistyön tukeminen TA 2011, 4.600,- €.

Lempäälä-Vesilahti maaseudun kehittämisohjelma TA 2011, Vesilahden määrärahavaraus kehittämistoimenpiteisiin 5.000,- € (Lempäälän määrärahavaraus 10.000,- € TAE 2011).

Muu kehittämistoiminta: Kantri ry:n kuntarahoitusosuus v. 2011, 20.000,- €
Kyläsihteeri -palvelut Lempäälässä ja Vesilahdessa (isäntänä Tredea Oy) sekä sidosryhmien/kunnan kehittämishankkeet.

Merkittävät TA-muutokset

Ei merkittäviä muutoksia vuoden 2011 talousarviossa. Kulujen vähentyminen – 8,8 %, mistä pääosa kertyy laajenevan seutumaaseututoimiston ostopalvelumaksun pienenemisestä.

Muuta

Seudullinen lomituspalveluyksikkö: Lempäälä, Akaa, Kylmäkoski, Pirkkala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Orivesi, Juupajoki, Kangasala, Kuhmalahti, Pälkäne.

3.6.4 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirkko Partanen

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vastualue koostuu sosiaali- ja terveystoimen tulosalueista. Sosiaalitoimi sisältää seuraavat tulosyksiköt: sosiaalitoimen hallinto, sosiaalityö, lasten päivähoito ja kotipalvelu. Terveystoimi puolestaan muodostuu kansanterveystyön ja erikoissairaanhoidon tulosyksiköistä.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtävänä on tukea ihmisten itsenäistä selviytymistä ja luoda edellytyksiä täysipainoiseen elämään. Vastuuta otetaan ihmisen fyysisestä ja mielen terveydestä ja aineellisesta ja sosiaalisesta perusturvasta. Erityisesti huolehditaan huonompisaisista kuntalaisista.

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-125	-155	-150	-150	-150	-152	-155
Toimintakate	-125	-155	-150	-150	-150	-152	-155

Toiminnan painopistealueet

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kysyntää lisäävät kunnan väkiluvun kasvu ja väestön ikääntyminen. Kysyntä / kunnan velvollisuus tarjota palveluja kasvaa voimakkaimmin terveys- ja sairaanhoitopalveluissa, päivähoitossa, vanhustyössä ja vammaispalveluissa. Suurin haaste tulee olemaan vanhusten määrän kasvu, jonka arvioidaan yli kaksinkertaistuvan vuoteen 2025 mennessä. Kasvavan palvelutarpeen turvaaminen edellyttää lisäpanostuksia sosiaali- ja terveystoimessa.

Kunnanvaltuuston 25.5.2009 tekemän päätöksen mukaisesti Kirkonkylän Peiponpellon päiväkodin rakentaminen käynnistyi suunniteltua aikaisemmin jo elokuussa 2009. Tavoitteena oli, että päiväkotitoimi valmistuu 30.6.2010 mennessä. Rakentajasta johtuvista syistä päiväkodin valmistuminen on kuitenkin viivästynyt ja näillä näkymin se on käyttövalmis marraskuussa 2010. Päivähoidon tarpeen ennakoitua kasvavan, minkä vuoksi vuonna 2011 varaudutaan perustamaan Peiponpellon päiväkotitoimi neljäs päivähoitoryhmä. Suunnitelmakaudella joudutaan lisäämään päivähoitopaikkoja Narvan ja Koskenkylän alueilla. Päivähoidon hallinnon uudistamista pohtineen työryhmän esitys tulee erillisenä pykälänä luottamuselinkäsittelyyn syksyllä 2010.

Valtuuston 26.10.2009 hyväksymään uuden lastensuojelulain edellyttämään lastensuojelusuunnitelmaan on sisällytetty konkreettisia kehittämistoimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan systemaattisesti nelivuotiskautena. Valtuuston päätöksen mukaisesti suunnitelman seurantar ryhmänä toimii työryhmä, joka valmisteli lastensuojelusuunnitelman. Työryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa.

Vuosina 2005-2008 toteutettiin kolmessa vaiheessa mittava vanhainkoti/terveyskeskuksen laajennus- ja saneerausohjelma. Tilat mahdollistavat vanhusten avohoidon ja avoterveydenhuollon palvelujen lisäyksen kasvavan palvelutarpeen turvaamiseksi. Auditorin toimesta valmistuu 30.9.2010 mennessä terveydenhuollon palveluverkkoselvitys, joka tulee luottamuselinkäsittelyyn myöhemmin. Selvityksen tavoitteena on kartoittaa, saavutetaanko toiminnallisia ja taloudellisia etuja, kuitenkin asiakaslähtöisyys huomioiden, lääkäri- ja hammaslääkäripalvelujen keskittämällä

yhteen toimipisteeseen Kirkonkylään. Selvityksen avulla varaudutaan tulevaan yhteistoiminta-alueen muodostamiseen.

Hallitus on antanut 11.6.2010 eduskunnalle esityksen uudeksi kansanterveyslaiksi, joka on näillä näkymin tulossa voimaan 1.5.2011. Esityksessä ehdotetaan yhdistettäväksi kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon toiminnan ja palvelujen sisältöä koskevat säännökset uudeksi terveydenhuoltolaiksi. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, palvelutarpeiden kasvu ja terveydenhuollon kustannusten kasvu edellyttävät perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon entistä tiiviimpää yhteistyötä. Myös terveydenhuollon asianmukaiseen toimeenpanoon liittyvät sosiaalihuollon palvelut pitäisi entistä enemmän integroida eheäksi palvelukokonaisuudeksi. Asiakaskeskeisyyden lisäämiseksi ehdotetaan, että ensi vaiheessa potilaalla olisi mahdollisuus valita kuntansa terveysasema ja kunnallisen erikoissairaanhoidon toimintayksikkö erityisvastuualueella. Vuonna 2014 sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon valinnan mahdollisuus laajenisi valtakunnalliseksi. Potilaan tai asiakkaan asemaa vahvistaisi lisäksi mahdollisuus valita hoitava laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Lakiesityksen mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on järjestettävä alueensa ensihoitopalvelu viimeistään 1.1.2013 alkaen. Käytännössä se merkitsee sitä, että kuntien sairaankuljetussopimukset raukeavat viimeistään 31.12.2012.

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laeiksi kotikuntalain ja sosiaalihuoltolain muuttamiseksi. Lakien on tarkoitus tulla mukaan 1.1.2011. Esityksen tarkoituksena on muuttaa nykyistä lainsäädäntöä siten, että perustuslaissa säädetty yksilön oikeus vapaasti valita oma asuinpaikkansa toteutuisi nykyistä paremmin erityisesti vanhusten ja vammaisten henkilöiden kohdalla. Kotikuntalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan pitkäaikaisessa yli vuoden kestävässä hoitosuhteessa kotikuntansa ulkopuolella asuvalla henkilöllä olisi kotikunnan valintaoikeus. Oikeus koskisi henkilö, jolla on viranomaispäätöksellä sijoitettu laitoshoitoon, perhehoitoon tai asumaan asumispalvelujen avulla muun kuin kotikunnan alueelle.

Sosiaalihuoltolakiin ehdotetaan liitettäväksi uusi säännös, joka koskisi pitkäaikaisen laitoshoidon, asumispalvelujen tai perhehoidon tarpeessa olevan henkilön oikeutta hakea palvelutarpeen arviointia muusta kuin kotikunnastaan. Ehdotetun säännöksen perusteella henkilön kotikunnan vaihtuminen voisi siten perustua myös hänen omaan päätökseensä hakeutua toisen kunnan asukkaaksi ja sen palvelujen piiriin. Lisäksi sosiaalihuoltolakiin lisättäisiin säännökset kuntien välisistä vastuusuhteista ja palvelujen kustannuksien laskutusoikeudesta kotikunnan vaihduttua. Uusi kotikunta vastaisi palvelujen järjestämisestä, mutta aiempi kotikunta vastaisi palveluista ja niiden välttämättömistä liitännäispalveluista aiheutuvista kustannuksista uudelle kotikunnalle niin kauan kuin henkilö on näiden palvelujen tarpeessa, elleivät kunnat sovi toisin.

Kehyskuntien menokehystöryhmän tavoitteena on valmistella toimenpideohjelma erikoissairaanhoidon kustannusten hallintaan ja työskentelyaikaa on ainakin vuoden 2010 loppuun. Työryhmässä on edustus kaikista kehyskunnista.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 20.8.2007 hyväksynyt Paras-hankkeen edellyttämän toimeenpanosuunnitelman ja yhteistyösuunnitelman. Vesilahden kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 25.8.2008 aiesopimuksen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta Lempäälän ja Pirkkalan kanssa. Vaihtoehtona edellä mainitulle toimintatavalle vuonna 2010 on selvitetty myös Vesilahden ja Pirkkalan muodostaman yhteistoiminta-alueen mahdollisuutta. Selvitystyön tuloksena Vesilahden ja Pirkkalan kuntien edustajat ovat päätyneet siihen, että Vesilahden ja Pirkkalan kunnat jatkavat yhteistoiminta-alueen valmistelua kahdestaan. Lempäälän kunta jatkaa ko. toimintojen hoitamista riittävän suurena peruskuntana. Yhteistoiminta-alue on suunniteltu järjestettäväksi vastuukuntamallilla, jossa Pirkkalan kunta on vastuukunta. Yhteiseksi toimielimeksi perustetaan perusturvalautakunta. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö siirtyy Pirkkalan kunnan palvelukseen 1.1.2013 lukuun ottamatta päivähoitoon henkilöstöä. Samasta ajankohdasta lukien päivähoitoon hallinnointi siirtyy koulutoimen alaisuuteen. Vesilahden ja Pirkkalan kuntien valtuustot käsittelevät yhteistoimintasopimusta loppuvuoden 2010 aikana. Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden

tekemä aiesopimus päättyy siinä vaiheessa, kun uusi sopimus on tehty. Yhteistoiminta-alueen hallinnollinen valmistelu tapahtuu vuosina 2011 - 2012.

Tampereen kaupunkiseudun Paras-yhteistyösuunnitelmassa lähdetään siitä, että palvelujen käyttöä ylikunnallisesti edistetään kuntien välisellä sisällöllisellä yhteistyöllä, rakenteita yhtenäistämällä sekä hallinnollisilla ratkaisuilla. Erilaiset seudulliset hankkeet ja selvitykset ovat edenneet seuraavasti:

- Seudullinen palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma päivähoidosta, perusopetuksesta ja perusterveydenhuollosta valmistui vuonna 2008. Vesilahti pienenä maaseutumaisena kuntana ei voi toimia tietyiltä osin palveluverkkoselvityksen mukaisesti. Päätöksiä seudullisesta palveluverkkosuunnitelmasta tehdään suunnitelmakaudella.
- Tampereen kaupunkiseudun kuntajohtajien 12.6.2009 tekemän päätöksen mukaisesti Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja kuntien edustajat käyvät neljännesvuosittain omistajaohjausneuvotteluja, joissa käsitellään suuria kysymyksiä kuten sairaanhoitopiirin tuotteistus, hinnoittelu, suuret investoinnit, kehittämishankkeet, työnjako, tavoitteet. Niitä täydennetään kahdesti vuodessa pidettävillä virkamiesneuvotteluilla.
- Vanhusten kotona asumista tukevien palveluja kehitetään seutuyhteistyönä. Seudullinen erikoishoivan osaamis- ja palvelukeskittymä -hankkeen avulla on kartoitettu kaupunkiseudun erikoishoivan tarve, kohderyhmät, erikoishoivan hankinta, kilpailutus, kustannustekijät yms. Palveluseteli vanhuspalveluissa -projekti toteutetaan aj. 9/2009 – 8/2011 kaupunkiseudun kuntien yhteisenä projektina. Projektin pohjalta valmistellaan palvelusetelin käyttöönottoa ikäihmisten asumispalveluissa, omaishoitajien vapaiden turvaamisessa ja kotiin annettavissa palveluissa.
- Sopimus päivähoidon seudullisesta yhteistoiminnasta päättyy vuoden 2010 lopussa. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi kokouksessaan uuden sopimuksen päivähoidon järjestämisestä kuntien välisenä ostopalveluna. Sopimus tulee voimaan 1.1.2011 alkaen ja se on voimassa toistaiseksi. Uuden sopimuksen mukaan kunnat voivat ostaa toisen kunnan päivähoitopaikkoja maksusitoumuksella toimintavuodeksi kerrallaan (1.8.-31.7.). Lapsen kotikunta antaa sovittuun päivähoitoon ajaksi maksusitoumuksen. Kunta ei kuitenkaan ole velvollinen ostamaan asukkailleen toisen kunnan palveluja. Lapsen muuttaessa toiseen Tampereen kaupunkiseudun kuntaan hän voi perheen niin halutessa jatkaa entisessä kotikunnassaan toimintavuoden (1.8.-31.7.) loppuun saakka. Vastaavasti lapsi voi hakeutua tulevan kotikunnan tuottamaan päivähoitoon jo toimintavuoden alusta, vaikka perheen muutto uuteen kuntaan ajoittuisikin keskelle toimintavuotta. Muuttoa edeltävässä tilanteessa perheet ovat asuinkunnasta riippumatta yhdenvertaisessa asemassa päivähoitoa järjestettäessä.
- Tukipalveluissa tehdään suunnitelmaa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien yhteensovittamisesta, suunnitelma ja toteutus kuntalaisten verkkopalvelujen kehittämisestä ja suunnitelma tietohallinnon ja tietotekniikan seudullisesta järjestämisestä.

Seutuyhteistyön ytimenä on seutustrategiaan nojautuva seutuyhteistyö ja Paras-kaupunkisuunnitelman toteuttaminen. Kuntayhtymän konkreettinen toiminta tapahtuu kehittämishankkeina, joita toteutetaan sekä omana työnä että konsulttitoimeksiantoina. Yhteistyötä ohjaa em. hankkeiden toimeenpano sekä muu Paras-kaupunkisuunnitelman tavoitteisto.

Kasvavan palvelutarpeen turvaamiseksi uutta henkilöstöä palkataan päivähoitoon, vanhusten avohoitoon ja hammashuoltoon. Osaavan, hyvän henkilöstön saaminen tulee kiristymään tulevaisuudessa myös Tampereen keskusseudulla. Jotta sosiaali- ja terveystoimen vetovoimaisuus säilyy uusien työnhakijoiden keskuudessa jatkossakin, henkilöstön jaksamiseen, motivaatioon ja hyvinvointiin ja ammattitaidon ylläpitoon sekä hyvään johtamiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota.

Kehyuskunnat, jonka muodostavat Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kunnat sekä Nokian ja Ylöjärven kaupungit, ovat laatineet yhdessä kehyskuntien sosiaali- ja

terveyspalveluiden toimintastrategian vuosille 2010 – 2015. Kehyskuntien yhteistyö perustuu asiantuntemuksen yhdistämiseen tavoitteena kehyskuntien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannusten kasvu vuoden 2010 talousarviosta on 3,5 %, josta Peiponpellon neljännen ryhmän perustamisen aiheuttama kustannusvaikutus on 0,5 %. Ts. mikäli Peiponpellon neljättä päivähoitoryhmää ei tarvitsisi perustaa 1.8.2011 alkaen, koko sosiaali- ja terveydenhuollon kasvuprosentti olisi 3 %. Suurimpia kasvua selittäviä tekijöitä ovat palkkoihin budjetoitu 2,5 %:n nousu sekä päivähoidon ja perusterveydenhuollon menojen selkeä kasvu.

Sosiaali- ja terveystoimen keinot ja panostukset ja toiminnalliset tavoitteet esitellään eri tulosityksiköiden kohdalla

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**SOSIAALITYÖ**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	302	284	288	288	288	302	310
Toimintakulut	-2 030	-1 951	-1 976	-1 976	-1 976	-1 981	-1 987
Toimintakate	-1 728	-1 667	-1 688	-1 688	-1 688	-1 679	-1 677

Vastuhenkilö

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirkko Partanen

Tulosityksikkö sisältää sosiaalityön, perhetyön, toimeentulotuen, elatustuen, lastensuojelun, lastenvalvojan, päihdehuollon ja vammaishuollon tehtävät.

Toiminnan painopistealueet

Sosiaalityön tavoitteena on asiakkaiden omatoimisuuden, fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistaminen. Keskeinen tavoite on vaikuttavuus; asiakkaiden tarpeisiin pyritään vastaamaan oikea-aikaisesti, mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jolloin välttyään raskaammilta ja kalliimmilta sosiaalityön toimenpiteiltä.

Sosiaalityössä on yksi sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityössä, joka vastaa toimeentuloturvan, vammaispalvelun, päihdehuollon ja työllistämiseen liittyvistä tehtävistä. Lastensuojelussa on kaksi sosiaalityöntekijää, joista toisen työajasta 40 % kohdentuu lastenvalvojan tehtäviin ja toinen vastaa perhetyöstä. Perhetyössä työskentelevät lastensuojelun ohjaaja ja perhetyöntekijä.

Lastensuojelulain tavoitteena on turvata lapsen ja hänen perheensä ongelmien havaitseminen ja niihin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niin, että lapsi ja hänen perheensä saavat tarvitsemansa tuen ja palvelut oikea-aikaisesti. Laki korostaa viranomaisyhteistyötä ja lastensuojelun suunnitelmallisuutta ja tehokkaiden avopalveluiden ensisijaisuutta.

Lastensuojelulakiin sisältyy säännöksiä lastensuojelun asiakkuuden alkamisesta ja siihen liittyvästä määräaikaan sidotusta lastensuojelutarpeen selvityksestä. Kiireellisissä tilanteissa lapsen tilanteen selvitys on tehtävä viivytyksettä ja muissakin tilanteissa sosiaalityöntekijän tulee päättää 7 vuorokauden kuluessa lastensuojeluilmoituksen vastaanottamisesta, onko ilmoituksen perusteella syytä tehdä selvitys lapsen lastensuojelun tarpeesta. Selvitys on tehtävä viivytyksettä ja sen on valmistuttava viimeistään 3 kuukauden kuluessa ilmoituksesta. Lastensuojelussa noudatetaan lain edellyttämiä määräaikoja.

Vesilahden kunnan lastensuojelusuunnitelma vuosille 2009 – 2012 sisältää konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja niiden toteutumista seurataan systemaattisesti valtuuston nelivuotiskauden aikana. Kehittämistoimenpiteitä lastensuojelussa ovat mm. tiimityöskentelyn kehittäminen ja työntekijöiden työnkuvien selkiyttäminen, perhekahvila- ja lapsiparkkitoiminnan kehittäminen yhdessä päivähoiton kanssa, kunnan internetsivujen kehittäminen lastensuojelutyön osalta, lastensuojelutyön kehittäminen KASTE –hankkeen kautta ja tukiperhetoiminnan kehittäminen. Kunnassa käynnistetään viranomaisverkostosta koottu moniammatillinen lapsiperheteriimi, joka työskentelee neuvolaikäisten lasten perheiden kanssa. Tavoitteena on kehittää kunnallisen palvelujärjestelmän valmiuksia vanhemmuuden tukemiseen matalan kynnyksen palveluna.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellaan parhaillaan lastensuojelulain muutosesitystä, jonka mukaan kunnan olisi järjestettävä lastensuojelun asiakkaalle ne sosiaalihuollon palvelut, joita lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä pitää tarpeellisina. Erityisesti lainmuutoksen odotetaan lisäävän

lapsiperheiden kotipalvelun käyttöä. Ehdotettu uudistus korostaisi lastensuojelutyötä lapsia ja perheitä tukevana palveluna. Ennalta ehkäisevien palvelujen avulla voidaan vähentää raskaampien tukitoimien, kuten kodin ulkopuolisten sijoitusten, tarvetta.

Perhekahvila- ja lapsiparkkitoimintaa on toteutettu Kirkonkylässä yhteistyössä MLL:n kanssa ja syksystä 2009 alkaen myös Koskenkylässä yhdessä kyläkerhon kanssa osana perhetyötä. Perhekahvilatoiminnan tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä, ehkäistä syrjäytymistä ja havaita mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lasten ja perheiden ongelmia. Toiminta on tapahtunut syksystä 2009 Kirkonkylässä nuorisotoimelta vapautuneissa Tapolanpirtin tiloissa ja Koskenkylässä Pirpaliinan tiloissa. Perhekahvilassa on käynyt runsaasti äitejä lapsineen, joten toimintaa jatketaan nykyisessä laajuudessa vuonna 2011.

Lapsiperheiden kasvun myötä perhekahvilatoiminnan laajentamiseen ja kehittämiseen avoimeksi päiväkodiksi on suuri tarve. Avoin päiväkoti oli suunniteltu aloitettavaksi Tapolanpirtin tiloissa yhteistyössä perhetyön ja päivähoidon kanssa vuonna 2011. Terveystarkastajan lausunnon mukaan Tapolanpirtti ei kuitenkaan täytä em. tilalle asetettuja vaatimuksia, joten toiminnalle joudutaan etsimään uudet tilat. Vuoden 2011 aikana selvitetään avoimen päiväkodin tilakysymys ja mahdollisuudet käynnistää toiminta vielä suunnitelmakaudella. Avoimessa päiväkodissa järjestetään ohjattua toimintaa lapsille ja heidän vanhemmilleen sekä tarjotaan kohtauspaikka samanlaisessa elämäntilanteessa oleville ja jatketaan lapsiparkkitoimintaa. Avoimen päiväkodin toiminta vähentää virikepäivähoidon tarvetta ja ammattitaitoinen henkilökunta osaa tarvittaessa ohjata asiakkaina olevia lapsia ja perheitä tukitoimien piiriin.

Vesilahti on mukana Pirkkalan kunnan hallinnoimassa yhdeksän Pirkanmaan kunnan yhteishankkeessa Intensiivimalli nuorten avohoitoon (Iina), joka kuuluu Kaste-ohjelman Väli-Suomen lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen kehittämiskokonaisuuteen. Iina-hankkeen tavoitteena on kehittää lähestymistapoja, joilla nuorten omassa kasvu- ja kehitysympäristöissä kyetään tarkoituksenmukaisella tavalla tunnistamaan ongelmia ja seulomaan riskiryhmiä. Hankkeen tuloksena odotetaan syntyvän sellainen toimintakulttuuri ja työmuotoja, joita hyödyntämällä pystytään tarjoamaan nuorille intensiivistä, oikea-aikaista ja tehokasta tukea. Tukea tarjoamalla kyetään auttamaan nuoria heidän omassa kasvu- ja kehitysympäristöissään ja tätä kautta luomaan edellytyksiä laitoshoidon tarpeen vähentämiselle. Hankkeen aikana luotavien työmenetelmien ja -mallien tavoitteena on vähentää laitoshoidon tarvetta sijaishuollossa ja psykiatriassa. Hankkeen tuella Vesilahden tavoitteena on kehittää moniammatillinen nopean puuttumisen työmalli äkillisten apua vaativien asiakastilanteiden hoitamiseksi.

Toimeentulotukilaki sisältää toimeentulotuen viivytyksettömään käsittelyyn sekä henkilökohtaiseen keskusteluun pääsyn määräaikaaja. Lain mukaan kiireellisessä tilanteessa päätös toimeentulotuesta tulee tehdä samana päivänä tai viimeistään seuraavana arkipäivänä. Muussa kuin kiireellisessä tilanteessa toimeentulotukipäätös tulee tehdä viimeistään seitsemäntenä päivänä hakemuksen tekemisestä, jos samassa yhteydessä on annettu myös tarvittavat selvitykset päätöksentekoa varten. Toimeentulotuessa kiinnitetään huomiota palvelujen nopeaan saatavuuteen ja noudatetaan lain edellyttämiä määräaikaaja hakemusten käsittelyssä. Taloudellisesta taantumasta johtuva työllisyystilanteen heikentyminen tulee pitämään toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrän ja toimeentulotukimenot arviolta vuoden 2010 tasolla.

Vesilahti on mukana Tampereen kaupunkiseudun palvelukeskushankkeessa, johon työministeriö on myöntänyt rahoitusta. Lempäälän ja Vesilahden asiakkaita palvelee Lempäälän monitoimikeskuksessa sijaitseva palvelupiste, jossa työskentelee kaksi urasuunnittelijaa ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja. Lempäälä ja Vesilahti vastaavat toisen urasuunnittelijan ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan palkkakuluista, joista Vesilahden osuus on 25 %. Työllisyystilanteen heikentyminen on lisännyt vaikeasti työllistyvien määrää. Syyskuussa 2010 Vesilahdessa oli yhteensä 73 vaikeasti työllistyvää henkilöä. Lisäksi vuonna 2010 voimaan tullut laki velvoittaa kuntaa tekemään aktivointisuunnitelman ja järjestämään kaikille pitkään työttömänä oleville kuntouttavaa työtoimintaa. Suunnitelmakauden keskeinen painopistealue tulee olemaan

nuorten ja vaikeasti työllistyvien aktivointi yhteistyössä työvoiman palvelukeskuksen kanssa ja kuntouttavan työtoiminnan lisääminen kunnan eri hallinnonaloilla.

Vammaispalvelulain muutos astui voimaan 1.9.2009. Lain mukaan vammaispalvelujen ja tukitoimien selvittäminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun vammaisen henkilö tai hänen edustajansa on ottanut yhteyttä kuntaan palvelujen saamiseksi. Enimmäisaika päätöksen tekemiselle on kolme kuukautta palvelun ja tukitoimen hakemisesta. Laki edellyttää, että vaikeavammaiselle henkilölle on järjestettävä päivittäisiä toimia, työtä ja opiskelua varten henkilökohtaista apua kunkin vaikeavammaisen henkilön välttämättä tarvitsemassa laajuudessa. Uutena veloitteena lakiin on tullut kohta, jonka mukaan vaikeavammaiselle henkilölle on järjestettävä henkilökohtaista apua harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen vähintään 10 tuntia kuukaudessa vuosina 2009-2010 ja vähintään 30 tuntia kuukaudessa vuodesta 2011. Em. subjektiivisen oikeuden laajentuminen lisää vammaispalvelumenoja suunnitelmakaudella. Vaikeavammaisten tulkkipalvelut siirtyivät 1.9.2010 alkaen Kelan hoidettavaksi valtion kustannusvastuulle.

Kehitysvammaisten avohoito siirtyi peruskuntien tehtäväksi ja laitoshoidon sekä kuntoutusneuvola osaksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin toimintaa 1.1.2009, kun Pirkanmaan sosiaalipalvelujen kuntayhtymä purkautui. Kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämisestä 21.2.2010 annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti Pirkanmaalla on valmistunut kehitysvammahuollon alueellinen suunnitelma syyskuussa 2010. Pirkanmaan suunnitelman valmisteluun on Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin yhteistyönä nimetty työryhmä, joka on valmistellut yhteistyössä kuntien kanssa em. suunnitelman laitoshuollon vähentämiseksi ja asumispalveluiden kehittämiseksi. Alueelliseen suunnitelmaan liittyy keskeisesti resurssikeskussuunnitelma vaativan erikoishoidon tarpeisiin. Lisäksi alueellisen suunnitelman keskeinen osa ovat alueelliset palvelut kehitysvammaisten asumisen tueksi. Suunnitelma lähetetään 30.9.2010 mennessä sosiaali- ja terveysministeriöön, joka yhteistyössä Kuntaliiton ja erityishuoltojärjestöjen/kuntayhtymien kanssa laatii maan kattavan suunnitelman vuoden 2010 aikana.

Päihdepalveluissa kiinnitetään huomiota päihdepalvelujen saatavuuteen, riittävyteen ja asiakaslähtöisyyteen.

Työyhteisön kehittämistyöhön panostetaan. Entistä suurempaa huomiota kiinnitetään onnistuneeseen työnantaja-/henkilöstöpolitiikkaan, työelämän laatuun ja työhyvinvointiin sekä osaavan ja uudistuskäykyisen henkilöstön ylläpitämiseen ja saantiin. Seutukunnalliseen yhteistyöhön osallistutaan voimavarojen mukaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Varhainen ongelmiin puuttuminen ja avun tarjoaminen	Lastensuojelusuunnitelman kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen/seurantaryhmän raportti	
Perheiden hyvinvoinnin tukeminen erityisesti lastensuojelun näkökulmasta	Intensiivinen perhetyö / 20 asiakasperhettä perhetyössä / vuosi Moniammatillinen työryhmä vaativien asiakastilanteiden hoitamiseksi / työryhmän toteutuneet tapaamiset vuonna 2011	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Jälkihuollossa olevien nuorten tehostettu tukeminen	Jälkihuoltoon nuorten tukeminen omatoimiseen asumiseen ja opiskeluun / jälkihuoltoseuranta, jälkihuollossa tehtävästä työstä 50 % toteutetaan omana työnä, 50 % ostopalveluna	
Lastensuojelutilanteiden nopea selvittäminen	Selvityksen tekeminen/ kiireellisissä tilanteissa viivytystä. Muissa tilanteissa 7 vrk:n sisällä ilmoituksesta päätös selvityksen tekemisestä, 3 kk:n sisällä päätöksestä selvityksen tekeminen	
Toimentulotukipalveluiden nopea saatavuus	Uuden toimeentulotuki-asiakkaan hakemus/ päätös kiireellisissä tilanteissa samana päivänä tai seuraavana arkipäivänä, muissa kuin kiireellisissä tilanteissa päätös viimeistään viikon sisällä tarpeen ilmoittamisesta.	
Vammaispalvelujen nopea saatavuus	Vammaispalvelun hakemus/ selvittäminen aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta. Päätöksen tekeminen 3 kk:ssa palvelun hakemisesta.	
Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisy	Kuntouttavan työtoiminnan ja palkkatuen lisääminen, tiivis yhteistyö TYP:n ja kunnan kanssa/ vaikeasti työllistyvien määrä pienempi kuin vuonna 2010	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Toimeentuloa saavat kotitaloudet/vuosi	119	110	125
Lastensuojelun sijaisperhehoito, hoitopäivät/vuosi	3 285	3 400	3400
Lastensuojelun perhekotihoito, hoitopäivät/vuosi	668		
Lastensuojelun laitoshoido, hoitopäivät/vuosi	2 808	3 100	2800
Vaikeavammaisten kuljetuspalveluiden saajat /vuosi	77	80	80

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Toimeentulotukimenot kotitalous/vuosi	1 944 €	2 118 €	2080 €
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun kustannukset,	990 €	925 €	925 €

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
käyttäjä/vuosi			

Keinot ja panostukset

Lastensuojelun sosiaalityössä jäsenetään tiimityöskentelyä ja selkeytetään työntekijöiden työnkuvia. Lastensuojelutyötä kehitetään Intensiivimalli nuorten avohoitoon - seutukunnallisen kehittämishankkeen avulla mm. luomalla yhteistyön tilanteisiin intensiivistä työtettä ja monialainen arviointitiimi sekä luomalla toimintamallia äkillisiin apua vaativiin tilanteisiin.

Vaikeasti työllistyvien määrän ennakoidaan pysyvän korkealla suunnitelmakaudella. Lisäksi lakimuutos velvoittaa kuntaa tekemään aktiivisuussuunnitelman ja järjestämään kaikille pitkään työttömänä oleville kuntouttavaa työtoimintaa. Tämä merkitsee voimavarojen suuntaamista aikaisempaa enemmän nuorten ja vaikeasti työllistyvien aktivointiin yhteistyössä työvoiman palvelukeskuksen kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan paikkoja lisätään kunnan eri hallinnonaloilla. Kuntouttavan työtoiminnan toteuttamista varten vuonna 2010 on palkattu palkkatuella määräaikainen osa-aikainen työntekijä. Järjestelyä jatketaan vuoden 2011 ajan ja sinä aikana selvitetään mahdollisuutta palkata osa-aikainen työntekijä vastaamaan niin ikäihmisten kuin erityisryhmienkin päivätoiminnasta. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisy ja sitä kautta työmarkkinatuen kuntaosuuksien ja toimeentulotukimenojen kasvun hillitseminen.

Erityispalvelut kuten sosiaalipäivystys ja lastensuojelun sijaishuolto turvataan seutukunnallisen yhteistoiminnan avulla. Päihde- ja kehitysvammahuollon palveluja sekä erityisryhmien asumispalveluja hankitaan tarvetta vastaavasti ostopalveluna muilta kunnilta ja yksityisiltä palvelutuottajilta. Erilaisten asumispalvelujen tarve on kasvussa suunnitelmakaudella.

Vammaishuoltoon varataan kunnassa esiintyvän tarpeen mukainen määräraha. Vammaispalvelulain mukaisen subjektiivisen oikeuden laajentuminen käsittämään henkilökohtaisen avun piiriin kuuluvaksi myös harrastukset, yhteiskunnallisen osallistumisen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen vähintään 30 tuntia vuodesta 2011 merkitsevät menojen kasvua suunnitelmakaudella.

Päihdepalveluissa huumeasiakkaiden vieroitushoitojen kasvu lisää menoja suunnitelmakaudella. Pitkäkestoiset vieroitushoidot ostetaan vuonna 2011 Lempäälän kunnalta.

Henkilöstön valmiuksiin vastata muuttuneisiin työelämän tarpeisiin tuetaan tarpeenmukaisella koulutuksella. Sosiaalityöntekijöille ja perhetyöntekijälle järjestetään lastensuojelun täydennyskoulutusta ja heidän jaksamistaan tuetaan tarvittaessa yksilötyönohjauksella. Turvataan koko henkilöstön oikeus riittävään täydennyskoulutukseen.

Keskeiset talousarviomuutokset

- Päihdepalveluissa huumeasiakkaiden vieroitushoitojen kasvu ja toimeentulotukimenojen kasvu vuoden 2010 talousarviosta lisäävät toimeentuloturva- ja päihdehuollon menoja.
- Arvioitu lastensuojelumenojen kasvun taittuminen pitää kuitenkin sosiaalityön kokonaismenojen kasvun hallittuna ts. kasvu 1,3 % vuoden 2010 talousarviosta.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**LASTEN PÄIVÄHOITO**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	448	425	512	512	512	552	597
Toimintakulut	-2 743	-2 868	-3 119	-3 119	-3 119	-3 267	-3 310
Toimintakate	-2 295	-2 443	-2 607	-2 607	-2 607	-2 715	-2 713

Vastuhenkilö

Päivähoidon johtaja Anne Mäki

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Päivähoidon kysyntään vastataan tarjoamalla perheille hoitopaikka lain edellyttämässä ajassa huomioiden mahdollisuuksien mukaan vanhempien toiveet hoitopaikan valinnassa. Päivähoitopalvelujen tarpeen arvioidaan kasvavan n. 15 paikalla/vuosi.

Päivähoidossa oli vuoden 2009 lopussa 204 lasta. Keväällä 2010 päivähoidossa oli enimmillään 218 lasta. Yleisen taloudellisen tilanteen hienoinen koheneminen on kasvattanut päivähoidon tarvetta. Syyskuussa 2010 päivähoidossa oli 226 lasta. Päiväkodeissa on hoidossa 52 alle 3-vuotiasta lasta, jotka käyttävät laskennallisesti 1,75 hoitopaikkaa eli yhteensä 91 hoitopaikkaa. Suhdeluvuilla laskien nykyiset hoitopaikat ovat lähes täynnä. Vuoden 2011 alussa aloittanee kymmenkunta lasta kunnallisessa päivähoidossa Vesilahdessa. Narvan ja (Narva-Krääkkiö-Rämsöö) Ylämäki-Koskenkylän alueilla päivähoitopaikat ovat täynnä ja edm. alueiden lapsia on sijoitettu Kirkonkylään, missä on vapaita hoitopaikkoja.

Päiväkoti Peiponpellon valmistumisen viivästyminen on aiheuttanut lisäjärjestelyjä päivähoidossa. Päiväkoti Peiponpellon henkilökunta aloitti toimintakauden alussa työnsä, siten että 3-6-vuotiaiden ryhmä toimii Kurkiniityn päiväkodin tiloissa, alle 3-vuotiaiden ryhmä toimii Vaahteramäen tiloissa ja vuororyhmä jatkaa Pappilan tiloissa Peiponpellon valmistumiseen saakka. Osa päiväkotia Peiponpeltoon tulevista lapsista aloittaa hoitosuhteensa vasta päiväkodin valmistumisen jälkeen ja perheille on luvattu siihen saakka vapautus päivähoitomaksusta, mikäli he järjestävät päivähoidon itse. Päivähoitotarpeen arvioidaan kasvavan, mutta päivähoitopaikkojen uskotaan riittävän uuden päiväkotia Peiponpellon valmistumisen ja neljännen ryhmän perustamisen myötä. Narvan ja Ylämäki-Koskenkylän alueilla hoitopaikkoja ei välttämättä pystytä järjestämään lähipäiväkodissa, mutta Kirkonkylällä on joitakin vapaita paikkoja. Peiponpellon päiväkodissa toimii 3 ryhmää kaudella 2010-2011, yksi ryhmä otetaan käyttöön tarvittaessa syksyllä 2011. Kirkonkylän päiväkodit palvelevat myös koko Vesilahden päivähoitotarvetta, mikäli Koskenkylässä tai Narvassa hoitopaikat täyttyvät. Narvan alueen päivähoidon tarvetta helpottaa Ahtialan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi, jolloin sinne tulee lisää päivähoitopaikkoja. Päivähoitotarpeen kasvupaine on suurin Narvassa, jonne tarvitaan 1 päiväkotiryhmän lisäys 2013 mennessä. Ylämäellä Satumetsän päiväkodissa on laajennusvara yhdelle ryhmälle, mutta Kirkonkylän läheisyys antaa mahdollisuuden purkaa päivähoitopainetta Kirkonkylän päiväkoteihin. Satumetsän laajennustarve arvioidaan olevan 2015.

Suurin osa päivähoidon tulevista lapsista on pieniä 1-2-vuotiaita, joita luonnollisesti halutaan perhepäivähoitoon. Perhepäivähoitopaikat ovatkin täynnä. Kesällä 2010 eläköityi yksi perhepäivähoitaja ja yksi perhepäivähoitajista irtisanoutui opiskelun vuoksi. Vesilahdessa työskentelee nyt kuusi perhepäivähoitajaa omassa kodissaan. Jotta perhepäivähoito säilyisi vaihtoehtoisena hoitomuotona, palkataan kaksi uutta perhepäivähoitajaa vuoden 2011 elokuun alusta, toinen Narvan ja toinen Ylämäki-Koskenkylä alueille. Hoitajille tarjotaan mahdollisuus ottaa oma alle kouluikäinen lapsi hoitoon omaan ryhmään palkallisesti. Uuden hoitajan aloittaessa työnsä

hankitaan hoitajalle kohtuullinen materiaalipaketti työn aloittamista varten. Hoitajien työolosuhteita kehitetään hyödyntämällä mm. varahenkilöä ja varahoitojärjestelyitä.

Vuorohoitoa järjestetään sitä tarvitseville uudessa Päiväkotipeiponpellossa. Vuorohoidon, ennen kaikkea yöhoidon, tarve on lisääntynyt. Toimintakauden alettua elokuussa 2010 loppui Vaahteramäen ryhmäperhepäiväkodin, Kurkiniityn ryhmäperhepäiväkodin ja Pappilan päiväkodin toiminta. Hoitolapset siirtyivät em. yksiköistä hallinnollisesti päiväkotipeiponpeltoon.

Vesilahden varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin syksyllä 2009. Varhaiskasvatussuunnitelmatyötä jatketaan aloittamalla alueellisten / yksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien työstäminen. Varhaiskasvatuksen sisältöjä, suunnitelmallisuutta sekä henkilökunnan työssä jaksamista tuetaan vahvistamalla alueellisen yhteistyön muotoja. Vuosittaisilla omatalokoulutuksilla tuetaan henkilökunnan yhteenkuuluvaisuutta ja työmotivaatiota. Suunnitelmalliset ja pitkäjänteiset henkilöstöratkaisut takaavat koulutetun henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden. Päivähoitolaki määrittelee lasten ja aikuisten suhdeluvut tarkasti hoitopaikoissa. Näiden suhdelukujen noudattaminen mahdollistaa laadukkaan päivähoidon sisällön ja edesauttaa henkilökunnan työhyvinvointia.

Vesilahden päivähoitoon laadittiin turvallisuussuunnitelma, joka valmistui keväällä 2010 ja yksikkökohtaiset turvallisuussuunnitelmat laaditaan kevään 2011 aikana.

Päivähoidon hallinnon järjestämisen työryhmän raportin mukaan tarvitaan lisäresursseja hyvän johtajuuden ja lähiesimiestyön takaamiseksi. Työryhmä luovuttaa raporttinsa syksyn 2010 aikana.

Vesilahdessa panostetaan erityispäivähoitoon. Mahdollisimman varhaisella tuella ja ongelmiin puuttumisella pyritään ehkäisemään vakavampien ongelmien syntyminen. Erityispäivähoidon toimintamalleja juurrutetaan osaksi perustoimintaa. Elokussa 2010 Sateenkaaren päiväkodin ryhmä muuttui pienryhmäksi (14 lasta). Siellä työskentelee lastentarhanopettaja, lastenhoitaja ja ryhmäavustaja. Pienryhmä keskittyy kielellisiin pulmiin. Siihen sijoitetaan lapsia, jotka tarvitsevat erityistä tukea kielen ja puheen kehityksessä sekä ns. tukilapsia.

1.8.2005 voimaan tullut täydennyskoulutusvelvoite velvoittaa kuntia huolehtimaan sosiaalihuollon henkilöstön riittävästä täydennyskoulutuksesta. Ammatillista osaamista ja kehittymistä tuetaan arjen tarpeisiin vastaavalla koulutuksella. Asiakastyytyväisyyskyselyissä saadun palautteen ja varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen toiminnan painopisteiden vuoksi panostetaan retkeilyyn ja luontokasvatukseen lisäämiseksi ja syventämiseksi mm. Metsä-Mörri toiminnalla.

Tampereen kaupunkiseudun palvelujen käyttöä edistetään seutukunnan kuntien välisellä sisällöllisellä yhteistyöllä:

Sopimus päivähoidon seudullisesta yhteistoiminnasta päättyi vuoden 2010 lopussa. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi kokouksessaan uuden sopimuksen päivähoidon järjestämisestä kuntien välisenä ostopalveluna. Sopimus tulee voimaan 1.1.2011 alkaen ja se on voimassa toistaiseksi. Uuden sopimuksen mukaan kunnat voivat ostaa toisen kunnan päivähoitopaikkoja maksusitoumuksella toimintavuodeksi kerrallaan (1.8.-31.7.). Lapsen kotikunta antaa sovitun päivähoidon ajaksi maksusitoumuksen. Kunta ei kuitenkaan ole velvollinen ostamaan asukkailleen toisen kunnan palveluja. Lapsen muuttaessa toiseen Tampereen kaupunkiseudun kuntaan hän voi perheen niin halutessa jatkaa entisessä kotikunnassaan toimintavuoden (1.8.-31.7.) loppuun saakka. Vastaavasti lapsi voi hakeutua tulevan kotikunnan tuottamaan päivähoitoon jo toimintavuoden alusta, vaikka perheen muutto uuteen kuntaan ajoittuisikin keskelle toimintavuotta. Muuttoa edeltävässä tilanteessa perheet ovat asuinkunnasta riippumatta yhdenvertaisessa asemassa päivähoitoa järjestettäessä.

Sopimus yksityisen päivähoidon seudullisesta kehittämisyksiköstä tulee kuntien hyväksyttäväksi syksyn 2010 aikana ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2011.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Päivähoitopaikan järjestäminen kohtuullisessa ajassa.	Järjestyy 1-2 viikon kuluessa huoltajan ilmoitettua työ/opiskelupaikan saamisesta, muussa tapauksessa 4 kk:n kuluttua hakemuksen jättämisestä.	
Lasten ryhmäkokojen pitäminen päivähoitoasetuksen mukaisena	Asetuksen mukaan / jatkuva. lasten/ aikuisten suhdeluku	
Ensimmäisellä ja toisella luokalla olevien iltapäivähoidon järjestäminen perhepäivähoidossa tarpeen mukaan kerhojen ulkopuolisille lapsille.	Koulujen toimintapäivien aikana /saapuneet hakemukset.	
Viikonloppu- ja iltahoidon järjestäminen vuorohoitopäiväkodissa.	Järjestetään työssäkäyville ja opiskelijoille, mikäli hoidon tarvetta ilmenee riittävästi / työvuorotaulukko.	
Eriyistä hoitoa ja kasvatusta vaativien lasten tueksi erityislastentarhanopettajan konsultaatiot.	Eriyispäivähoitolausunnot tai mahdollinen lausunnon tarve.	
Asiakastytyväisyyskyselyn toteutus parittomina vuosina.	Kaikki päivähoitossa olevien lasten perheet. Kevät 2011	
Yhteistyöverkoston järjestäminen avoimuuden tukitoimia tarvitseville lastensuojeluperheille (päivähoito, sosiaalityöntekijä, kotipalvelu) uuden lastensuojelulain tuomat velvoitteet	Yhteistyöpalaveri ennen päivähoiton aloittamista/ viikon kuluttua tarpeen ilmenemisestä lastensuojelun tukiryhmä	
Henkilöstön osaamisen ja työssä jaksamisen turvaaminen	Täydennyskoulutus toteutuu suositusten mukaisesti, minimi 2 pv/ hlö Tykytoiminta/ osallistujien määrä Henkilökohtaiset kehityskeskustelut vähintään joka toinen vuosi, työyhteisökohtaiset kehityskeskustelut joka toinen vuosi Sairauspoissaolot/ työntekijä vuoden 2010 tasolla tai sen alle.	
Varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen	Alueen / yksikön varhaiskasvatussuunnitelmat tiedottaminen, nettisivut	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Päiväkotihoido			
Hoitopäivät yhteensä	23 576	29 000	32 000
Siitä:			
- Kokopäivähoito	21 195		
- Osapäivähoito	2 381		
Kotona tapahtuva perhepäivähoito			
Hoitopäivät yhteensä	5 450	3 800	4 900
Siitä:			
- Kokopäivähoito	4 850		
- Osapäivähoito	600		

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Päiväkodin käyttömenot/kokopäivähoito	63,11 €	61,18 €	66,41 €
Kotona tapahtuvan perhepäivähoidon käyttömenot/kokopäivähoito	33,73 €	51,21 €	41,15 €

Keinot ja panostukset

Päivähoidon johtamisjärjestelyissä ollaan toteuttamassa rakennemuutosta. Päivähoidon johtamisen rakenne pyritään muuttamaan sellaiseksi, että sekä hallinnolliset tehtävät, mutta myös pedagoginen johtaminen voidaan hoitaa laadukkaasti koko kunnan alueella. Kunnanhallituksen nimeämä työryhmä suunnittelee ja valmistele päivähoitojohtamisjärjestelyjen rakennemuutosta. Päivähoidon johtamisjärjestelyjä pohdittaessa huomioidaan Pirkkalan kunnan päivähoitojohtamisen uudistamisen malli. Työryhmä luovuttaa raporttinsa keväällä 2011. Päivähoidon johtamisen järjestämisen työryhmän raportin mukaan tarvitaan lisäresurssia hyvän johtajuuden ja lähiesiintymisen takaamiseksi.

Päivähoitotarpeen kasvuun vastataan perustamalla Peiponpellon päiväkotiin neljäs ryhmä, joka aloittaa toimintansa hoitopaikkatarpeen mukaan. Kirkonkylän päiväkodit toimivat puskurina koko kunnan päivähoitojohtamiselle. Päivähoidossa on paljon alle 3-vuotiasta lapsia, päiväkodeissa alle 3-vuotiaita lapsia on 52. Nämä lapset käyttävät 1,75 paikkaa; yhteensä siis 91 hoitopaikkaa. Tämän vuoksi laskennallisesti hoitopaikat ovat nyt lähes täynnä, vaikka lasten määrää katsottaessa se ei tule esiin.

Vuorohoitoa järjestetään Peiponpellon päiväkodissa. Vuorohoidon tarve on päivittäin hyvin vaihtelevaa. Päiväkotia Peiponpellon suurempi päivähoitoyksikkö antaa mahdollisuuden henkilökunnan joustavaan siirtymiseen eri ryhmiin lasten määrän ja toiminnan järjestämisen mukaan.

Vesilahdessa työskentelee nyt kuusi perhepäivähoitajaa omissa kodeissaan. Vesilahdessa pyritään säilyttämään ja kehittämään eri hoitomuotoja, siksi myös hoitajien rekrytointia kehitetään. Hoitajilla on mahdollisuus ottaa oma alle kouluikäinen lapsi hoitoon omaan ryhmään palkallisesti. Uuden hoitajan aloittaessa työnsä hankitaan hoitajalle kohtuullinen materiaaliapaketti työn aloittamista varten.

Narvan - Krääkkion - Rämsoön alueen päivähoitojohtamisen tarve on kasvussa ja nykyiset ryhmät ovat täynnä.

Uudessa päivähoitolaissa (voimaan 2011 / 2012) ryhmäperhepäivähoidosta esitetään:
Päivähoitoasetuksen säätämiseen johtaneen perustelumuoistioin mukaan 3 hoitajan yksikköjen

toiminta on perusteltua silloin, kun kunnan päivähoidon alueellisen kehittämisen tarve ei edellytä päiväkodin perustamista, eikä edellytyksiä perhepäivähoiton järjestämiselle pienemmässä yksikössä ole olemassa.

Ryhmäperhepäivähoito on haluttu rajata käsittämään vain kahden hoitajan yksiköitä. Tätä suuremmat yksiköt olisivat selkeästi päiväkotitoimintaa siihen liittyvine henkilöstörakenteineen ja kelpoisuusehtoineen.

Rämsöössä päivähoitoa tarvitsevien lasten määrä on kasvussa ja nykyiset päivähoitopaikat ovat täynnä. Tulevan päivähoitolain ja hoitopaikkojen tarpeen kasvun vuoksi Ahtialan ryhmäperhepäiväkoti muutetaan päiväkodiksi elokuun 2011 alusta.

Päivähoitotarpeen kasvaessa Kurkiniityn lapsimäärää voidaan kasvattaa 28- paikkaiseksi sisarusryhmäksi (nyt päiväkodissa 21 paikkaa ja ryhmäperhepäiväkodissa 8 paikkaa). Kun osa lapsista on alle 3- vuotiaita, joiden laskennallinen paikkaluku on 1,75, olisi ryhmässä todellisuudessa lapsia 20-24. Tämä malli edellyttää yhden lastentarhanopettajan palkkaamista .

Vesilahdessa on jo pitkään ollut avoimen päiväkodin tarve. Avointa päiväkotia esitettiin perustettavaksi vuonna 2011 perhetyön ja päivähoiton yhteisesti järjestämänä Tapolan nuorisotiloista vapautuviin tiloihin. Siellä järjestetään ohjattua toimintaa lapsille ja heidän vanhemmilleen sekä tarjotaan kohtausta samantilanteissa oleville ja jatketaan lapsiparkkitoimintaa. Avoimen päiväkodin toiminta vähentää ns. virikepäivähoiton tarvetta ja ammattitaitoinen henkilökunta eli yksi lastentarhanopettaja (60% työajalla) ja perhetyöntekijä, osaa tarvittaessa ohjata asiakkaina olevia lapsia ja perheitä tukitoimien piiriin. Tapolan tila ei kuitenkaan täytä terveysviranomaisten vaatimuksia ko. toiminnalle. Ehdotetaan avoimen päiväkodin suunnittelun aloittamista ja terveysviranomaisten hyväksymän tilan etsimistä vuonna 2011.

Merkittävät TA-muutokset

2011

- Ahtialan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi 1.8.2011 alkaen; edellyttää, että 1.8.2011 alkaen ryhmäperhepäivähoitajan toimi muutetaan lastentarhanopettajan toimeksi ja ryhmäperhepäivähoitajan toimi muutetaan lastenhoitajan toimeksi ja että laitoshuoltajan palvelut päiväkotiryhmälle hankitaan kunnan tukipalveluyksiköltä
- Lastenhoitajan toimi 1.8.2011 alkaen (kiertävä sijainen; tavoitteena lähiesimiestyön parantamisen mahdollistaminen ja ulkopuolisten sijaisten käytön vähentäminen)
- lastentarhanopettajan toimi Peiponpellon päiväkotiin 1.8.2011 alkaen
- kaksi lastenhoitajan tointa Peiponpellon päiväkotiin 1.8.2011 alkaen
- Kokonaisuudessaan päivähoiton toimintakatteen nousuprosentti on 6,7 %, mikä aiheutuu palkkoihin budjetoidusta 2,5 %:n kasvusta, Peiponpellon päiväkodin neljännen ryhmän perustamisesta 1.8.2011 alkaen sekä Ahtialan ryhmäperhepäiväkodin muuttamisesta päiväkodiksi samoin 1.8.2011 alkaen.

2012

- lastentarhanopettajan toimi Tuulikallion päiväkotiin
- Päiväkodin johtajan viran muuttaminen hallinnolliseksi viraksi Narvan alueella

2013

- Päiväkotiryhmän perustaminen ja sen edellyttämä henkilöstölisäys Narvan alueelle

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**KOTIPALVELU**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	352	386	365	365	365	392	409
Toimintakulut	-1 195	-1 381	-1 397	-1 397	-1 397	-1 429	-1 449
Toimintakate	-843	-995	-1 032	-1 032	-1 032	-1 037	-1 040

Vastuhenkilö

Kotipalveluohjaaja Annikki Lepola

KOTIPALVELU

Kotipalvelu sisältää kodinhoitoavun, tukipalvelut, erityisryhmien päivätoiminnan, pienryhmäkodit, tehostetun palveluasumisen ja omaishoidontuen.

Toiminnan painopistealueet

Vesilahden kunnassa 75 vuotta täyttäneiden määrä on noin 7,8 % koko kunnan väestöstä (yli 75-vuotiaita vuoden 2010 elokuussa 341, vrt. vuoden 2009 lokakuussa 320). Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrän arvioidaan kunnassamme yli kaksinkertaistuvan vuoteen 2025 mennessä. Eliniän pidetessä huonokuntoinen vanhuus myöhentyy, mutta iäkkäämmät tarvitsevat aikaisempaa enemmän palveluja. Palvelujen tarpeen on arvioitu kasvavan 75 vuotta täyttäneiden kasvuun suhteutettuna vuoteen 2015 mennessä noin 35 % ja vuoteen 2025 mennessä noin 110 %.

Sosiaali- ja terveysministeriön valtakunnallisina tavoitteina vuoteen 2012 mennessä on, että 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä

- 91-92 % asuu kotona itsenäisesti tai tarkoituksenmukaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden turvin
- 13-14 % saa säännöllistä kotihoitoa
- 5-6 % saa omaishoidontukea
- 5-6 % on tehostetun palveluasumisen piirissä
- 3 % on pitkäaikaishoidossa vanhainkodissa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla

Vuoden 2009 lopussa 75 vuotta täyttäneistä oli Vesilahdessa pitkäaikaisessa laitoshoidossa 6,6 %. Vanhustenhuollon palvelurakenteen kehittämiseksi asetetaan etusijalle kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään erilaisilla sosiaali- ja terveyspalveluilla.

Ikäihmisten kotona selviytymisen ja ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen on keskeinen painopistealue. Se edellyttää monipuolisia kotihoitoa tukevia vanhustalpalveluja. Tavoitteena on palvelujärjestelmän ja hoidon porrastuksen kehittäminen niin, että vanhuksia hoidetaan oikeaan aikaan oikealla paikalla. Toimintakykymittaristo Rai otetaan käyttöön vuonna 2011 helpottamaan ikäihmisten palvelujen oikea-aikaista kohdentamista.

Vuodesta 2010 kaikki tehostetun palveluasumisyksikön Anttilanhovin 10 hoitopaikkaa on otettu käyttöön ja henkilöstömitoitus on järjestetty sen mukaisesti osittain sijaisvoimin. Kunnassamme on käytössä 27 palveluasuntopaikkaa, joista arviota noin 22-24 on vanhuksille eli noin 7 %:lle 75 vuotta täyttäneistä.

Vesilahti on mukaan Palveluseteli vanhustalpalveluissa -projektissa, joka toteutetaan aj. 9/2009 – 8/2011 kaupunkiseudun kuntien yhteisenä projektina. Projektin tavoitteena on selvittää palvelusetelin sovellettavuutta kuntien rahoittamissa ikäihmisten palveluissa, sähköisen

palvelusetelin käyttöönottoa ja kehittää markkinoiden tarjontaa ja laatua. Alustavasti on suunniteltu, että projektissa lähdetäisiin kokeilemaan ikäihmisten palveluissa palveluseteliä asumispalveluissa, omaishoitajien vapaiden turvaamisessa ja kotihoidossa.

Omaishoidon määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen on suunnitelmakaudella yksi painopistealue. Omaishoitajien jaksamista tuetaan omaehtoisella virkistystoiminnalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Ikäihmisten kotona selviytymisen ja kotihoidon turvaaminen	Säännöllisen kotihoidon kattavuus 13-14 % yli 75-vuotiaista/ asiakkaat vuoden aikana	
Ikäihmisten runsaasti apua tarvitsevien palveluiden turvaaminen avohoidossa	Palveluasumisen kattavuus 5 – 6 % yli 75- vuotiaista/ asiakkaat vuoden aikana	
Ajantasainen tieto avo- ja laitoshoidon välillä	Avo- ja laitoshoidon henkilöstön yhteiset kokoukset (=Vakopa-kokoukset) 4 kertaa /vuosi	
Hoito- ja palveluketjujen sujuvuus	Hoito- ja palvelusuunnitelmien tarkistaminen / vuosittain	
Henkilöstön fyysisten ja psyykkisten voimavarojen ja ammattitaidon vahvistaminen	Kehityskeskustelut / kerran vuodessa Täydennyskoulutus veloitteen mukaisesti Sairauspoissaolot/työntekijä/vuoden 2010 tasolla tai sen alle	
Ikäihmisten hyvinvoinnin ja palveluiden turvaaminen	Vanhuspalveluohjelman laadinnan loppuunsaattaminen vuonna 2010-2011 /talousarvion ja -suunnitelman pohjana	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kodinhuoltoapua saaneita kotitalouksia /vuosi	104	102	105
Tukipalvelua saaneita kotitalouksia /vuosi	190	204	190
Omaishoidontuella hoidettujen määrä / vuosi	16	18	18
Palveluasunnoissa 31.12.	18	18	18
Tehostetussa palveluasumisessa 31.12.	8	10	10

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kodinhuoltoavun kustannus /tunti	55,14 €	55,81€	56,58 €

Keinot ja panostukset

Ikäihmisten kotihoidon suunnittelun ja ohjauksen tehostamista jatketaan mm. pitämällä hoito- ja palvelusuunnitelmat ajan tasalla, lisäämällä ehkäiseviä kotikäyntejä ja hoitamalla hoivatakuun edellyttämät veloitteet. Tällä hetkellä kotipalveluohjaaja vastaa myös ikäihmisten päivätoiminnasta.

Vuonna 2011 selvitetään mahdollisuutta palkata osa-aikainen työntekijä hoitamaan ikäihmisten ja erityisryhmien päivätoimintaa suunnitelmakaudella, jolloin kotipalveluohjaajan työaika saataisiin kohdennettua kokonaisuudessaan kotipalvelun suunnitteluun ja ohjaukseen.

Palvelutarpeen kasvun johdosta tehostetun palveluasumisen yksikön Anttilanhovin kaikki 10 hoitopaikkaa ovat olleet käytössä kesästä 2010 alkaen, minkä mukaisesti on järjestetty myös henkilöstömitoitus. Tehostetun palveluasumisen yksikössä työskentelee neljä vakinaista lähihoitajaa ja yksi kokopäiväinen määräaikainen sijainen ja yksi osa-aikainen sijainen viikonloppuisin. Kokopäiväinen lähihoitajan toimi vakinaistetaan 1.4.2011 alkaen ja osa-aikaista sijaisuutta jatketaan vuonna 2011. Vanhusten kotihoidon tarpeen kasvu edellyttää lähihoitajan toimen perustamista vuonna 2012 siten, että toimen työaika kohdennetaan sekä tehostettuun palveluasumiseen että kotihoitoon.

Omaishoidon tuen määrärahaa lisätään suunnitelmakaudella. Tavoitteena on omaishoidon tuen avulla lisätä kotihoitoa ja helpottaa painetta laitoshoidon. Suunnitelmakaudella selvitetään palvelusetelin ottamista käyttöön omaishoitajien vapaiden turvaamiseksi.

Osuuskunta Lempestilä on ostettu siivouspalveluna tehtävää tukipalvelua. Vuonna 2011 otetaan käyttöön siivouspalveluseteli vanhusten kotipalvelun tukipalveluna, minkä vuoksi siivouspalvelun ostopalvelua lisätään 10 000 eurolla. Palvelutalojen siivousta siirretään siivoustyön yksikölle. Em. keinoilla kotipalvelun henkilöstön työaika saadaan kohdennettua enemmän varsinaiseen hoitotyöhön, jonka määrä on kasvussa.

Toimintakykymittaristo Rai otetaan käyttöön kotona annettavissa palveluissa vuonna 2011, mihin varataan 12 000 euron määräraha (10 000 euroa kotipalveluun ja 2000 euroa kotisairaanhoidon). Mittaristo helpottaa ikäihmisten palvelujen oikea-aikaista kohdentamista ja sitä kautta hoidon porrastuksen kehittämistä.

Valtuuston päätöksellä maksuton ruokailu laajeni vuoden 2007 syksyllä koskemaan myös sotiemme veteraanien, näiden puolisoitten ja leskien sekä sotainvalidien puolisoitten ja leskien aterioita siten, että sanotuilla ryhmillä on mahdollisuus käydä ruokailemassa kunnan ruokailupisteissä tai ateriat kuljetetaan kotiin niille, joille ei ole mahdollisuutta päästä ruokailemaan kunnan ruokailupisteisiin. Ns. maksuton veteraaniruokailu tulee pitämään tukipalvelukustannukset korkeina koko suunnitelmakauden.

Asiakkaiden huonokuntoisuus ja monisairaus tekee hoivatyöstä entistä vaativampaa, mistä aiheutuu lisäkoulutuksen tarvetta. Henkilöstön koulutustasoa vahvistetaan kannustamalla osallistumaan täydennyskoulutukseen.

Merkittävät talousarviomuutokset

- Tehostetun palveluasumisen yksikön Anttilanhovin määräaikainen lähihoitajan toimi vakinaistetaan 1.4.2011 alkaen. Vanhusten kotihoidon tarpeen kasvu edellyttää lähihoitajan toimen perustamista vuonna 2012 siten, että työaika kohdennetaan sekä tehostettuun palveluasumiseen että kotihoitoon
- Siivouspalveluseteli vanhusten kotipalvelun tukipalveluna otetaan käyttöön vuonna 2011 ja siihen varataan 10 000 euron määräraha
- Sotiemme veteraanien, näiden puolisoitten ja leskien sekä sotainvalidien puolisoitten ja leskien maksuttomat ateriat pitävät tukipalvelukustannukset korkealla koko suunnitelmakauden.
- Toimintakykymittaristo Rai otetaan käyttöön vuonna 2011 helpottamaan ikäihmisten palvelujen oikea-aikaista kohdentamista. Käyttöön otetaan varataan 12 000 euron määräraha (kotipalvelu 10 000 € ja kotisairaanhoidon 2 000 €)

- Kokonaisuudessaan kotipalvelun toimintakatteen nousuprosentti on 3,6 % vuoden 2010 talousarviosta, mikä aiheutuu palkkoihin budjetoidusta 2,5 %:n kasvusta sekä siivouspalvelusetelin ja Rai toimintakykymittariston käyttöön otosta.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**PERUSTERVEYDENHUOLTO**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	607	622	721	721	721	765	814
Toimintakulut	-3 974	-4 180	-4 413	-4 413	-4 413	-4 488	-4 544
Toimintakate	-3 367	-3 558	-3 692	-3 692	-3 692	-3 723	-3 730

Vastuhenkilö

Johtava hoitaja Anne Kytölä

Kansanterveystyö sisältää seuraavat tulosyksiköt: avopalvelut, hammashuolto, laitoshoido ja tukipalvelut.

Kansanterveystyön (66/1972) mukaan kansanterveystyön järjestäminen on kunnan vastuulla. Kansanterveystyöllä tarkoitetaan yksilön, väestön ja elinympäristön kohdistuvaa terveyden edistämistä sairauksien sekä yksilön sairaanhoitoa.

Toiminnan painopistealueet

- Kuntalaisten vastaanotolle pääsy turvataan lain edellyttämällä tavalla.
- Suurten kansansairauksien ennaltaehkäisy, hoidon järjestäminen ja omahoidon ohjaus ovat tärkeimpiä painopistealueita.
- Mielenveyspalveluiden riittävyys turvataan ja erityisesti lasten ja nuorten palvelut pyritään järjestämään lähialueina.
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä ehkäisevästä suun hoidosta (380/2009) tuli voimaan 1.7.2009 siten, että määräaikaista terveystarkastuksia koskevat säännökset astuvat voimaan 1.1.2011. Määräaikaisten tarkastusten määrä ei lisääny ao. alueilla, vaan keskeinen muutos on, että asetus muuttaa ohjeistuksiin sisältyviä suosituksia kuntia sitoviksi velvoitteiksi.

Asetuksen tarkoituksena on ehkäisevää toimintaa tehostamalla varmistaa, että lasten, nuorten ja perheiden terveysneuvonta sekä terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä ja yksilön tarpeet huomioon ottavia. Asetuksella vahvistetaan terveyden edistämistä, johon kuuluu myös mielenveyden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Erityisen tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen ja oikea-aikainen tuen järjestäminen ehkäisevät ongelmien pahenemista ja kustannusten kasvua.

Asetuksen toimeenpanon edellytyksenä on riittävä henkilöstömäärä sekä henkilöstön jatkuva osaamisen kehittäminen em. alueilla. Lisäksi asetuksen toimeenpano edellyttää moniammatillisen yhteistyön kehittämistä terveystoimen, sosiaalitoimen, sivistystoimen ja päivähoidon kanssa sekä tietosuojakysymysten huomioon ottamista. (Neuvolatoiminta, koulu ja opiskeluterveydenhuolto sekä ehkäisevä suun terveydenhuolto. 2009:20. STM. s. 3-18.)

Asetuksessa painotetaan äitiys- ja lastenneuvolatyössä perhekeskeisyyttä, varhaista vuorovaikutusta sekä varhaista asioihin puuttumista. Uutena käsitteenä neuvolatoimintaan tulee ns. laaja terveystarkastus. Laaja terveystarkastus ei lisää uutta käyntikertaa, vaan yksi käynti on laajennettu kattamaan koko perheen hyvinvoinnin tarkastelun. Niissä terveydenhoitaja tai kättilö ja lääkäri arvioivat yhdessä odottavan naisen, lapsen tai nuoren

terveyden lisäksi aina myös koko perheen hyvinvointia. Kouluterveydenhuollossa laaja terveystarkastus on ollut käytössä jo vuodesta 2002.

Suun terveydenhuollossa määräaikaistarkastusten yhtenäistämisen lisäksi asetuksessa tuetaan toiminnan painottumista ehkäisevään toimintaan.

- Hammashuollossa turvataan perushoito koko väestölle. Hoidon porrastuksen tehostamiseksi hammashuoltoon esitetään perustettavaksi suuhygienistin toimi. Suuhygienisti voi tehdä ennalta sovitut ikäryhmittäiset lasten ja nuorten suun terveyden määräaikaistarkastukset (lähettää tarvittaessa hammaslääkärille), jolloin hammaslääkäriltä vapautuu aikaa vaativampiin hammashuollon toimenpiteisiin.
- Ikäihmisten kuntouttavaa toimintaa kehitetään sekä avohoidossa että laitoshoidossa.
- Ikäihmisten hoitoa koskevien laatusuositusten mukaisesti hoitotyötä kehitetään kuntouttavan työotteen suuntaan.
- Laitoshoidon osastonhoitajan viran perustamisen myötä luovutaan vuodeosaston vastaavan sairaanhoitajan, hoiva- ja vanhainkotosaston vastaavan sairaanhoitajan sekä dementiayksikön vastaavan perushoitajan nimikkeistä ja tehtävänkuvista 1.1.2011 alkaen. Vastaavat hoitajat (alkup. vastuu hoitaja) nimettiin laitoshoidon vuodelle 2000. Vastaaville hoitajille määritellyt ns. vastuutehtävät ovat siirtyneet osastonhoitajan toimenkuvaan. Laitoshoidon osastonhoitaja on laitoshoidon lähiesimies, vastuuhenkilö ja hoitotyön kehittäjä.
- Asiakaslähtöisyyttä parannetaan kehittämällä yksilövastuista hoitotyötä ja omahoitajuutta jokaisen osaston tarpeiden mukaisesti.
- Laitoshoidossa hygieniaketjun jatkuvuus turvataan (MRSA)

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Terveysasemien vastaanottopalveluiden saatavuus on hyvä ja toiminta vaikuttavaa	Päivystyskäyntien osuus vastaanottokäynneistä <20%/Käyntitilastot Yhteys lääkäriin kiireellisissä tapauksissa samana päivänä ja muissa 3 vrk:n sisään Diabetespotilaiden hoitotasapainojen ja riskitekijöiden seuranta ja tasot suositusten mukaisia	
Hoidon toteutus on suunnitelmallista, oikein kohdentuvaa ja tarpeettomia hoitokustannuksia välttävää.	Erikoissairaanhoidosta siirtyvälle tai kotoa tulevalle järjestyy paikka vuorokauden sisään/ Siirtoviivemaksut Vuodeosastolta kotiin siirtyvälle järjestyy heti tarpeellinen kotisairaanhoido ja kotiapu/Jonottavien asiakkaiden määrä	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
	Hoitopaikan järjestyminen vanhainkotiin/Jonottavien asiakkaiden määrä	
Vastaanottotoiminta ja hoitotyö on asiakaslähtöistä	Asiakastyytyväisyysmittaus ja tulos parempi kuin sairaanhoitopiirin keskiarvo (Kysely joka toinen vuosi) Asiakastyytyväisyysmittaus 1x/vuosi/laitoshoidon asukkaat/ potilaat ja omaiset. Jatkuva palautejärjestelmä Potilasvahinkojen määrä	
Riittävä, osaava, työhönsä hyvin motivoitunut ja jaksava henkilökunta	Henkilökohtaiset kehityskeskustelut 100%:sti. Aloitetaan henkilökohtaiset osaamisen arvioinnit ja koulutussuunnitelmat. Täydennyskoulutus toteutuu suositusten mukaan (3-7pv/hlö/vuosi) Hoitohenkilökunnan mitoitus (Laitoshoito: Ikäihmisten palvelujen laatusuositus. STM, Suomen Kuntaliitto.2008) Henkilöstön sairauspoissaolot alle vuoden 2008 ka:n (24 vrk/vakinainen työntekijä/ vuonna 2008)	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Lääkärikäynnit	6723	6300	6800
Sairaanhoitajakäynnit	3554	2900	3500
Äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolan terveydenhoitajakäynnit	2817	1900	2800
Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajakäynnit	1 307	1800	1800
Terveydenhoitajien muut käynnit	1 298	1200	1200
Kotisairaanhoidon käynnit	4 520	4800	4700
Hammashuollon käynnit	4 573	4400	5000
Vuodeosaston hoitopäivät	2 593	3050	3050
Vanhainkodin hoitopäivät	12 907	10800	10800
Laitoshoidon hoitopäivät yhteensä	12907	13850	13850

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Avosairaanhoidon kustannus/käynti	70,99 €	77,44 €	78,86 €

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Hammashuollon kustannus/käynti	72,65 €	80,16 €	84,36 €
Laitoshoidon hoitopäivän kustannus	131,87 €	138,70€	139,30 €

Keinot ja panostukset

- Kansanterveyslain mukainen hoitoon pääsy turvataan kolmen omalääkärin sekä vastaanoton sairaanhoitajien avulla. Tarvittaessa apuna käytetään ostopalveluja.
- Sairaanhoitajien työpanosta käytetään myös kansansairauksien seurantaan, seulontaan ja ennaltaehkäisyyn.
- Neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä ehkäisevästä suun hoidosta (380/2009) asetuksen siirtymävaiheen toteutus järjestetään toimintoja organisoimalla. Laajojen määräaikaistarkastusten siirtymävaiheen toteutukseen palkataan/ostetaan lääkäripalveluja kahdeksi kuukaudeksi.
- Laitoshoidossa osastonhoitajan viran perustamisen myötä luovutaan vuodeosaston vastaavan sairaanhoitajan, hoiva- ja vanhainkotosaston vastaavan sairaanhoitajan sekä dementiayksikön vastaavan perushoitajan nimikkeistä ja tehtävänkuvista.
- Laitoshoidossa lähtökohtana kaikissa toiminnoissa on kuntouttava työote. Lisäksi henkilöstön viikoittaisilla osastotunneilla pyritään yhtenäistämään hoitokäytäntöjä.
- Laitoshoidossa vahvistetaan asiakaslähtöistä työnjakomallia, jossa perustana on yksilövastuinen hoitotyö ja omahoitajuus. Myös työvuorosuunnittelussa huomioidaan yksilövastuinen hoitotyö.
- Hygieniaketjun jatkuvuus turvataan siivoustyöllä myös viikonloppuisin hygieniavaatimusten mukaisesti (esim. MRSA leviäminen minimoidaan). Työ tehdään osa-aikaisesti sijaistyövoimin tai ostopalveluna.
- Hammashuollon työnjakoa ja hoidonporrastusta kehitetään perustamalla suuhygienistin toimi 1.8.2011 alkaen. Lisäksi suuhygienistille varustetaan hoituhuone hammashoitolan yhteyteen koulukeskukseen.

Merkittävät TA-muutokset

- Kokonaisuudessa perusterveydenhuollon toimintakatteen nousuprosentti on 4,8 %. Suurimpia kasvua selittäviä tekijöitä ovat palkkoihin budjetoitu 2,5 %:n lisäys sekä hammashuollon ja laitoshoidon menojen kasvu.
- Virkalääkäreiden vaikean saatavuuden vuoksi hammashuollossa on varauduttu hankkimaan toisen hammaslääkärin palvelut vuonna 2011 ostopalveluna, mikä lisää merkittävästi kustannuksia.
- Hoidon porrastuksen kehittämiseksi hammashuoltoon esitetään perustettavaksi 1.8.2011 alkaen suuhygienistin toimi ja varustettavaksi hoituhuone.
- Lääkäriresurssia neuvolaan ja kouluterveydenhuoltoon lisätään tilapäisesti asetuksen (380/2009) siirtymävaiheen ajaksi
- Laitoshoidon palkkamenoja lisää siivoustyön osalta osa-aikaisen laitoshuoltajan palkkaus viikonloppuihin, jotta toiminta on hygieniavaatimusten mukaista. Hygieniaketjun jatkuvuudella estetään MRSA:n leviäminen.

- Laboratorio toiminnassa kustannuksia lisää naisten kohdun kaulaosan syövän seulontakokeiden ostaminen Laboratoriokeskukselta joidenkin ikäryhmien osalta. Seulonta toteutetaan 30-60 -vuotiaille naisille viiden vuoden välein.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**ERIKOISSAIRAANHOITO**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 477	-3 687	-3 745	-3 745	-3 745	-3 745	-3 745
Toimintakate	-3 477	-3 687	-3 745	-3 745	-3 745	-3 745	-3 745

Vastuhenkilö

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirkko Partanen

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

- Erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan kuntalaisten lääketieteellisiä tarpeita vastaava määrä.
- Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä Tampereen yliopistollisesta sairaalasta sekä Valkeakosken aluesairaalasta, osa synnytyksistä myös Vammalan aluesairaalasta.
- Yhdessä Kehyskuntien kanssa erikoissairaanhoidon palveluita hankitaan myös kilpailuttamalla yksityissektorilta silloin, kun ne laadukkaasti, nopeasti ja sairaanhoitopiiriä edullisemmin saadaan.
- Seutukunnan kanssa tehostetaan sairaanhoitopiirin omistajaohjausta kustannustason nousun hillitsemiseksi.
- Osa erikoissairaanhoidon palveluista pyritään järjestämään lähipalveluina.
- **Kehyskuntien menokehystöryhmän tavoitteena on valmistella toimenpideohjelma erikoissairaanhoidon kustannusten hallintaan**

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
erikoissairaanhoidon palveluiden hyvä saatavuus	jonotietojen seuranta, keskeiset toimenpidejonot tilaajarenkkaan keskiarvossa tai sen alle	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Yksityissektorin ostojen osuus sairaanhoitopiirin tuotelaskutuksesta	5,2 %	7 %	6,5 %

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
PSHP laskutus (tuotteet) €	2 956 000	3 054 790	3 154 176
PSHP laskutus yhteensä €	3 039 000	3 098 556	3 200 445
Erikoissairaanhoidon menot PSHP/asukas € (tuotteet ilman kehitysvammahuoltoa)	677	707	733
PSHP laskutus sisältäen kehitysvammahuollon €	3 290 210	3 358 491	3396 355

Keinot ja panostukset

- Vuoden 2010 palvelutilaus Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä on noin 3,2 miljoonaa euroa. Kalliin hoidon tasausmaksua peritään 40 €/asukas ja erityisvelvoitemaksua 10,60 €/asukas. Varsinainen palvelutilaus on 3,2 % suurempi kuin vuoden 2010 tilaus ja 6,7 % suurempi kuin vuoden 2009 toteuma.
- Kilpailuttamalla hankittaviin erikoislääkärikonsultaatioihin, tutkimuksiin, päiväkirurgisiin toimenpiteisiin ja osaan tekonivelleikkauksia varataan 205 000 €.
- Valkeakosken kaupungilta ostettaviin avohuollon mielenterveyspalveluihin varataan 55 000 €
- Lähipalveluina järjestetään lastenpsykiatrin ja nuorisopsykiatrin vastaanottokäyntejä sekä konsultaatioita, osa aikuisten mielenterveyskäynneistä sekä ravitsemusterapeutin vastaanottokäyntejä.

Merkittävät TA-muutokset

- Tilanteessa 8/2010 erikoissairaanhoidon menot näyttävät ylittyvän arvioidusta vuonna 2010, mutta kasvu on tasaantunut alkuvuodesta. Vuosi 2009 toteutui suunnitellusti. Koska pienessä kunnassa satunnaisvaihtelu voi olla suurta, erikoissairaanhoidon menot vuodelle 2011 on arvioitu kohtuullisiksi.

3.6.5 KOULUTUSLAUTAKUNTA

PERUSKOULUT

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	109	55	49	49	49	49	49
Toimintakulut	-4 565	-4 744	-5 025	-5 025	-5 025	-5 092	-5 161
Toimintakate	-4 456	-4 689	-4 976	-4 976	-4 976	-5 043	-5 112

Vastuhenkilö

Sivistystoimenjohtaja Tapani Pietilä

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Seutuyhteistyö ja kehyskuntien välinen koulutoimen yhteistyön kehittäminen opetus suunnitelmien puitteissa käynnistyy seuraavien vuosien aikana kehyskuntajohtoisesti.

Koulutusstrategia tulee kunnanvaltuuston käsittelyyn vuonna 2010.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Osallistuva ja kustannus tietoinen johtaminen	<p>Toimivat johtamis- käytänteet</p> <p>Kehityskeskustelut käytössä kaikissa yksiköissä 100 % Jokaisella on oma kehitys- ja koulutussuunnitelmansa</p> <p>Kouluilla oltava käytössä lomake joka kehityskeskustelun jälkeen palautetaan koulutoimistoon.</p> <p>Toimivat talous- seurannan välineet Käyttöön otetaan kehyskunnissa valmisteltu arviointikeskustelumalli</p> <p>Säännölliset työpaikka- kokoukset ja työryhmät Reaaliaikainen talous- seuranta kouluilla ja koulutuslautakunnassa 2010</p>	
Jatko-opintokelpoisuus	Oppilaspaikan saaminen toisen asteen oppilaitoksessa 100%.	
Osaava henkilöstö	Muodollisesti kelpoinen	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
ja asiantuntijaverkostot	henkilöstö Vakinaiset ja lukuvuoden määräaikaiset kelpoisia 100 %	
Perusopetuksen oppilasmaan kustannus vrt. verkkokunnat Kylmäkoski Urjala Punkalaidun	Tilastokeskus, perusopetustilasto.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
oppilasmäärät	687	695	738
erityisoppilaat	20	24	24
esioppilaat	76	69	77

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
oppilaskustannukset/oppilas	6406	6772	6348

Keinot ja panostukset

Koulutuslautakunta seuraa tiiviisti talouden toteutumaa ja edellyttää jokaiselta yksiköltä ajantasaista talouden seurantaa ja aktiivista tiedottamista.

Merkittävät TA-muutokset

Wilma-järjestelmän hankkiminen kaikille kouluille noin kustannukseltaan noin 10.000 euroa.

Koulutuslautakunnan alaisia tulosalueita ovat peruskoulut ja muu koulutus.

Taloussuunnitelman tavoitteet ja perustelut

Yleistavoitteet

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Koulutoimen normisto

Koulutoimessa noudatetaan Vesilahden kunnanvaltuuston päätöstä, että vuosiluokkien 1-6 perusopetuksen koulun oppilasmäärän tulee laskentapäivänä 20. päivänä tammikuuta olla 18.

Suunnitelmakaudella Vesilahdessa toimii 4 perusopetuksen vuosiluokkien 0-6 koulua.

Toiminnan painopisteet suunnittelukaudella

Seutuyhteistyö ja kehyskuntien välinen koulutoimen yhteistyön kehittäminen

opetussuunnitelmatyö käynnistyy seuraavien vuosien aikana kehyskuntajohtoisesti työ- ja loma-aikojen kokeiluluvan hakeminen yhteisesti kehyskuntien kesken

Opetussuunnitelma tulee päivittää erityisopetusta ja oppilaanohjausta koskevilta osiltaan.

Hallinto

Tavoite 2011

Tavoite	Mittari	
Osallistuva ja kustannus tietoinen johtaminen	Toimivat johtamis- käytänteet Toimivat talousseurannan välineet	

Opetus

Tuntikehyksen laskennan perusteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Henkilöstö

Koulutuslautakunnan keskeinen tavoite on ollut saada opettajanvirkoihin ja muihin opetustoimen työsuhteisiin muodollisesti pätevää henkilöstöä.

Tavoite 2011

Tavoite	Mittari	
Osaava henkilöstö ja asiantuntijaverkostot	Muodollisesti kelpoinen henkilöstö	
Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen	Poissaolot	

tehtävänimike	2010	2011	2012	2013
perusopetuksen luokanopettaja	22	22	22	22
päätoiminen tuntiopettaja	3	3	3	3
esiopettaja	5	6	6	6
laaja-alainen eo	3	3	3	3
		2	2	3
englannin opettaja 1-6	2	2	2	2
aineenopettaja 7-9	15	16	16	16
sivutoiminen tuntiopettaja 7-9	2	2	2	2
rehtori	2	2	2	2
erityisluokan – opettaja	3	3	3	3
koulutoimen kanslisti	1 1/6	1 1/6	1 1/6	1 1/6
koulunkäynti-avustaja 100%	5	5	5	5

koulunkäynti-avustaja 85%	1+5/6	1+5/6	1+5/6	1+5/6
koulunkäynti-avustaja 40 %	10	10	10	10
sivistystoimenjohtaja	30%	30%	30%	30%
aamu- ja ilta-päivätoiminnan ohjaaja 100%	4	4	4	4
aamu- ja ilta-päivätoiminnan ohjaaja 60%	10	10	10	10
aamu- ja ilta-päivätoiminnan ohjaaja 40%	4	4	4	4
kerho-ohjaaja 85%	1	1	1	1

Kouluruokailu

Valtakunnallisen tason selvityksissä on tuotu korostetusti esiin sitä, että laadullisesti lasten ja nuorten aterioiden tasoa ei tule säästösyistä laskea. Seurauksena pelätään tällaisissa tapauksissa olevan se, että kuitenkin loppujen lopuksi kustannukset tulevat yhteiskunnan hoidettavaksi.

Lapsia ja nuoria tulee myös kouluruokailun kautta ohjata oman elämänsä ravintotottumusten monipuoliseen tarkasteluun. Kouluruokailu on keskeisesti sidoksissa valtion toimesta uuden opetussuunnitelman myötä kaikissa yläluokan kouluissa opetettavaksi määrättyyn terveystietoon.

Koulujen ja ruokahuollon yhteistyö on vuosien myötä tiivistynyt ja mm. oppilaat osallistuvat aktiivisesti ruokailun kehittämistoimintaan. Oppilaiden ravitsemustottumuksissa on havaittu muutoksia, jotka eivät tue terveitä elämäntapoja. Huoltajille järjestetään aiheeseen liittyvää tiedottamista yhteistyössä ruokahuollon kanssa.

Kuljetus

Kuljetuksissa on tällä hetkellä voimassa 4-vuotiset sopimukset. Kevään 2010 aikana on laadittu kunnan koulutoimen koulukuljetusten toimintaperiaatteet.

Koulutuslautakunta vaatii, että suunnitelmakaudella kouluajojen taloudellinen ja tehokas toteuttaminen tutkitaan.

Koulutoimen suunnittelu

Viime vuosien voimakkaan muuttoliikkeen takia oppilasmäärien kasvu Vesilahden peruskouluissa jatkuu myös suunnitelmakaudella.

LUKUVUOSI	KIRKONK	NARVA	ONKEM	YLÄMÄ	YHT.AA	YLÄASTE	YHT.
2010-2011	267	119	38	79	503	192	695
2011-2012	270	132	37	86	525	213	738
2012-2013	260	135	32	88	515	197	712
2013-2014	243	135	31	86	495	212	707

2014-2015	249	146	26	83	504	208	712
-----------	-----	-----	----	----	-----	-----	-----

Kansainvälisyys

Kansainvälisyyskasvatus on selkeä osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Oppilaita tuetaan kansainvälisyyskasvatuksen kautta ymmärtämään vieraita kulttuureja, joihin tulevaisuudessa omassa kotimaassammekin saamme tutustua.

Koulutuslautakunta on panostanut siihen, että henkilöstöllä olisi käytettävissään kanavia yhteistyön kehittämiseksi. Vesilahden kunta on omilla yhteyksillään luonut koulujenkin käyttöön monia mahdollisuuksia.

Kansainvälinen toiminta on ollut vilkasta Vesilahden yläasteella. Koulutoimen budjetissa ei ole toimintaan varattu määrärahoja.

Yläasteella on virallinen ystävyyskoulusuhde Saksan St Georgenin kanssa ja uusi sopimus tehdään Cesiksen Draudziga Aicinajuma Cesu Valts Gimnazijan kanssa. Oppilasvaihtomatka Vesilahdesta Saksaan on syyskuussa 2011 ja vastavierailu huhtikuussa 2012.

Yläasteella on käynnistynyt toinen kehitysprojekti Sambiassa Isengen kylässä. Opetushallitus rahoittaa hanketta.

Investoinnit

Narvan koulun osalta on esitetään noin 1,5-2 miljoonan hanketta, joka takaisi koulutilojen riittävyyden 7-10 vuodeksi nykyisten ennusteiden mukaisesti. Koulujen tiukalla käyttötalouden pidolla yritetään tukea tavoitetta saada toteutettua Narvan lisärakennus elokuuhun 2012 mennessä.

Narvan koulun valmistumisen jälkeen edessä on lisätilojen valmistelun aloittaminen Ylämäen koululle. Alkuvaiheessa varaudutaan hyödyntämään siirtokelpoisia tiloja.

Toiminnalliset tavoitteet 2011-2013

Peruslähdekohta on, että jokainen perusopetuksen oppilas saavuttaa jatko-opintokelpoisuuden oppivelvollisuusopintojensa päätteeksi.

KOULUTUSLAUTAKUNTA**MUU KOULUTUS**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-72	-57	-58	-58	-58	-58	-58
Toimintakate	-72	-57	-58	-58	-58	-58	-58

Vastuhenkilö

Sivistystoimenjohtaja Tapani Pietilä

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Muun koulutuksen toiminnan painopiste suunnitelmakaudella on musiikin ja kuvataiteen taiteen perusopetuksen toiminnan vakiinnuttaminen uuden opetuksen järjestäjän toimesta.

Keinot ja panostukset

Kuntien yhteistoiminnalla musiikkiopintojen osalta turvataan korkea laatu sekä taloudellisuus.

Tampereen seutukunnassa Paras-suunnitelmiin liittyen valmistuu selvitysvapaan kansansivistystyön osalta suunnitelmakauden aikana. Tavoitteena on mm. selvittää toiminnan tehostamiskeinoja.

KOULUTOIMI**KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	6	6	6	6	6	6	6
Toimintakulut	-238	-262	-289	-277	-277	-287	-290
Toimintakate	-232	-256	-283	-271	-271	-281	-284

KIRJASTOTOIMI**Vastuhenkilö**

Kirjastonjohtaja Kirsti Torikka

Kirjasto on uudistuva kirjasto- ja tietopalvelukeskus, joka edistää asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia yleissivistykseen, tietojen ja taitojen hankintaan, kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, elämyksiin ja virkistykseen. Kirjasto tarjoaa maksutta käytettäväksi uusiutuvat kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät, kirjastotilat ja henkilökunnan asiantuntemuksen.

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista ja osallistuu aktiivisesti PIKI-kirjastojen yhteistyöhön ja sen kehittämiseen.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Asiakkaille pyritään tarjoamaan monipuolista kirjastoaineistoa omasta kokoelmasta. Kirjastoaineiston hankintaan paneudutaan niin laadullisesti kuin määrällisesti.

Uusia toimintoja nykyisissä ahtaissa tiloissa on mahdoton aloittaa. Ratkaisua uusien, ajanmukaisten kirjastotilojen saamiseksi kiirehditään.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
monipuolinen aineistohankinta	Hankinnasta kirjoja 80 %, kirjoista 65 % aikuisten kirjoja, joista 55 % tietokirjoja. Hankinnasta 35 % lasten- ja nuortenkirjoja, joista 20 % tietokirjoja. Hankinnasta 10 % musiikki- ja muita äänitteitä, 10 % kuvataillenteita.	
uuden kirjaston suunnittelu	suunnittelu aloitetaan v.2011	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
hankinta/ 1000 asukasta	630	600	600
lainat/asukas	21,1	22	22
fyysiset kirjastokäynnit/asukas	10,7	11	11
verkkokäynnit/asukas	17	18	19

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
hankinnat/asukas	11,50	12,00	12,00

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
kok. menot/laina	2,4	2,50	2,80
kok. menot/asukas	50,70	52,00	54,00

Keinot ja panostukset

Aukioloajat säilytetään vähintään nykyisellä tasolla.

Yhteistyö koulujen ja päivähoidon kanssa jatkuu.

Kunnanhallituksen nimeämän Kirjaston rakentamis/laajentamis selvitystyöryhmän valmistuvaa selvitystä käytetään Vesilahden kirjaston uuden kirjaston suunnitteluun ja kirjastoverkon selvitykseen.

PIKI-kirjastojen yhteistyö jatkuu. Vesilahti on mukana hankintojen yhteiskilpailutuksessa. Vuoden 2011 aikana PIKI-kirjasto laajenee käsittämään kaikki Pirkanmaan kirjastot. Seutukirjastaselvitys valmistuu vuoden 2010 lopulla.

Merkittävät TA-muutokset

Kirjastovirkailijan määräaikainen osapäiväinen toimi esitetään vakinaistettavaksi 1.1.2011 alkaen kokopäiväiseksi toimeksi. Toimen kokopäiväistäminen auttaisi kirjaston lomien ja työvuorojen järjestämisessä, nykyisellä henkilökuntavahvuudella esim. lomien aikana jää paljon ns. sisätöitä tekemättä. OKM:n suositus 1 henkilötyövuosi/1000 asukasta ei toteudu Vesilahdessa.

Uusi verkkokirjasto-ohjelma, uusi virkailijaohjelma ja monitoimilaitteet vaikuttavat atk-käyttömenoihin, mutta vastaavasti monipuolistavat palveluita asiakkaille.

Uuden kirjaston suunnittelu käynnistyy.

KULTTUURITOIMI

Vastuhenkilö

Matkailuneuvoja Satu Karvinen

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kulttuuritoimi tukee kunnassa kulttuuripalveluja tarjoavia yhteisöjä ja muita kulttuuritoimijoita jakamalla avustuksia ja avustamalla tapahtumien järjestämisessä.

Osana kunta- ja palvelurakennemuutostusta Vesilahden ja Lempäälän kuntiin on perustettu yhteinen kulttuurikoordinaattorin toimi vuonna 2008. Edellisen johdosta syksyllä 2010 valmistuu Lempäälän ja Vesilahden kuntien **yhteinen kulttuuriohjelma** vuosille 2010-2015; **Kulttuurin verkkoja** kokemassa. Tässä yhteydessä Lempäälä uusii kulttuuripoliittisen ohjelmansa ja Vesilahteen laaditaan ensimmäinen kulttuuripoliittinen ohjelma.

Uutena kuntayhteistyönä toteutetaan yhdessä Pirkkalan kunnan kanssa yhteinen **Kulttuuriympäristöohjelma** –hanke vuosina 2011-2012. Hanke kartoittaa rakennetun ympäristön vaikutusta teknisen toimen/rakentamisen kannalta ja kulttuuriympäristön merkitystä, kehittämistavoitteita ja toimenpiteitä kulttuuritoimeen ja matkailuun liittyen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Kulttuuriohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Kulttuuritoimi/matkailuneuvoja yhdessä kulttuurikoordinaattorin kanssa toteuttaa 2011 tavoitteet ja seuraa vuosittaisten tavoitteiden toteutumista	
Kulttuuritoimijoiden yhteistyön tiivistäminen	Aktivoidaan toimijoita ja osallistutaan tapahtumien järjestämiseen	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kunnalta avustusta saaneet yhteisöt	15	12	13
Muut avustuksen saajat	8	6	7

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Kulttuuriavustukset euroa/asukas	2,80	2,10	2,10
Muut avustukset yht. e/asukas	0,70	0,20	0,20

Keinot ja panostukset

Matkailuneuvoja ja kulttuurikoordinaattori edistävät osaltaan yhteisen kulttuuriohjelman tavoitteiden etenemistä, toimeenpanoa ja toimenpiteistä tiedottamista kulttuuritoimijoille ja luottamushenkilöille.

Matkailuneuvoja on mukana Pirkkalan kanssa tehtävän yhteisen kulttuuriympäristöohjelman sisältöjen tuottamisessa.

Aktiivinen kulttuuritoimijoiden kuuleminen ja kulttuuritoimijarekisterin ja kulttuurin työkalupakin luominen ovat 2011 tärkeimpiä toteutettavia asioita.

Kulttuuritoimi ja matkailutoimi toimivat tarvittaessa yhdessä tapahtumanjärjestäjänä ja palveluntarjoajana.

Merkittävät TA-muutokset

Matkailuneuvoja vastaa hallinnollisesti kulttuuritoimen tehtävistä. Matkailuneuvoja järjestää kulttuuritoimen alaisia tapahtumia kuntalaisille yhteistyössä kulttuurikoordinaattorin kanssa. Kulttuurikoordinaattorin toimi jatkuu kokovuotisena, Lempäälälle korvataan palkkakuluista 10 %.

3.6.6 LIIKUNTA- JA NUORISOLAUTAKUNTA

LIIKUNTA- JA NUORISTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	29	19	16	16	16	16	16
Toimintakulut	-290	-335	-341	-341	-341	-335	-338
Toimintakate	-261	-316	-325	-325	-325	-319	-322

LIIKUNTATOIMI

Vastuhenkilö

Liikunta- ja nuorisosihteri Sari Juuti

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Liikuntatoimen tavoitteena on tarjota kuntalaisille monipuoliset mahdollisuudet harrastaa liikuntaa kunnan tarjoamissa liikuntapaikoissa. Tukemalla seuratoimintaa saadaan kattava tarjonta liikuntaa eri-ikäisille liikuntaharrastajille eri puolella kuntaa. Toiminnallisena tavoitteena on palvelujen määrän säilyttäminen nykyisellään, palvelujen sisältöä ja laatua kehittäen.

Väestön kasvu ja muutto Vesilahteen tuovat omat haasteet ja kustannukset liikunta- ja nuorisotoimeen. Liikuntasuorituspaikkojen suhteen etenkin Kirkonkylän ja koulun lähialuetta on kehitettävä vastaamaan käyttäjien tarvetta.

Viime vuonna koulukeskuksen laajennuksen myötä kuntosali sai uudet tilat koulun tiloista. Nyt olemme hakeneet Suomen Palloliitolta ja Uefalta avustusta tekonurmikentän rakentamiseen koulukeskuksen hiekkakentän päälle. Lisäksi koulukeskuksen pihaan on suunniteltu monitoimiareenaa sekä leikkipaikkojen uusimista ja kunnostamista. Peiponpellon päiväkodin valmistumisen jälkeen saamme uuden pienen liikuntasalin käyttöön, tämä helpottaa etenkin Kirkonkylän ruuhkautuvia liikuntasalivuoroja.

Kaikkien liikunta- ja nuorisotoimen kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen hoito kuuluu teknisen toimen vastuulle. Liikuntapaikkojen hoidossa turvallisuus on tärkein painopiste. Säännöllisesti tehtävällä kuntokartoituksella pyritään liikuntapaikkojen hoitoa ja kunnostusta priorisoimaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
<i>Lasten ja nuorten liikunta</i> Tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuus osallistua kunnan järjestämiin ohjattuihin tapahtumiin.	Tarjota seuroille mahdollisimman hyvät puitteet toteuttaa liikuntaa. Osallistujamäärät, tapahtumat, asiakaspalaute	
<i>Liikuntapaikat</i> Liikuntapaikkojen turvallisuus ajantasalle vuosittaisella kuntotarkastuksella.	Kaikilla kuntalaisilla mahdollisuus käyttää liikuntapaikkoja. Palaute, liikuntapaikkojen kuntokartoitus ja seuranneet toimenpiteet.	
<i>Liikuntatoimi ja urheiluseurat</i> Seuratoiminnan tukeminen	Seuratoiminnan tukemisella pyritään turvaamaan liikunnan	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
	tarjonta eri puolilla kuntaa. Avustusten jakaminen, seuratapaamiset, seuratieottoet. Seurojen toiminnasta informointi kunnan nettisivuilla ja kotiin jaettavissa kalentereissa. Seurojen palaute.	

Keinot ja panostukset

Huolehditään, että Lempäälä-opisto sekä urheiluseurat saavat suunnitelmakaudella käyttöönsä tilat toimintojensa järjestämiseen.

Seurat ja yhdistykset toimivat aktiivisesti eri puolilla kuntaa, toimintaa tuetaan avustuksin. Yhteistyötä pyritään lisäämään.

Merkittävät TA-muutokset

Kuntosalin kulunvalvonnan huolto ja tuki tuo lisäkustannuksia aikaisempiin vuosiin verrattuna.

NUORISOTOIMI

Vastuhenkilö

Liikunta- ja nuorisosihteeri

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Nuorisotoimen tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja parempien edellytysten luominen kunnassa. Erityisesti huomioidaan perusnuorisotyön ja toiminnan tukeminen. Tuetaan nuorisotyötä tekeviä yhdistyksiä ja järjestöjä, sekä tehdään yhteistyötä heidän kanssa. Järjestetään leirejä, tilaisuuksia ja retkiä.

Väestön kasvu ja varsinkin lapsiperheiden muutto Vesilahteen tuovat omat haasteet ja kustannukset myös liikunta- ja nuorisotoimeen. Ohjelmallisesti tarjontaa olisi oltava jatkuvasti enemmän ja laajemmin kaikki ikäryhmät huomioon ottaen. Varsinkin nuorisotyössä väestön kasvu näkyy mm. nuorisotilalla sekä osallistujamäärän kasvulla. Kirkonkylän nuorisotila saa uudet tilat koululaajennuksen yhteydessä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
<i>Lasten ja nuorten toiminta, muut tapahtumat</i> Tarjota nuorille turvallinen paikka viettää iltaa aikuisen johdolla (nuorisotilat). Järjestää kesäisin ohjattua liikuntaa ja leiritoimintaa.	Ennaltaehkäisevä nuorisotyö, päihteettömien tapahtumien järjestäminen. Kaikki nuorisotoimen tapahtumat ja tuetut tilaisuudet päihteettömiä. Tapahtumien palaute, nuorten aktiivisuus suunnittelussa ja osallistumisessa.	
<i>Liikuntatoimi ja seurat /</i>	Lisätä yhteistyötä seurojen ja	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
<i>yhdistykset</i> Seurojen / yhdistysten toiminnan tukeminen avustuksilla.	yhdistysten välillä. Päihteettömien tapahtumien tukeminen. Palaute yhdistyksiltä. Yhdistysten toiminnasta informointi kunnan nettisivuilla ja kotiin jaettavissa kalentereissa.	
<i>Iltapäiväkerhotoiminta (2 lk)</i> Järjestää 2. luokan iltapäivätoimintaa Kirkonkylällä.	Laadukkaan ja turvallisen iltapäiväkerhon järjestäminen ja toteutus. Asiakaspalaute lapsilta ja vanhemmilta. Lasten viihtyvyys kerhossa.	
<i>Nuorisovaltuuston perustaminen ja toiminnan aloittaminen</i>	Nuorisovaltuuston perustaminen ja nuorten aktiivisuuden herättäminen paikallispolitiikkaan. Saadaan perustettua toimiva nuorisovaltuusto ja osallistujia eri ikäluokasta. Nuoret kiinnostuvat heitä koskevista paikallisista asioista ja ymmärtävät kunnan toimintatavat.	

Keinot ja panostukset

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajien työaikaa on saatava enemmän iltapäiväkerhoyöstä siirrettyä nuorisotyöhön. Yhden ohjaajan työajasta menee 70 % iltapäiväkerhoon ja 30 % nuorisotyöhön. Kevästä 2007 asti on nuorisotiloilla ollut kaksi ohjaajaa illassa, käytäntö on katsottu hyväksi ja työntekijöillä on ollut turvallisempaa työskennellä. Nuorisoihtojen määrää pyritään lisäämällä palkkaamalla lisäohjaajia iltavuoroihin. Myös vapaa-ehtoisia ohjaajia etsitään ja mietitään keinoja jolla saadaan seurat ja yhdistykset mukaan ohjaustyöhön.

Nuorisotoimi järjestää toimintaa kuunnellen nuorten toiveita ja mahdollisuuksien mukaan ohjaa nuoria harrastustoiminnan pariin. Yhteistyötä eri hallintokuntien sekä naapurikuntien kanssa pyritään resurssien mukaan jatkamaan.

2. lk:n iltapäiväkerhoryhmäkoko vaihtelee vuosittain ja ohjaajien tarve muuttuu sen mukaan.

3.6.7 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN HALLINTO

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	217	282	248	248	248	247	251
Toimintakulut	-311	-332	-343	-343	-343	-344	-350
Toimintakate	-94	-50	-95	-95	-95	-97	-99

Vastuhenkilö

Kunnaninsinööri Tapio Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Teknisen toimen vastuulla on teknisten palveluiden tuottaminen ja ylläpitäminen kuntalaisille sekä oman organisaation käyttöön taloudellisesti ja laadukkaasti. Tekninen toimi kehittää yhdyskuntarakennetta ja elinympäristöä, tuottaa ja ylläpitää kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarvitsemia teknisiä verkostoja ja toimitiloja sekä huolehtii turvallisuudesta ja vesihuollon järjestämisestä. Kunnan asukasluvun kasvu asettaa haasteita erityisesti koulu- ja päivähoitotilojen lisärakentamiselle. Myös infran rakentaminen työllistää teknistä tointa joka vuosi suunnitelmakauden aikana. Paineet laajentaa verkostoja toiminta-alueiden ulkopuolelle kasvavat koko ajan. Toiminnan painopistealueena tuleekin olemaan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, jotta yksikkökustannukset saadaan pienemmiksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Laadukkaiden palveluiden tuottaminen	Asiakaspalautteet Tyytyväisyyskysely kunnan kotisivuille (vastaukset nimellä)	Yhteenveto
Nopeat, kilpailukykyiset palvelut	Seutukunnan mittarit	

Keinot ja panostukset

Etsimme myöskin vaihtoehtoisia palveluiden tuottamistapoja. Erityisesti toimimme hyvässä yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten yhteistyötahojen kanssa. Tiivis mukanaolo seutuyhteistyössä mahdollistaa erilaisten taloudellisten mittareiden vertailun lähikuntien kanssa. Mukanaolo erilaisissa hankintarenkaissa mahdollistaa myöskin hankintojen keskittämisen ja samalla hintojen / hankintojen paremman kilpailuttamisen. Pieni taloudellinen panostus yhteistyöhön tuo sijoitetun pääoman monin verroin takaisin.

Merkittävät TA-muutokset

Teknisen hallinnon puolella ei ole mitään suuria merkittäviä TA-muutoksia suunnitelmakaudella 2011-2013. Suunnitelmakaudelle lautakunta esittää lisähenkilön (ammattimiehen/työnjohtajan) palkkaamista, koska lakisääteiset vaatimukset/veloitteet kasvavat koko ajan niin, että nykyisellä henkilömäärällä niitä ei pystytä täyttämään. Työmääriin nähden tekninen toimisto toimii aivan minimi henkilöstöllä ja lisäksi teknisen toimen ammattimiesten suhteen olisi syytä varautua yhden henkilön lisäykseen, koska yksi miehistä on osa-aikaeläkkeellä. Esim. Pirtevan taholta EU:n direktiiveihin perustuvien määräysten mukaiset vaatimukset leikkikenttien (koskee myös päiväkotien leikkipaikkoja) ja uimarantojen hoidon osalta tiukentuvat tulevaisuudessa huomattavasti. Näiden vaatimusten täyttämiseen ei näillä henkilöstöresursseilla pystytä vastaamaan, sillä vaatimukset

edellyttävät asiaan perehtymistä ja työllistävät yhden henkilön kokopäiväisesti. Vahinkotilanteissa, joissa todetaan vahinko tapahtuneen esim. leikkipaikkojen turvamääräysten laiminlyönneistä, kunnalla on korvausvastuu.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

KIINTEISTÖTOIMI

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	725	858	970	970	970	970	970
Toimintakulut	-802	-922	-969	-969	-969	-969	-969
Toimintakate	-77	-64	1	1	1	1	1

Vastuhenkilö

Kunnanrakennusmestari Harri Pitkämäki

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kiinteistötoimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta, peruskorjauksesta ja teknisestä kunnossapidosta. Tehtäväkenttään kuuluu myös liikuntapaikkojen ja leikkikenttien hoito ja turvallisen käytön mahdollistaminen.

Painopistealueena on kiinteistönhoidon kehittäminen rakennusten jatkuvasta kunnossapidosta huolehtivaksi siten, että ilmenevät korjaustarpeet toteutetaan heti niiden ilmettyä, jottei vika pääse laajenemaan aiheuttaen haittaa toiminnalle, terveysriskiä käyttäjille tai ylimääräisiä kustannuksia. Kiinteistöjen korjausvelan kasvun hallitsemiseksi toteutetaan järjestelmälliset kuntoarviointit ja energiakatselmuksset, joiden perusteella laaditaan kohdekohtaiset PTS-suunnitelmat rakennusten koko teknistaloudellisen elinkaaren ajaksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Kiinteistöjen sisäympäristön tutkiminen	Kiinteistöjen ylläpito takaa käyttäjille terveellisen ja turvallisen työympäristön	
Ylläpito- ja korjaustöiden suorittaminen perustuen PTS-suunnitelmien huoltosuunnitelmaan	Huoltotoimet toteutetaan tavoitteena elinkaartiloudellisuus	
Kiinteistötoimen palvelutasokuvauksien laatiminen	Kiinteistöjen ylläpito vastaa toiminnan asettamia vaatimuksia	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA 2010	TA2011	TA 2012
Sähkön kulutus	2200 MWh	2600 MWh	2470 MWh	2300 MWh

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011	TA 2012
Lämpöenergian kustannukset / €	136 693	150 400	164 700	171 288
Sähkön kustannukset / €	178 398	166 200	226 000	235 040

Keinot ja panostukset

Kohdekohtaisten PTS-suunnitelmien tueksi laaditaan rakennuksille huoltokirjat, joissa määritellään ylläpitävän kiinteistönhoidon ja määräaikaishuoltojen palvelutasokuvaukset. Näiden avulla saadaan kiinteistötoimen kustannukset vastaamaan sen tarjoamista palveluista saatavaa hyötyä.

Merkittävät TA-muutokset

Kiinteistötoimen talousarvion käyttötalousosaan ei ole tehty mitään merkittäviä muutoksia. Toiminnan kehittämisellä tähdätään kiinteistöjen kustannustehokkaaseen ylläpitoon.

TEKNINEN LAUTAKUNTA**LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	1	2	2	2	2	2	2
Toimintakulut	-111	-109	-119	-119	-119	-112	-112
Toimintakate	-110	-107	-117	-117	-117	-110	-110

Vastuhenkilö

Kunnanrakennusmestari Harri Pitkämäki

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Painopistealueena ovat kunnan hoitamat kaavatiet ja yleiset alueet. Kaavojen valmistuttua on tavoitteena rakentaa nopeasti alueelle tieverkosto valaistuksineen. Päälylystystyöt tehdään, kun alue on pääosin rakennettu. Hoitotyöt tehdään pääasiassa ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta, koska kunnalla ei ole tähän riittävää kalustoa. Järjestäytyneille yksityisteille maksetaan yksityistieavustusta erikseen päätetyn luokituksen mukaisesti. Lisäksi tiekunnan on mahdollista hakea ns. korjausavustusta esim. siltojen kunnostamiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Kadut ja muut yleiset alueet tarvetta vastaavassa kunnossa	80% käyttäjistä tyytyväisiä	
Laadukkaat asunto- ja yritysalueet	Palaute pääasiassa positiivista.	
Parantunut liikenneturvallisuus, erityisesti kevyenliikenteen osalta	Kunnan katuverkolla ei tapahdu kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtavia onnettomuuksia.	
Puistojen ja puistometsien maisemallinen siisteys, viihtyisyys, turvallisuus ja monimuotoisuus	80 % käyttäjistä tyytyväisiä Hoidetut ydinalueet. Leikkivälineiden vuosittainen lakisääteinen tarkastus	
Vanhan tievalaistuksen uusiminen	Elohopeahöyrylamput poistetaan käytöstä v.2015	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA 2011
Kunnan kunnossapitamät kadut ja tiet	28 km	30km	30 km
Tievalaistuksen rakentaminen	50 kpl	30 kpl	30 kpl
Kaavateiden päällystäminen	16 000 m ²	7000 m ²	3000 m ²

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Teiden kunnossapito €/km	900€	900€	850€
Tievalot €/km	645€	600€	600€

Keinot ja panostukset

Turvallisuuden parantamiseksi kunnan pitämällä yleisillä teillä parantaa näkyvyyttä risteysalueella, selvitetään uusien liikennemerkkien tarve, rakennetaan tarvittaessa ajohidasteita. Yleisesti parannetaan kevyenliikenteen olosuhteita ja kiinnitetään kaikessa suunnittelussa huomiota kävely- ja pyöräilymahdollisuuksien parantamiseen ja liikenneturvallisuuteen yleisesti. Tievalaistuksen energiakustannuksia saadaan oleellisesti alennettua parantamalla valaistuksen ohjausjärjestelmiä. Jossain vaiheessa on myös syytä tutkia automaattisen ohjausjärjestelmän hankkimista, koska tievalokeskuksia on niin paljon (16 kpl). Tällä hetkellä automaattisen ohjausjärjestelmän vuokra Vesilahdessa olisi noin 460€/kk, jos sopimuskausi olisi 5 vuotta.

Merkittävät TA-muutokset

Koska kaavateiden kunnossapitokustannukset pääosin koostuvat talviaurauksesta, ei talousarvioehdotukseen ole esitetty suuria muutoksia. Esitetyn summan pitäisi riittää myös suurempi lumisena talvena. Keskimäärin on kuitenkin ollut niin, että jos ei ole aurauksia niin on liukkauden torjuntaa, joten loppusummassa ei ole suuria eroja. Kaikki kunnossapitotyöt teetetään urakoitsijalla tuntiveloituksella, joten jos ei ole kunnossapitotyötä, ei ole myöskään kunnossapitokustannuksia.

TEKNINEN LAUTAKUNTA**LIKELAITOKSET****VESI- JA VIEMÄRILAITOS**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	334	332	366	366	366	366	366
Toimintakulut	-367	-296	-337	-337	-337	-333	-334
Toimintakate	-33	36	29	29	29	33	32

Vastuhenkilö

Kunnaninsinööri Tapio Kauppila

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vesi- ja viemärlaitoksen tehtävänä on toiminta-alueellaan turvata asiakkaidensa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällinen saatavuus sekä huolehtia viemäriveresien poisjohtamisesta ja käsittelystä huomioiden vesien- ja ympäristönsuojelulliset tavoitteet.

Vesi- ja viemäriverkostoa on Vesilahden kunnan alueella noin 34 kilometriä. Vanhimmat verkostot ovat noin 30 vuotta vanhoja. Verkostojen hoitoon tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta niiden toimintakunto pysyy moitteettomana.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Veden hankinnan turvaaminen	Veden määrän hallittu kasvu Tampereen – ja Valkeakosken seudun vedenhankinta-yhteistyön jatkaminen Vähän vesikatkoja	
Veden laatu	Lakisääteinen tarkkailu-ohjelma, terveystarkastaja valvoo	
Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta kannattavaksi	Käyttömaksujen hallittu korottaminen	
Liittymä nopeasti ja vaivattomasti	Liittymä viikossa	
Vuotovedet kuriin viemäriverkostossa	Vuotovesiselvityksen teettäminen	
Hajuhaittojen poistaminen jätevedenpumppaamoilta	Kemikaalin annostelulaite Anttilan pumppaamoon	
Laitoksen valmius ja varautumissuunnitelman toteuttaminen	Teknisten valmiuksien parantaminen	
Pumppaamot toimivat hyvin	Ei häiriöitä	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA 2011
Liittyjien määrä (tällä hetkellä noin 650 kpl)	42 kpl	24kpl	24 kpl
Ostettu vesimäärä	92 371 m ³	115 000 m ³	120 000 m ³
Käyttömaksut (alv0%)	käyttövesi	käyttövesi	käyttövesi
	1,55 €/m ³	1,55 €/m ³	1,55 €/m ³
	jätevesi	jätevesi	jätevesi
	1,80 €/m ³	1,82 €/m ³	1,82 €/m ³

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA 2011
Laitoksen tuloksen oleellinen paraneminen		35938	

Keinot ja panostukset

Koska linjapituudet suhteessa liittyjämääriin ovat erittäin pitkät, on käytännössä lähes mahdottomuus oleellisesti vähentää käyttökuluja. Kaikki käyttövesi ostetaan Lempäälän kunnalta ja siitä maksetaan 70 % kunnan käyttömaksutaksasta. Mahdollisten vesijohdon vuotovesien vähentäminen vaikuttaa jonkin verran laitoksen talouteen, mutta niiden määrä on kuitenkin niin vähäinen, että vaikutus on lähes olematon. Viemäriverkoston vuotovesillä on vaikutusta laitoksen talouteen. Yhdyskuntarakennetta tulisi saada tiivistettyä, jotta liittyjiä verkostometriä kohti olisi enemmän. Taksoja korotetaan hallitusti, mutta kuitenkin pitää muistaa, että erittäin korkeat taksat eivät ole imagollisesti edullisia vesi- ja viemärlaitokselle eikä Vesilahden kunnalle. Taksojen tulisi olla linjassa naapurikuntien kanssa.

Merkittävät TA-muutokset

Talousarvioehdotukseen ei ole kirjattu mitään merkittäviä muutoksia. Lempäälän puolella on ollut käyttöveden mittalaitteissa ongelmia, joten osa Lempäälän vesilaskutuksista on tehty arvioiden perusteella. Lisäksi jätevesien suhteen Vesilahden puolella sijaitseva mittauspiste ei ole myöskään toiminut moitteettomasti. Talousarviossa on varauduttu vuotovesiselvityksen teettämiseen, kemikaalin syöttöpisteiden rakentamiseen vesijohtoverkoston (2 kpl), aggregaatin käyttömahdollisuuteen keskeisillä jätevedenpumppaamoilla sekä hajuhaittojen poistamiseen jätevedenpumppaamoilla.

TEKNINEN LAUTAKUNTA**PALO- JA PELASTUSTOIMI**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-257	-278	-278	-278	-278	-278	-278
Toimintakate	-257	-278	-278	-278	-278	-278	-278

Vastuhenkilö

Yhteyshenkilönä Tampereen aluepelastuslaitokseen toimii kunnaninsinööri Tapio Kauppila.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet**Toiminnalliset tavoitteet**

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Hyvä ja turvallinen elinympäristö	Hälytysten määrä	
Mahdollistaa tehokas toiminta	Edesauttaa palokuntien kalustohankintaa/kaluston uusimista	
Turvata paikallinen toiminta	Toiminnan mahdollistaminen kunnassa	
Ei kuntarajoja	Aina myös lähin VPK hälytetään.	

Keinot ja panostukset

Kunta tarjoaa puitteet Vesilahden ja Länsi-Vesilahden vpk:lle toimia, vuokraamalla omistamansa paloasemakiinteistöt Tampereen aluepelastuslaitoksen käyttöön ja tekemällä vpk:n kanssa kiinteää yhteistyötä.

Merkittävät TA-muutokset

Merkittäviä muutoksia palo- ja pelastustoimen talousarvioon ei ole aiemmista vuosista tullut eikä ole näköpiirissäkään. Aluepelastuslaitoksen kuntakohtaiset kustannukset määräytyvät kunnan asukasluvun mukaan.

3.6.8 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**RAKENNUSVALVONTA**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	59	58	68	68	68	78	88
Toimintakulut	-79	-92	-90	-90	-90	-95	-91
Toimintakate	-20	-34	-22	-22	-22	-17	-3

Rakennusvalvonta toimii hallinnonalansa lainsäädännön edellyttämänä lupaviranomaisena.

Rakennusvalvonta huolehtii rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena.

Vastuhenkilö

Rakennustarkastaja

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toimikaudella 2011 - 2013 rakennusvalvonnan toiminta jatkuu pääosin entisenlaisena. Panostetaan rakennuslupahakemusten yhteydessä ennakkoneuvontaan ja suunnittelun laatuun. Rakennuslupiin liittyvät lomakkeet on uusittu Tampereen seutukunnan kanssa yhteneväisiksi. Toimenpiteellä on ollut myönteinen vaikutus mm. asiakaspalveluun. Seutuyhteistyötä jatketaan entiseen tapaan. Kehityskohteena jatkossa on mm. yhtenäistää rakennusvalvontaan liittyviä menettelytapoja ja tulkintoja.

Vanhentuneiden lupapäätösten tarkastustyötä tehostetaan palkkaamalla kesätyöntekijä vuonna 2012.

Kiinteistöjen osoitejärjestelmän tasoa parannetaan koko Vesilahden kunnan alueella. Korjaukset pyritään tekemään vakinaisen henkilökunnan voimin.

Rakennusvalvontataksa uudistetaan vuoden 2011 aikana. Tavoitteena on, että suunnitelmavuosien aikana päästään rakennusvalvonnan osalta siihen, että rakennusvalvontamaksuilla katetaan kulut.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Rakennuslupahakemusten tehokas ja nopea käsittely	Käsitellä ja ratkaista rakennuslupahakemukset kahden viikon kuluessa siitä, kun hakemusasiakirjat ovat täydelliset	
Suorittaa rakennustyön aikaiset katselmukset joustavasti rakennustyön edistymisen mukaan	Suorittaa katselmukset 1-3 päivän kuluessa ajanvarauksesta paitsi käyttöönotto- ja loppukatselmukset 1 viikon kuluessa ajanvarauksesta	
Määritellä kaikille rakennetuille kiinteistöille tarkat osoitteet.	Uusille rakennuksille määritellään osoitteet rakennuslupakäsittelyssä ja	

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
	vanhojen kiinteistöjen osalta osoitteet korjataan tarpeellisilta osin välittömästi asian tultua esille	
Suunnittelutarvehakemusten tasapuolinen käsittely	Panostetaan maanomistajien tasapuolisuuden toteutumiseen	
Asiakaspalvelun kehittäminen	Puhelinpalvelu- ja vastaanottoaikoja keskitetään tiettyihin viikonpäiviin, jotka ilmoitetaan kunnan kotisivuilla.	

Tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
rakennusvalvonnan nettomenot / asukas	4,87 €	5,15 €	5,06 €
asukasmäärä	4256	4350	4400

Keinot ja panostukset

Rakentajien neuvontaa lisätään ennakkotarkastusmenettelyllä ainakin kunnan myymien rakennuspaikkojen osalta.

Suunnittelun tasoa nostetaan vaatimalla suunnittelijoilta perehtyneisyyttä ja kokemusta ko. tehtäviin. Käytetään hyväksi saatavilla olevia tietojärjestelmiä.

Asiakaspalveluun luodaan tietyt vastaanotto- ja puhelinpalveluajat, joihin asiakaspalvelu pyritään keskittämään.

Sähköpostiliikenne asiakkaille pyritään hoitamaan myös samalla periaatteella.

Hyödynnetään aluearkkitehdin palveluja rakennusvalvonnan neuvonnassa ja lausuntojen antamisessa.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**YKSITYISTIET**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-87	-102	-117	-117	-117	-102	-102
Toimintakate	-87	-102	-117	-117	-117	-102	-102

Rakennus- ja ympäristölautakunta hoitaa yksityistielaisissa tielautakunnalle määrättyjä tehtäviä.

Vastuuhenkilö

Rakennustarkastaja

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toimintakaudella 2011 - 2013 jatketaan yksityisteiden avustamista sekä kunnossapidossa, että perusparannustoiminnassa.

Yksityisteiden hallinnon vastuuhenkilöitä pyritään ohjaamaan teiden oikeaan ja oikea-aikaiseen hoitoon. Oikea-aikaisella hoidolla pyritään välttämään kalliita perusparannustoimia. Leudot talvet ovat lisänneet teiden vaurioitumista.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Yksityisteiden kunnan seuranta ja ongelmien ennaltaehkäisy	Yksityisteiden hallinnon ohjaaminen ja neuvonta	
Peruskorjausta vaativien yksityisteiden avustaminen	Perusparannusavustusten suuruus enintään 20 % perusparannuskustannuksista	
Esim. yksityisteiden painorajoitusten yms asioiden kartoitus	Tietojen päivitys Digiroad-tietokantaan	
Käsitellään tiejaoston toimivaltaan kuuluvat tietoimitukset tavoiteajan kuluessa	Käsitellä tiejaoksen toimivaltaan kuuluvat hakemukset 6-8 kuukauden kuluessa hakemuksesta	

Tunnusluvut

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
kunnossapitoavustukset €	94508	75000	78000
perusparannusavustukset €		25000	37000
yksikkömaksuihin €		2000	1500

Keinot ja panostukset

Yksityisteiden hallintoon osallistuville lähetetään tietoa oikeasta tienhoidosta. Järjestetään vuoden aikana tilaisuus yksityisteiden hoidosta (asiantuntijaluennoitsija).

Merkittävät TA-muutokset

Kaikkien avustusten jakoperusteet tarkennetaan. Vuoden 2011 avustukset jaetaan uusien perusteiden mukaisesti.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**YMPÄRISTÖNSUOJELU**

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	2	1	1	1	1	1	1
Toimintakulut	-42	-55	-44	-44	-44	-49	-44
Toimintakate	-40	-54	-43	-43	-43	-48	-43

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja lisäksi lautakunta hoitaa muita sille johtosäännöllä määrättyjä lupa- ja viranomaistehtäviä. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä ja luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnon ympäristö.

Vastuhenkilö

Ympäristönsuojelusihteeri

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Lempäälän kunnan ympäristönsuojelun viranhaltijat hoitavat sopimusperusteisesti myös Vesilahden ympäristönsuojelutehtävät. Ympäristönsuojelun kehittämiskohteina suunnitelmakaudella ovat painopisteenä maatalouden vesistökuormituksen vähentäminen sekä haja-asutuksen jätevesien käsittelyn parantaminen neuvonnalla. Kestävän kehityksen toimintaohjelman päivitys suunnitelmakaudella.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitetaso/Seurantatapa	Toteutuminen 2011
Aktiivinen neuvonta- ja ohjaus haja-asutuksen jätevesien käsittelyn parantamiseksi	Selvitetään yhteistyössä Lempäälän kanssa erityyppisten kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien toimivuutta.	
Kunnostustarpeessa olevien vesistöjen kunnostaminen yhteisöjen toimesta.	Avustetaan rahallisesti yhteisöjen omatoimisia kunnostushankkeita (mm. vesikasvien niitot). Seurataan avustushakemusten ja toteutettujen kunnostusten määrää.	
Maataloudesta aiheutuvan hajakuormituksen vähentäminen erityisesti Alhonselän, Laukonselän ja Sakaselän alueella	Toteutetaan 2-vuotinen "Talous ylös- ravinteet alas"-hanke yhteistyössä MTK – Vesilahden kanssa. Seurataan toteutuneiden tilakäyntien määrää.	
Ympäristöluvut käsitellään lautakunnassa neljän kuukauden kuluessa kuuluttamisesta	Seurataan ympäristölupien käsittelyaikoja.	

Tunnusluvut

Määrätavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Lausunnot rakennus- ja toimenpidelupahakemuksiin liittyvistä jätevesijärjestelmistä käsitellään kahdessa viikossa (lausuntojen määrä)	20	30	30
Neuvonta- ja yleisötilaisuuksien määrä vuodessa	3	3	3
Luontoselvitysten teko vuodessa	1	1	0
Vesien kunnostusavustusten määrä	4	4	4

Taloudelliset tavoitteet	TP2009	TA2010	TA2011
Ympäristönsuojelun menot/ asukas	11€/ as (4256 as)	15€/as (4256 as)	13 €/ as (4350 as)

Keinot ja panostukset

Toteutetaan maatilakohtainen ”Talous ylös – ravinteet alas” –neuvontahanke. Hankkeen tarkoituksena on kannustaa ja neuvoa Vesilahden maanviljelijöitä tehostamaan ympäristötoimenpiteitä siten, että tilojen kannattavuus paranee samalla, kun vesistökuormitus vähenee. Neuvonta kohdistetaan ensisijaisesti Sakaselän- Laukonselän- Alhonlahden valuma-alueelle. Varataan kunnan yhteisöille pieni määräraha omatoimisten vesistökuormitusten avustamiseen (esim. vesikasvien niitto). Selvitetään yhteistyössä Lempäälän kanssa kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toimivuutta sekä järjestelmien huoltotoimenpiteiden toteutumista käytännössä. Selvityksessä esiin tulevien ongelmien tai toisaalta hyvien käytäntöjen pohjalta kootaan helposti saatavilla olevaa neuvontamateriaalia kiinteistönomistajille. Varataan erillismääräraha satunnaisten vesi- tai maaperänäytteiden ottamiseen.

Merkittävät TA-muutokset

Määrärahaa esitetään maatilakohtaiseen neuvontahankkeeseen ja jätevesijärjestelmien toimivuuden selvittämiseen. Erillismäärärahaa esitetään pienimuotoisten vesistökuormitushankkeiden avustamiseen (esim. vesikasvien niitot).

KOKO KUNTA

TALOUS 1.000€							
	TP 2009	TA 2010	HK TA2011	KH TA2011	KV TA2011	TS 2012	TS 2013
Toimintatuotot	4 857	5 342	5 712	5 712	5 712	5 856	6 001
Toimintakulut	-23 325	-24 634	-25 822	-25 810	-25 810	-26 144	-26 371
Toimintakate	-18 468	-19 293	-20 110	-20 098	-20 098	-20 288	-20 370

Yllä olevassa taulukossa on kaikki (sisäiset + ulkoiset) kunnan toimintatuotot ja toimintakulut sekä näiden erotus. Erotus on kunnan toimintakate, ns. käyttötalouden nettomenot.

Tuotot kasvavat 6,9 %

Kulut kasvavat 4,8 %

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus kasvaa 4,2 %. Näin ollen toimintakate heikkenee 805 €

3.7 INVESTOINTIOSA VUOSILLE 2011 – 2013

INVESTOINTIOSA VUOSILLE 2011-2013	€	€	€
	2011	2012	2013
Maa- ja vesialueet			
Maa-alueet	50000	50000	50000
Maa-alueet/tonttien myyntitulot	-20000	-20000	-20000
Maa-alueet yhteensä	30000	30000	30000

Rakennukset			
Koulukeskuksen lähiliikuntapaikka	250000		
Koulukeskuksen lähiliikuntapaikka/valtionosuus	-46000		
Kirjaston suunnittelu *)			40000
Kirjaston suunnittelu/valtionosuus			
Narvan koulun laajennus		500000	1200000
Ylämäen koulun laajennuksen suunnittelu			40000
Satumetsän päiväkodin laajennus ****)			
Narvaan pk 4.os ****)			100000
Tuulikallion katto	15000		
Rakennukset yhteensä	219000	500000	1380000

Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Lempäälän jätevedenpuhdistamon saneeraus/Vesilahden maksuosuus **) 1,1 m€ x 14 %	154000		
Keskuspuhdistamo	10000	10000	10000
Tievalaistus	30000	30000	30000
Koskenkylä/vesi ja viemärointi sekä kaavatiet ***)	150000		
Ämmänhaudanmäki/kunnallistekniikka		125000	125000
Ämmänhaudanmäki/kaavatiet		125000	125000
Muut/kunnallistekniikka	50000	50000	30000
Kaavateiden päällystäminen	40000	40000	40000
Koulutien kevyenliikenteenväylä	25000		
Laajakaista kunnille -hanke	147000	85000	139000
Narvan lämpökeskusjärjestelmä + pururadan uusi linjaus	120000		
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	726000	465000	499000

Koneet ja kalusto			
Hammashoitohuoneen varustelu suuhygienistille	50000	0	0
Koneet ja kalusto yhteensä	50000	0	0

Sijoitukset			
KuHa Oy osakkeet	3100	0	0
Pirkkalan lentokentän laajennus ja saneeraus/Vesilahden osuus	11000	0	0
Sijoitukset yhteensä	14100	0	0

Määräraha yhteensä	1039100	995000	1909000
---------------------------	---------	--------	---------

*) Kirjaston rakentamisen aloitus aikaisintaan 2014 mikäli saadaan valtionosuus.

**) Typen poiston tehostaminen

***) Maanomistaja tekee omalla kustannuksellaan omistamiensa maa-alueiden osalta. Valtuusto on hyväksynyt maankäytösopimuksen Halme/kunta.

Maankäytösopimuksen osuus 79 000 €, loput määrärahasta muun asemakaavoitetun alueen kunnallistekniikka.

****) Vuoden 2011 aikana selviää, mihin suuntaan päivähoitolasten määrä lähtee kehittymään. Vrt. väestönkasvun taantuminen vuonna 2010, sen myötä selviää todelliset toteutusvuodet.

3.8 RAHOITUSLASKELMA VUOSILLE 2011 – 2013

1.000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TA 2012	TA 2013
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus:					
Vuosikate	1312,80	835,51	1085,36	1308,23	1849,12
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-179,76	-300,00	-350,00	-350,00	-350,00
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5438,63	-2113,00	-1039,10	-995,00	-1909,00
Rahoitusosuudet	1751,74	0,00	46,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd. myyntitulot	192,89	320,00	370,00	370,00	370,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-2360,96	-1257,49	112,26	333,23	-39,88
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen lisäys	-24,96	0,00	-66,50	-33,50	0,00
Antolainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4000,00	4600,00	1500,00	1800,00	2200,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1338,67	-1625,63	-1856,21	-2006,21	-2187,31
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-850,00	-1500,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	1786,37	1474,37	-422,71	-239,71	12,69
Kassavarojen muutos	-574,59	216,88	-310,45	93,52	-27,20

Lainat	2009 TP	2010 TA	2011 TA	2012 TS	2013 TS
Lainamäärä 31.12.	12,81	13,64	13,03	12,63	12,87
Lainat €/asukas	2936	3064	2929	2828	2779

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa tuloslaskelma- ja investointiosista siirtyvien erien lisäksi arvioidaan pitkäaikaisten saamisten muutokset ja pitkäaikaisten lainojen vähennys. Näiden arvioinnin jälkeen saadaan arvio kunnan rahoitusjäämästä tai rahoitustarpeesta.

Rahoitusjäämä voidaan käyttää lyhytaikaisten lainojen lyhennyksiin tai toimintapääoman lisäykseen. Rahoitustarve osoittaa määrän, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai toimintapääoman vähennyksellä. Kunnan rahoitusosassa ei voi olla oman pääoman muutoseriä.

Rahoitusosan pitkäaikaisten lainojen lisäys –kohtaan arvioidaan kuinka paljon talousarviovuonna tarvitaan pitkäaikaista lainaa kattamaan rahoitustarvetta. Vastaavasti lyhytaikaisten lainojen lisäykseen voidaan arvioida lyhytaikaisen rahoituksen tarve.

Kunnan toimintapääoma muodostuu vaihto- ja rahoitusomaisuuteen sekä toimeksiantojen varoihin sitoutuneesta pääomasta, josta on vähennetty korottomat lyhytaikaiset velat ja toimeksiantojen pääomat. Rahoitustarvetta voidaan kattaa lainojen lisäyksellä myös vähentämällä toimintapääomaan sitoutunutta pääomaa. Talousarviossa riittää arvio toimintapääoman muutoksesta erittelemättä sitä tarkemmin.

Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja toimintapääoman muutoksen yhteissumman tulee olla rahoitusjäämän tai –tarpeen vastaluku. Näin talousarvion rahoitusosa päättyy aina nolnaan.

VALTUUSTON HYVÄKSYNTÄ

Tämän talousarvion ja talousarviosuunnitelman Vesilahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 14.12.2010 / § 71.

Vesilahdessa 20. joulukuuta 2010

Minna Hutko-Peltoniemi
Kunnanvaltuuston pöytäkirjanpitäjä